

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
1-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P. FELEÉVRE 18 P. ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE.
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASARNAP 24 FILLÉR

32 OLDAL.

VIII. évfolyam. 132. sz.
Vasárnap, 1931 június 14.

24 FILLÉR

Egynek érzem magam Debrecennel és úgy látom, Debrecen is egynek érzi magát velem, - mondotta Bethlen miniszterelnök

Nagy szeretettel és ovációval fogadták mindenütt a miniszterelnököt Debrecenben - Bethlen beszéde a debreceni asszonyok között: Azzal a szeretettel, amely a magyar asszonyok lelkét átfogja, ezért a nemzetért a legtöbbet lehet tenni

Ma délelőtt a Bika dísztermében mondja el Bethlen miniszterelnök programbeszédét

A bizalom, szeretet és ragaszkodás minden jelével vette körül Debrecen népe, annak különböző társadalmi rétege, az ideérkező miniszterelnököt. Bár külső dísz nem hirdette a miniszterelnök érkezését, aki maga is kerülni akart minden zajos ünnepeltetést, mégis lehetett látni, hogy lelkesedés üli meg a szíveket, a tisztelet és a bizalom csillannak meg a szemekben és Bethlen felé néznek, mint aki ma az egész magyarságnak reménysege.

Bethlen miniszterelnök és Debrecen népe, mint a tények mutatják, teljesen egybeforrt. Ezt dokumentálta Bethlen miniszterelnök kijelentése, melyet a fogadtatásakor tett, mondván, hogy az elmúlt országgyűlési ciklus alatt egynek éreztem magam Debrecennel és úgy látom, hogy Debrecen is egynek érzi magát velem.

Minden hazafias debreceni polgár bizonyíthatja, hogy ez így is van. A gazdasági válság minden megpróbáltatása dacára rendíthetetlen bizalommal viseltetik a debreceni társadalom Bethlen miniszterelnök iránt és benne látja azt a férfiut, aki keresztül vezet a nemzetét a most uralkodó gazdasági világválság zátonyain egy jobb jövő felé.

Debrecen népe jól tudja, hogy most kell kitartani a vezér mellett, amikor legerősebb a küzdelem, most kell erősíteni, támogatni, amikor a nemzet igazi erőpróba előtt áll. Eppen Bethlen mondta tegnap az üdvözlésekre adott válasza folyamán, hogy a nehéz időkben próbáltatnak ki az igazi barátok. Debrecen népe igaz barátja gróf Bethlen Istvánnak. tánto-

ríthatatlanul kitart mellette, sőt a felismert igazság az ő táborába vitt olyanokat is, akik eddig a kétkedés mesgyéjén állottak. Debrecen lakosságának szeretete és bizalma csak fokozódott, ezt fogja kifejezni a ma délelőtt tartandó választói gyűlés és ennek fogja bizonyosságát adni a választás eredménye.

A mai nap országos esemény lesz Bethlen miniszterelnök programbeszéde, melyet délelőtt 11 órai kezdettel tartanak az Arany Bika dísztermében. Az ország hátafrai tulmenő nagyfotosszerű beszédet fog mondani a miniszterelnök és egyúttal olyan programot ad, mely a jövő magyar politika alapjait rajza le. Erre a programbeszédre figyel ma az egész ország népe és nagy megtiszteltetés Debrecen városára nézve, hogy innen hangzik el az újabbkori idők nagyfotosszerű szövege Bethlen István ajkairól.

A miniszterelnök érkezéséről és debreceni tartózkodásának részleteiről az alábbiakban számolunk be:

A miniszterelnök kerülni akart minden zajosabb ünnepeltetést és úgy intézte a dolgot, hogy fél órával előbb érkezék meg a hivatalos programban kitűzött időnél. Bethlen Istvánnak az az elve, hogy ma nem ünneplésekre, hanem komoly alkotó munkára, összefogásra és puritánságra, egyszerűsége van szükség. Ezt ő a maga személyében is gyakorolja s mint ahogy 10 éves jubileuma alkalmából elhárított minden zajosabb ünnepeltetést, - úgy Debrecenbe is úgy jött tegnap, mint egy egyszerű polgár, de persze, pusztán megjelenése kivál-

totta az emberekből a lelkesedés és szeretet érzelmeit; nagy gyorsan összegyülekeztek tiszteletére hívei és nemcsak a hivatalos férfiakat, hanem sok egyszerű embert lehetett látni a Bika halljában, akik hallani kívánták Bethlen miniszterelnöknek mindjárt első szavait is.

A miniszterelnök érkezése Debrecenbe

Mint már megírtuk, a miniszterelnök autón utazott el Debrecenbe, éppen ezért menetrendszerű pontossággal nem lehetett előre tudni, hogy mikor jön meg. Ugy tudták az illetékesek, hogy délelőtt 11 órára érkezék meg a Bika elé és dr. Hadházy Zsigmond főispán kiment volna eléje a Szoboszlói uti sorompóig.

Nagy meglepetést keltett, mikor Bethlen István gróf fehér autója megérkezett, de nem a várt időre, hanem jóval előbb, még pedig délelőtt fél 11 órakor.

Ugyszólván betoppant. Ekkor csak Ruffy Vargha Kálmán és Fodor József párttitkár voltak a Bika felé s mikor Bethlen kiszállt az autóból, jót nevetett rajta, hogy nem tudtak neki ünnepélyes, nagy fogadtatást rendezni, amit el akart és el is tudott kerülni.

Amerre csak a nap folyamán elhaladt Bethlen, az emberek mély tisztelettel köszöntötték és mindenfelé lelkes éljenzés hangzott el, - amerre csak megjelent, úgy, hogy valóban úgy érezhette magát itt Debrecenben, mint aki hazajött.

A miniszterelnök azonnal szobájába sietett, hogy az ut porától megszabaduljon s kissé felfrissítse magát.

Futótűzként terjedt el a híre, hogy váratlanul, idő előtt megérkezett a miniszterelnök s egymásután siettek a Bika felé dr. Sz. Kun Béla, Ghyezy kerületi főkapitány, Sági rendőrfőtanácsos, vit. Boskó főfelügyelő, Vásáry József, Radd Rezső, Serly Gusztáv, Varjassy Imre, Harsányi titkár, Ullmann Salamon, Tóth Lajos, Hódy Béla, Hlatky Endre, a miniszterelnök személyi titkára (ki már tegnap ideérkezett), vitéz Dávid Géza, Sesztina Jenő, Rickl Antal. Autón érkeztek meg együtt dr. Hadházy Zsigmond főispán, Vásáry István polgármesterrel és Dömsödy Imre titkárral.

Az üdvözlés

Néhány percig tartózkodott a miniszterelnök szobájában, amikor dr. Hadházy Zsigmond főispán és Hlatky Endre titkára kíséretében lejött, a fogadására összegyűlt, meglehetősen nagy társaság körébe; már nyoma sem volt rajta a

fáradtságnak. Lelkes éljenzés fogadta a miniszterelnököt.

Melegen kezelt szorított Szentpétery Kun Bélával, üdvözölte Vásáry polgármestert, Ruffy Vargha Kálmánt.

Dr. Sz. Kun Béla beszéde.

Dr. Sz. Kun Béla a következő rövid, de hatásos beszéddel üdvözölte gróf Bethlen Istvánt:

— Debrecen város polgárságának megbízásából, mély tisztelettel, igaz szeretettel üdvözölöm Nagyméltóságodat, mint Debrecen város volt és leendő képviselőjét, Nem mint vendéget üdvözöljük itt, hanem, mint hazatérőt, aki gondolatait el akarja mondani és aki közvetlenül meg akarja látni a mi helyzetünket.

— Nagyméltóságod fiatal korából, még otthonról bizonyára emlékszik olyan diákokra, akiknek az apja, meg a testvére halina-nadrágos, durva csizmás földművelő volt. Ezek a diákok, ha szünetben hazamentek Vásárhelyről, vagy Enyedről szülőik körébe, talán az otthonlétük egész ideje alatt nem hallottak más szót, mint az édesanyjuk örömköltését: „Csak,

hogyan az orcádat még egyszer láthatom!”

— Azontul csak bámulják, hallgatják az ő nagy fiukat és azt elfelejtik, hogy keserű a málé és penészes a mák. Lehet, hogy nekünk is keserű a málé és penészes a mákunk, de mi még sem panaszkodunk és ha panaszkodnánk is, legkevésbé Nagyméltóságodnak panaszkodnánk, mert tudjuk, hogy Magyarország kormányzásának a vitelére egyedül Nagyméltóságod képes. Mi nem fogunk beszélni, mi hallgatunk, hallgatjuk Nagyméltóságodat és gyönyörködünk abban, hogy haza jött és milyen „nagy fiú”.

— Isten áldása kísérje Nagyméltóságod idejövételét, elmenetelét, minden lépését. Isten hozta közné.

Lelkes ováció köszöntötte a miniszterelnököt, aki a következő szíves szavakkal válaszolt:

Bethlen: egynek érzem magam Debrecenel!

„Nehéz időkben próbáltatnak ki az igaz barátok”.

— Mélyen tisztelt uraim! Hálás köszönetet mondok azokért a szíves szavakért, amelyekkel üdvözölni méltóztattak és azért a szíves fogadtatásért, amelyben részesítettek.

— Amikor 5 év előtt körükbe jöttem, hosszú és terjedelmes programot adtam. Ebből a programból sok megvalósult, sok nem valósult meg. Ha az ideálokhoz mérem azt, amit megvalósítani sikerült, azt kell mondanom, hogy az ideálok mögött elmaradtunk, ha azonban ahhoz mérem, hogy milyen állapotban volt az ország ezelőtt tíz évvel (Ugy van!) és ha ahhoz mérem, hogy az utóbbi időben milyen haladást tettek más, szomszédos nemzetek, akkor azt kell mondanom, hogy nagyot haladtunk. — (Ugy van!)

— Mostoha körülmények jöttek közbe és ezek ma is fennállanak és megnehezítik haladásunkat. Azonban, akiknek megbízásából az országgyűlésen képviselem ezt a ke-

rületet, azoknak bizalma nem hagyott el. (Ugy van!) Eljöttem, hogy ezért hálás köszönetet mondjak önöknek, mert nehéz időkben próbáltatnak ki az igaz barátok. Eljöttem, hogy hálás köszönetet mondjak ezért a bizalomért és felajánlom Debrecen városának és közönségének szolgálataimat.

Lelkes éljenzés, taps fogadta gr. Bethlen István őszinte szavait, melynek elhangzása után bemutaták neki Kontsek Gézát, majd Radó Rezsőt üdvözölte, mint akit régebben ismert; Bessenyeivel, Tóth Lajossal, Balogh Istvánnal s még többekkel kezet szorított, majd a most már nagy számban összegyűlt közönség lelkes éljenzése közepette autóbá ült és dr. Hadházy Zsigmond főispán, dr. Vásáry István polgármester, Hlatky Endre miniszterelnöki titkár, Dömsödy Imre tanácsnok, Fodor József egységspárti titkár és néhány újságíró képviselőjében a központi egyetemre hajtattott.

A központi egyetemenél

Háromnegyed 12-kor érkezett meg a miniszterelnök a központi egyetemhez, ahol Patzó Márton, építésvezető főmérnök fogadta és üdvözölte. Bementek az épületbe, melynek bejárója felett kősi tábla van: „Tilos a dohányzás!” A miniszterelnök a táblára néz, aztán szó nélkül kivessi a szájából a cigarettát és mielőtt az épületbe lépne, eldobja. Hiába mondja Patzó főmérnök, hogy Nagyméltóságod vendég itt, a szabály szabály s a miniszterelnök magára nézve ezt éppen olyan kötelezőnek tartja, mint amilyen kötelező akármelyik

építőmunkásra.

Percek alatt bejárák a hatalmas épületet. Patzó mindenütt magyarázatokkal szolgált, végül a főbejárat előtt kerültek ki újból a szabadba.

Baltazár püspöknél

Az egyetemről a miniszterelnök egyenesen dr. Baltazár Dezső püspökhöz hajtattott; nála kezdte meg az egyházfőknél tett látogatásokat.

A püspök eléje jött a miniszterelnöknek egészen a hivatal előcsarnokáig és meleg szeretettel üd-

vözölték egymást. A miniszterelnök a püspökkel bevonult a belső terembe, míg a kíséretében levő többi urak kint várakoztak a másik szobában. Huzamosabb ideig beszélgettek odabenn és ezalatt a

püspöki hivatalban száz tagú küldöttség jelent meg. Konez Aurélné vezette az urasszonyokból és urleányokból álló nagy sereget, mely a volt iskolatársak szövetségének tagjaiból alakult.

A Volt Iskolatársak Szövetségének küldöttsége a miniszterelnöknél

Amikor hosszú percek múlva a miniszterelnök az ajtóban megjelent, a hölgyek lelkes ovációban részesítették. A püspök jelentette be, hogy miért tiszteleg ez a nagy hölgyküldöttség; bemutatta Konez Aurélnét, aki memorandumot és a szövetség kérelmét tolmácsolta.

A Volt Iskolatársak Szövetségének háláját fejezte ki, amiért a miniszterelnök 5 évvel ezelőtt lehetővé tette a Dóczy intézet felépítését. Ismertette, milyen zsúfolt helyzet áll fenn még ma is s hogy a növendékek nagy része még mindig a régi, ósdi épületben szorong.

— Az egyház anyagi helyzete — mondotta Konez Aurélné, — nem engedi meg, hogy az építkezést tovább folytassuk, ezért most már másodízben alkalmatlankodunk azzal a kéressel Nagyméltóságodnál, hogy anyagi támogatásával a leánynevelő intézet építkezését lefe-

jezéshez segíteni kegyeskedjék. — Tudjuk, hogy az ország súlyos anyagi helyzetben van, azonban mégis bizakodó szívvel kérjük Nagyméltóságod támogatását. Ez a száz tagú küldöttség sok ezer szülőt képvisel és ezek mind arra kéri Nagyméltóságodat, tegye lehetővé államsegéllyel, vagy k'lesőn nyújtásával az építkezés befejezését. Sárospatak és Szeged kulturális intézményeinek támogatása mellett ugy érezzük, hogy a debreceni kulturális intézmények támogatása is rendkívül fontos.

— Arra kérjük az egek Urát, tartsa meg Nagyméltóságodat, az egész világ által megbámult munkáerejét hogy ennek a szenvedő, de éppen Nagyméltóságod bölcsesége folytán lábbadozó hazánk örömeire, nekünk, reformátusoknak dicsőségünkre, büszkeségünkre legyen.

Bethlen miniszterelnök válasza

„Erségbe forrva érzem magam ezzel az intézménnyel.”

— A szeretetnek és rokonszenvnek jelét látom megjelenésükben, — mondotta gróf Bethlen István miniszterelnök, — és ezek az érzések az én lelkemben teljes viszonzásra találnak.

— Öt évvel ezelőtt első ízben járultak elém e kéressel, hogy támogassam református egyházunk életében olyan jelentős intézmény létét. Akkor kilátásba helyeztem, hogy mindent megteszek, amennyiben az államkassza bírja, hogy elegendő tehessék kívánságuknak. — Ma a helyzet még sokkal nehezebb. Ma még inkább ügyelni kell arra, hogy csak olyan kiadásokat teljesítsünk és olyan sorrendben, melyek elkerülhetetlenek, azért, mert akár nemzeti szempontból, akár kulturális, akár egyházi szempontból már az utolsó óra is ütött, hogy ez intézmények létesüljenek. Keresni fogom, hogy ebben a sorrendben lehetőleg legelől álljanak önök. (Lelkes éljenzés) Keresni fogom

azért, mert nemcsak Debrecenel, hanem egyházzal és egyházzal minden intézményével és különösen ezzel az intézménnyel, melyet itt önök képviselnek, egységbe forrva érzem magam. (Zajos éljenzés.) Ugy érzem, hogy mint Debrecen város képviselője, kötelességet teljesítek, ha felkarolom a nemzeti ügyet, amelyet elém hoztak. Arra kérem önöket, ajándékozzanak meg jövőben is azzal a bizalommal, amellyel kitüntettek a múltban s akkor hiszem, hogy sikerrel képviselem az önök ügyét. (Lelkes taps, éljenzés.)

A miniszterelnök a küldöttség fogadása után a püspök és Hadházy Zsigmond főispán társaságában néhány percre még visszavonult, majd a hölgyek sorfala közt autóbá ült, amelyhez a püspök maga is kikísérte a miniszterelnököt; ott ismételt szívélyesen elbucuztak egymástól és a miniszterelnök elhajtattott.

A többi egyházak vezetőinél

EBÉD A POLGÁRMESTER-NÉLN.

Délben dr. Vásáry István polgármester adott a miniszterelnök tiszteletére szűkebbkörű ebédet.

Az ebéden gróf Bethlen István kívül résztvett dr. Hadházy Zsigmond főispán és Radó Rezső képviselőjelölt is a polgármester családján kívül.

Interjú Baltazár püspökkel

Gróf Bethlen István miniszterelnöknek a püspöktől való eltávazása után megkérdeztük dr. Baltazár Dezső püspököt, hogy miről tanácskoztak bizalmasan a miniszterelnökkel.

A beszélgetésnek természetesen csak egy kis részét közölte a püspök és ennek során a következőket mondta:

— Előadtam a miniszterelnök

urnak, hogy milyen hangulat uralkodik a szülők körében amiatt, mert tudják, hogy a másik két debreceni reálgyminázium létszáma teljes, ott tehát csak párhuzamosítással lehetne a református gyermekeket elhelyezni. Ennélfogva követelik, hogy a református human gimnázium mellett létesítsenek reálgymináziumot.

— En most a jobban informált

Legizlésebb

Füüdöruhák-sapkák-cipők, tüüdörköpenyek

Kardos Lászlónál.

miniszterelnökhöz fordultam és kértem, támogassa kérelmünket. — A miniszterelnök ur megígérte, hogy magdévá teszi ügyünket és támogatja a református szülők kérését a református realgimná-

ziumra vonatkozólag. A beszélgetés során aztán még a Tiszántulnak választókerületeiről informáltam a miniszterelnök urat, úgy, amennyire én a helyzet ismerem.

Bethlen miniszterelnök a Déri muzeumban

Ebéd után a miniszterelnök kíséretével a Déri muzeumba ment, amelynek bejáratánál dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok fogadta és üdvözölte a miniszterelnököt, jelentvén, hogy dr Ecsedi István igazgató külföldi tanulmányuton lévén, ő kalauzolja a muzeumban a miniszterelnököt. Vele tartott dr Sőreghy muzeumőr is, aki szakszerű magyarázatokkal kísérte a kiállított tárgyakat.

Különösen megnyerte tetszését a muzeum magyar szobája. — Ez valóban nagyon szép. — jegyezte meg a miniszterelnök, olyan a berendezése, hogy mindent meg lehet találni benne.

Sőreghy érdekes rézmozsarat mutatott a miniszterelnöknek. A mozsár egyik oldalán a Bethlen, másik oldalán a Haller család címere van. Ez a tárgy 1670-ből való és a miniszterelnök nagy érdeklődéssel nézegette az ereklyét.

Főként a néprajzi tárgyak keltek fel a figyelmét. Mikor a gubacsapók mesterségének kiállítási tárgyaihoz érték, aziránt érdeklődött, hogy csinálnak-e még ma is gubákat.

Sőreghy elmagyarázta, hogy néhány gubacsapó még dolgozik, hordják is a gubákat, de ez az ipar már kihalófélben van.

Hosszasabban időzött Bethlen a debreceni céhre vonatkozó gyűjté-

ményeknél. Nagy figyelemmel hallgatta Sőreghy előadását, mely szerint Debrecenben 40 cég működött 2600 önálló iparossal.

Nagyon tetszettek a rézmetsző diákok munkái.

Igazán nagyszertű dolgok, — jegyezte meg a miniszterelnök.

Részletes magyarázatot kért az erdélyi ötvös munkákról, hogy honnan kerültek ide. Érdekes volt az éremgyűjtemény bemutatása is, mert itt Sőreghy felhívta a miniszterelnök figyelmét a Bethlen-családra vonatkozó érmekre, Bethlen Istvánnak és Bethlen Gábornak érmei és pénzei vannak a gyűjteményben.

A képtárban elismeréssel nyilatkozott Benyovszky István hortobágyi képéről és különösen a régi magyar mesterek alkotásaiban gyönyörködött.

Az Ecce Homo teremben a fotografusok perzgetté alá került a miniszterelnök.

— Csak gyorsan uraim, — jegyezte meg — mert már is elkéstem.

Amikor kijöttek, benyomásairól ezeket mondta:

— Rendkívül érdekelt a debreceni Déri muzeum, amelyről már eddig is nagyon sok szepet hallottam. Mondhatom azonban, hogy várakozásomat teljes mértékben felülmuta az, amit itt láttam.

Iparosok és kereskedők küldöttsége

A Déri muzeum igazgatói szobájában beirta a vendégkönyvbe a nevét és ugyanitt fogadta az iparosok és kereskedők küldöttségét, melyet Sesztina Jenő elnök vezetett.

— Azért jöttünk ide Nagyméltóságod elé, — mondotta Sesztina Jenő — hogy ezer és ezer inaros és kereskedőtársunknak üdvözlétét kereskedőtársunknak üdvözlétét, tiszteletét és szeretetét tolmácsoljuk. Legyen szabad átnyujtanom egy memorandumot, mely országos vonatkozású kérdéseket is felölel, de amely memorandumban egy-két debreceni vonatkozású kérdés is bele van foglalva. Az első ilyen kérdés a debreceni nehéz helyzetben levő kereskedő társulati iskolák sorsa, továbbá az ipar-területi székház kölesön utján való rendezése és a vásári árusoknak az a panasza, amely szerint nem engedték meg nekik a magyar autóval való fuvarozást, miáltal őket nagy veszteségek érték.

Arra kérte a miniszterelnököt, hogy ismert jószívével tegye magdévá a kisiparosok és kiskereskedők ügyét.

A memorandum először is utal arra gazdasági válságra, mely az egész világon pusztít és Magyarország szempontjából tárgyalja ezt a válságot és megjelöli azt az utat, amelyen a kereskedelem és ipar nehéz helyzetén lehetne enyhíteni. Kéri a közterhek nagyobb foku enyítését, miután az iparos és kereskedő forgalmában 30—40 százalékos visszaesést lehet észlelni. Kívánják továbbá a fázisrendszer bevezetését a forgalmi adózásnál, az illeték kérdések rendezését, a közüzemek versenyének megszün-

tetését, produktív beruházásokat és a kereskedelmi szerződészek hálozatának kiépítését, a hitelkérdés rendezését, valamint a posta és távirda tarifák revízióját.

Helyi vonatkozásban kéri a kereskedő társulat iskoláinak megsegítését és a szolnoki Tisza konferencia határozatainak figyelembevételét.

A másik kívánságunk — mondja a memorandum — személyi természetű. Nemesak Debrecen, hanem a Tiszántul kereskedelmének és iparának egyhangú óhaja az, hogy dr Radó Rezső kamarai főtitkár urat, aki Nagyméltóságod vezetése alatt álló lista harmadik helyén kapott jelöltséget, abban az esetben, hogyha a debreceni választás eredménye őt mandátum-

VÁNCZA Levesek 1-ső pályázata

„Ismerősök pályázata”

Határidő: 1931 július 1-én

Beküldendő: 10 ismerős neve, foglalkozása és pontos lakcíme, 6 csomag „VÁNCZA-levesek” külső csomagolópapírral, megjelölendő a pályázó főzésesnéve és címe, továbbá azon közzététel iránti megítéléséről, hogy miért ajánlja ismerősének a pályázót a nagyszerű „VÁNCZA-levesek”-et. Pályázati ismeretét kérjen ismerősétől, vagy küld a

24 konyhabutor és 3000 díj a VÁNCZA-pályázati-csomagot pályázásra. Minden hétfőn 1-én és 15-én új pályázat. Második pályázat 1931 július hó 15-én!

VÁNCZA-gyár, Budapest 10

hoz nem juttatná, méltóztassék ahhoz hozzá segíteni, hogy az időközi választások során mandátumhoz jusson. Dr Radó Rezsőt nemcsak a Tiszántul, hanem az ország egész kereskedelme és ipara egyaránt jól ismeri. Ő a kereskedelem és ipar ügyeinek kiváló szakértője már hivatásánál fogva is, anélkül azonban, hogy érdekképviseleti egyoldalúságokba és túlzásokba essék. Egyénisége teljesen megfelel Nagyméltóságod azon kiegyenlítő koncepciójának, amely a gazdasági politikában mindig a a termelési ágak harmóniájára, esetleges érdekellentéteinek kiegyenlyezésére és elsimítására helyezte a fősúlyt.

A képviselőházban a kereskedelem és ipar fontosságának megfelelő képviseletet kapni. Ezért az az óhajunk, hogy Nagyméltóságod a fentebb említett kiegyenlítő gazdasági politika megnyilvánulása képpen is a Tiszántul kereskedelmének és iparának dr Radó Rezső személyében képviseletet adni kegyeskedjék és őt a mandátumhoz jutásban legjobbnak talált módon támogatni méltóztassék.

Bethlen válasza

— Nagyon sajnálom, — válaszolta a miniszterelnök — hogy nem jutottam hozzá, hogy az iparosokat és kereskedőket saját otthonukban keressem fel. Sajnos, erre nem jutott idő, mert országos ügyekkel lévén elfoglalva, a saját választásomra is kevés idő maradt. Legyenek azonban meggyőződve róla, hogy ugy ezt a kérdést, mint minden kérdést amit elém terjesztenek, a legnagyobb jóindulattal fogom elbíralni. Nem ismerem sem az egyik, sem a másik ügyet, amelyről a kamarai elnök ur említést tett, ami azonban az iparos székház ügyét illeti, ott nem fog nehézség fennforogni, mert éppen az utolsó minisztertanácson történt az iparos székház ügyében kedvező intézkedés. Azt kijelenthetem önöknek, hogy Debrecen az elsők között lesz, ahol ezt a kérdést rendezni fogják.

A miniszterelnök ezután átvette a memorandumot, majd kíséretével a fagyaltudéltánra ment.

Bethlen a debreceni asszonyok között

„Biztos vagyok benne, hogy a hazának a nők ugyanannyit fognak tenni, mint a férfiak”.

Az összes debreceni nőegyletek közös fagyaltudéltánján hatalmas tábora az urasszonyoknak gyűlt egybe, hogy körükben méltóképen vendégül láthassák Debrecen nagy képviselőjét, gróf Bethlen Istvánt. A fagyaltudéltánt az összes debreceni nőegyletek rendezték vallásfelekezeti különbség nélkül. Eppen ebben is a Bethlen miniszterelnök által hirdettet elv jutott kifejezésre. Valláskülönbség nélkül megjelentek ott Debrecen asszonyai. A Mansz., a Szent Erzsé-

bet Egyesület, a Jótékony Nőegylet, az Izraelita Nőegylet és több más női szervezet tagjai gyűltek össze az Arany Bika üvegtermében és éttermében. A rendezőség névsort nem állított össze, — így csak hirtelenében tudtuk a megjelent előkelő hölgyek neveit feljegyezni. Ott voltak vitéz Nagy Pálné, Vásáry Istvánné, a Vásáry nővérek, dr Kesseri Lajosné, dr Mező Sándorné, Szilágyi Zoltánné, Balás Károlyné, Vásáry Józsefné, Szádeczky Rezsóné, Szentkirályi Tivadarné, Tatay Zoltánné, Benedek Györgyné, Fráter Erzsébet, Tóth Miklósné, Czeglédy Mihályné Tóby Józsefné, Antal Antalné, özvegy Szapoleczay Gyuláné, Benkő Gézné, Szebetics Raymundné, Uray Sándorné, Ollinger Béláné, Lábass Mihályné, dr Fráter Pálné, Kárpáthy Zoltánné, dr Szabó Mihályné, Ferenczy Miklósné, Csiky Jánosné, Riekl Antalné, Nábráczky Béláné, Kovássy Kálmánné, Csillik Györgyné, Szilágyi Lajosné, dr Hausner Ignácáné, Koszorus Kálmánné, Böszörményi Pálné, Görgey Mártonné, dr Sallay Lajosné, özvegy Demeter Gyuláné, Papp Gyuláné, Darkó Jenőné, — Végh Béláné, Zoltán Ödönné, Király Károlyné, Piribauer Ferencné, Loeslné, Balogh Istvánné, Bohus Károlyné, Vidoni Jánosné, Konez Aurélné, Szele Paula, dr Papp Ferencné, Szabó Gusztávné, vitéz dr Roncsik Jenőné, Mózér Józsefné, Fersin Béláné és még so-

MINDENKINEK

6 alkalma nyílik, hogy az id nyre gyap'üfűd ruhát vásároljon már **50-től.**

Divaformák. Minősége szava oltan tizia gyap,u. Saját gyártmány

Benyáts Emil áruháza, Debrecen.

hölgytársadalom tagjai közül.

kan mások a debreceni előkelő Bethlen István miniszterelnök Fráter Erzsébet és Ollinger Béláné között foglalt helyet, vele szemben ült Csiky Jánosné, ki Tormay Cecil képviselőjében jelent meg. — ugyancsak a miniszterelnökkel szemben foglalt helyet dr. Hadházy Zsigmond és Lábás Béláné a Mansz. alelnöknője.

Öt óra után érkezett meg Bethlen István gróf a főispán és polgármester kíséretében, a Déri muzeumból.

Lelkes éljenzés fogadta a belépő miniszterelnököt, akit a bejáratnál az urasszonyok sorfala élén Ollinger Béláné fogadott, pompás virágcsokorral a kezében.

— Hálás köszönetünket fejezzük ki nagyméltóságodnak a debreceni asszonyok nevében, mert megengedte, hogy utjában feltartóztatásuk és egy órára magunknak kérjünk, hogy szerény összejövetelünket ünneppé avassa.

— Akik itt összegyűltünk, nagy szónoklatok, ünneplés helyett meleg szívet, őszinte ragaszkodást és szeretetet hoztunk Nagyméltóságod elé.

— Amikor kertünk virágait átnyújtjuk, kérjük a jó Istent, tartsa és őrizze meg gróf Bethlen Istvánt, mint követünket. (Zajos éljenzés.)

Fráter Erzsébet a következő szavakkal üdvözölte a miniszterelnököt:

— Hálásan köszönjük, hogy nagyméltóságod körünkben megjelent és elfogadta meghívásunkat, mert így közöttünk üdvözölhetjük kormányelnökiünket, aki iránt teljes bizalommal viseltetünk, mert kezébe látjuk letéve hazánk sorsának jobbrafordulását. (Zajos ováció, taps.)

Végül dr. Csiky Jánosné az országos központ és Tormay Cecil nevében üdvözölte a miniszterelnököt:

— Azért jöttem ide, hogy kifejezést adjak annak, hogy a magyar asszonyok soha nem felejtnek, a magyar asszonyok hűségesei és tudják, látják a budapesti központban, hogy a debreceni csoport

mindent elkövet, hogy Nagyméltóságod iránt kifejezze hűségét és háláját, mégis mi az egész országra tekintünk, az egész ország asszonyait oda akarjuk toborozni Nagyméltóságod zászlója alá.

A tetszéssel fogadott üdvözlés után a miniszterelnök így válaszolt:

— Mélyen tisztelt hölgyeim! Engedjék meg, hogy igazán hálatelt szívvél mondjak köszönetet azért a kedves ünneplésért és azokért a szavakért, amelyekre érdememen túl méltattak.

— Ezt a kedves összejövetelt nem politikai összejövetelnek nézem, hanem, hogy a szívünk összedobban a magyar hazáért, az ország jövőjéért. Biztos vagyok abban, hogy ezért a hazáért a nők ugyanannyit fognak tenni, mint a férfiak, mert azzal a szeretettel, mely az ő lelküket átfogja, ezért a nemzetért a leg többet lehet tenni.

Viharos ováció követte a miniszterelnök meleg szavait, majd helyet foglalt a hölgyek között kijelölt helyén.

A maga két szelet fagyaltjának elfogyasztása után pár perccel végigjárt az összes asztalokat és mindenütt szívélyes, kedves, közvetlen modorban elcsévegett pár percig.

Hosszabb ideig időzött a miniszterelnök a debreceni asszonyok körében s innen egyenesen dr. Hadházy Zsigmond főispán birtokára ment ki autóján. A főispán látta vacsorán vendégül a miniszterelnököt, aki az éjszakát is kint töltötte a főispánnál.

Szükebb vacsora

dr. Hadházy Zsigmond főispánnál.

Este gróf Bethlen István miniszterelnököt dr. Hadházy Zsigmond főispán látta vendégül vacsorán. Ezen a következők vettek részt:

Bethlen István gróf miniszterelnök, Szudy Elemér sajtófőnök; az egységspárt elnöksége: dr. Magoss György ny. polgármester, dr. Sz. Kun Béla, Ruffy Vargha Kálmán, dr. Hlatky Endre, a miniszterelnök személyi titkára, dr. vitéz Hadházy Ferenc. Dömsödy Imre dr. főispáni titkár és természetesen a főispán családjának tagjai.

A ma délelőtti programbeszéd

Az egységspárt mai nagygyűlése, melyen Bethlen miniszterelnök a programbeszédet tartja, délelőtti 11 órakor kezdődik az Arany Bika dísztermében. Az egységspárt vezetősége az óriási érdeklődésre való tekintettel kénytelen volt jegyeket kibocsátani és mint hírt adtunk róla, ezek a jegyek már az első órában mind gazdára találtak. Gonoszkodás történt azonban arról, hogy azok is hallhassák Bethlen miniszterelnök nyilatkozatát, akik ne mújtnak be a terembe. Eppen ezért nagyszerű megafonokat szereltek fel, melyek a Bika előtti térre továbbítják a beszédet. Egyébként arra is történt intézkedés, hogy amennyiben a kibocsátott jegyek tulajdonosainál még több egyént lehet elhelyezni a teremben, úgy néhány száz főnyi közönséget még bent elhelyeznek.

Bethlen miniszterelnök különben másfélórás beszédre készül és jellemző a beszéd fontosságára az a meghatározás, melyet az ideérkező pesti újságírók használnak, mikor azt mondják, hogy »európai beszéd« les.

A gyűlésre több volt képviselő várnak, annak ellenére, hogy most a választási harc közepén mindenki a maga kerületében van elfoglalva. Már tegnap este megérkezett Déry Géza, Szabó Zoltán és az éjszakai vonattal is többen jöttek.

A gyűlésen Bethlen miniszterelnökön kívül rövid beszédet mondanak Ruffy Vargha Kálmán és Radó Rezső képviselőjelöltek.

A gyűlés után hatszázterítékes közebed lesz a Bika éttermében, melyen több pohárköszöntő hangzik el.

A nyári divatujdonságokra

felhívom figyelmüket, kérem meggyőződni, hogy legszebben és legolcsóbban Bálint Margit Péterfia 30. sz. női divattermében készülnek. Ariam: kabát 15.—, komple ruhák 8 pengőtől.

Rádiósok!

Régi, megunt, telepes vagy hálózati készülékét

becserélem világmárkás

33 W és 40 W Special-rádióra

Részletes felvilágosítást nyújt:

Soltész László, Püspöki-palota

Harminc fővárosi újságíró Debrecenben

Bethlen beszéde fontosságát mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy erre az alkalomra nem kevesebb, mint 30 budapesti újságíró, még pedig a legnevesebb politikai hírlapírók jöttek le Debrecenbe. Közöttük nagyon sok külföldi tudósító, bécsi, berlini, francia, sőt angol lapok tudósítói is.

Az ideérkezett újságírók este a helybeli újságíróklubban vacsorára jöttek össze, ahol megjelent Szudy Elemér miniszteri tanácsos,

a miniszterelnöki sajtóosztály vezetője, kit lelkes ovációban részesítettek a megjelent újságírók pártkülönbség nélkül. Valóban páratlan az a népszerűség, amely Szudy Elemér sajtófőnököt körülveszi a sajtó munkásai körében és a tegnapi vacsorán is meg lehetett állapítani, hogy az újságírók, bármely irányzathoz tartozanak is, nagy szeretettel viseltettek Szudy iránt.

Bethlen esőt hozott

Már harmadizben fordul elő, hogy valahányszor Bethlen miniszterelnök Debrecenbe jön, mindig bőséges eső esik. Most különösen kellett az áldott nyári eső, hiszen már teljesen el volt tikkadva a föld és komoly aszálykárak jelentkeztek a vetésben. Bethlen jött és mint a gazdák mondják, mindjárt esőt is hozott. Alapos zápor keletkezett a déli órákban és csaknem egy órahosszat kiadós eső volt. Bethlen környezetében mondták is, hogy úgy látszik, ez a miniszterelnök protekciója, hogy kerületébe esőt hozott, mert amerre végigjött autójával, mindenütt

nagy szárazság uralkodott és sehol sem volt eső.

Bethlen István gróf, aki rendkívüli sokoldalúságáról ismeretes, mint tudvalevő, kitűnő autóbürokrat is. Budapesttől Debrecenig csaknem az egész uton ő vezette a gépkocsit s annak ellenére, hogy Debrecen közelében kisebb gummi-defektust kaptak, mégis nagyon hamar megérkeztek a városba. Budapestről reggel 7 óra 20 perckor indultak és már féltizenegykor megérkeztek a Bika elé. Az utat tehát négy óra alatt tették meg.

Heti 100 pengőt

kereshet lakhelyén háztartási cikkek eladásával. Díjmentes ismertető Steiner, Budapest, Szövetség u. 26.

Az Ön igaz barátja
a
Debreczen.

A választás nyílt és titkos!

De nyílt titok, hogy a legjobb friss pneumatik,

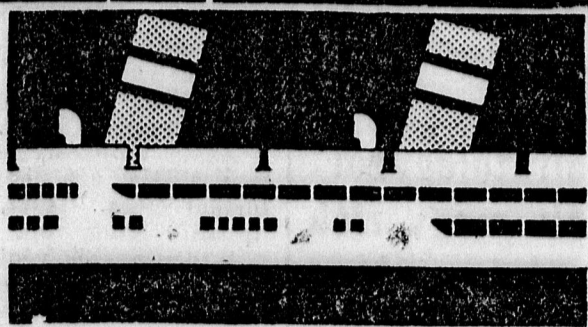
CITROEN

és amerikai alkatrészek, autó felszerelések legolcsóbban

Nagy Józsefnél

Budapest, VI., Andrassy-ut 34.

Telefon: 285-63. és 221-97.

Töltsük nyári szabadságunkat a gyönyörű Földközi tengeren.

A „DEBRECZEN” előfizetői és olvasói részére
JULIUS ÉS AUGUSZTUSBAN

két pompás körutazást rendez a Földközi tengeren

kivételesen olcsó áron, a legfényűzőbb kivitelben
a LLOYD SABAUDO hajóstársaság Conte Rosso oceanjáró luxusgőzösen

Olaszországba, Szicíliába, Görögországba és Északafrikába.

Előfizetőink és olvasóink a kabinok fekvése szerint változó árakból 15% kedvezményt élveznek és így a gyönyörű tengeri utazáson, amely tizenhat napig tart, már

385 pengőért

kifogástalan kabinban vehetnek részt, az olasz vasutjegyeket pedig féláron kaphatják meg. A hajó világhírű konyhája a nagy óceánjárók közismerten lukullusi ellátását nyújtja, napközben széles sétányfedelzetek, pazar társashelyiségek, sportszerek, napfürdő és pompás nyitott uszómédence, esténként kitűnő mozielőadások, hangversenyek, táncmulatságok, álarcosbálok nyújtanak kifogyhatatlan szórakozást, amelyek díja a hajójegy árában már bennfoglaltatik. Az érintett 12 kikötőben egész- és félnapos autókirándulások csekély részvételi díj ellenében három világrész exotikus csodáit a legnagyobb kényelemben teszik hozzáférhetővé.

Mondain életet, ideáli üdülést, egy életre szóló láttnivalót

nyújt ez a két olcsó tengeri utazás, amelyre jelentkezni lehet

a **DEBRECZEN** kiadóhivatalában
és a Máv. hiv. Menetjegyirodájában.

Körzeti értekezletek

A Debreceni Egységespárt 26. sz. körzete június hó 11-én este 7 órai kezdettel Nyugati-utca 46. sz. alatt, a Fodor-féle vendéglőben igen népes értekezletet tartott dr. tunyogi Szücs Géza kormányfőtanácsos elnöklésével, amelyen a választópolgároknak minden rendű és rangú polgára, valláskülönbőség nélkül jelent meg.

Az értekezleten az Egységespárt két helyi illusztris jelöltje dr. Ruffly Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató és dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkár is részt vettek, akiket az elnök üdvözölt és fölkererte őket, hogy a megjelent választópolgárságot a mostani politikai helyzetről tájékoztassák.

Ezután dr. Ruffly Varga Kálmán emelkedett szólásra, aki utalt arra, hogy vasárnap a párt országos vezére, gróf Bethlen István miniszterelnök ad programot. A helyi jelöltek minden gondolkodás nélkül követik a vezért, mert abban isteni gondviselésszerű férfint látnak, akit egyedül tartanak képesnek arra, hogy az országot kivezesse a mai rettenetes helyzetből.

Beszédében utalt arra, — hogy most a mai helyzetben próbálkozásokkal az országot nem lehet vezetni. — Most minden tekintetben olyan vezérre és férfiakra van szüksége a nemzetnek, akik a politikának nem az elemi iskoláját járják, hanem azok már meglett, kész emberek és akiknek a hazafiságához s jól iszeműségéhez már előző politikai multjuknál fogva, kétség sem fér.

Ismertette Ruffly Varga Kálmán a mai nehéz helyzetet és utalt arra, hogy ez semmiképpen sem irható a mai kormány terhére, mert ez világhírű, amit nemcsak a leggyőzött, hanem a győző hatalmak is éreznek. Ezután kérte a megjelent választópolgárságot, hogy tartson ki gróf Bethlen István — hosszantartó taps és éljenzés — miniszterelnök ezelőtt tíz évvel kibontott zászlója mellett, aki minden jóérzésű magyar emberrel vállatva és összefogva, országunk javára munkálkodik.

Ezután dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkár emelkedett szólásra, aki úgy bel- mint külpolitikai tekintetben megalapozott beszédében kimutatta azt, hogy országunkat vezérünk, gróf Bethlen István a tárgyalóasztalnál szóhoz juttatta, míg azelőtt azok, akiket a sors arra rendelt, hogy a trianoni béke előkészítésére kiküldtek, valóságos ketrecben tartattak annakidején, a mikor a békét aláírták.

Ma a magyar nemzet külpolitikai tekintetben megbecsült fél, kinek politikai megbízottjait világnagyságok: Bryan, Loyd George, stb. és az összes nemzetek képviselői egyenlő tárgyalófélként hallgatnak meg. Ezt az eredményt gr. Bethlen István (Zajos taps és éljenzés.) miniszterelnök tíz éves politikája teremtette, akit külföldön fejedelmek módjára fogadnak, ezzel megbecsülést adva a nemzetnek. Tartalmas beszédében kifejtette, hogy gróf Bethlen István miniszterelnök az egyedüli helyes irányt képviselő. mérsékelt és a

Dr. LAHMANN-féle nyári ING

ING

RÖVIDUJJU
HOSSZUJJU
ÉS
SZINES

Debrecenben kizárólag:

**BÉKÉS
LAJOS**

cégnél kapható.

Az eredeti dr. Lahmann-ing könnyű, szellős,
elegáns és igen tartós.

Keresse minden darabban a szövedjegyvet:
„Dr. LAHMANN.”

magyar nemzet összességét úgy társadalmi, mint valláskülönbőség nélkül felölelő pártnak a vezére, akit a helyi jelöltek támogatnak, mert a kibontakozást csak az ő céltudatos és minden akadályt legyőző politikájában látják.

Ezután az elnök megköszönte a két jelöltnek a tartalmas beszédét, a párt iránt való buzgalomra és működésre intette a megjelent polgárokat és ezzel az értekezlet véget ért.

A megjelentek soraiban láttuk: Békés Gyula keresk. tanácsos, dr. Simon Imre ügyvéd, Kiszely Árpád fémipari isk. igazgató, Németh Lajos raktárfőnök, Gerstner Kálmán kereskedő, Radó Sámuel

igazgató és sokan iparosok, gazdálkodók, kereskedők és mások.

Az Egységespárt 23., 28. és 30. körzete (Ferenc József-ut mindkét oldala, Teleki, Miklós, Szentanna, Deák Ferenc, Kossuth, stb. utcák) csütörtökön június 18-án este 8 órakor a Kemény János-féle »Kispipa« vendéglőben nagyszabású együttes társasvacsorát rendez. A résztvenni szándékozók a jelentkezők nagyszámára való tekintettel mielőbb váltsák meg jegyüket. A jegyek kaphatók az Egységespárt központi irodájában, Piac-utca 26. I. e. Ára: 1 pengő 20 fillér. — Körzeti elnökség.

Törvénykezési szünet a választások miatt

Hirt adtunk már arról, hogy a kir. tábla elnöke a kedden délelőtt tartott ülésen jelölte ki a választási biztosokat és azoknak helyettesét. A törvényiszkeket és a táblán ezen a héten letárgyalták a már kitűzött ügyeket, így többek között Klein Sándor, továbbá Zavilla Dénes és társai bünpörét s még néhány kisebb bünpört.

A jövő héten azonban már megkezdődik a törvénykezési szünet, amennyiben a választási biztosoknak a választásig állandó permá-

nenciában kell lenni. A biztosok egyrésze már ki is utazott a neki kiosztott választási kerületbe, a szükséges intézkedések megtételére.

Mivel a debreceni járásbíró, törvényszék és tábla bíró tagjai ily módon csaknem valamennyien el lesznek foglalva, az összes eddigi ügyeket beállították, azaz a jövő héten már nem lesznek rendes tárgyalások, csupán valamelyik polgári tanács fog működni.

A szőke Aune meghalt

Menyasszonyi ajándék és sirkoszoru ment Debrecenből Finnországba

A Nyári Egyetem történelében igen sokáig emlékezetes maradt az 1929. júliusában tartott tanfolyam. Ezevették előző részt nagyobb számban külföldiek, köztük a testvér finn nemzet négy fehérsapkás diákja. A finnek egycsapásra meghódították a debreceniek szívével. Egymásután hívták meg őket előkelő családok. — Egyiküktől, Irja Karhi-tól a napokban levél érkezett dr. Fráter Pálnéhoz, a MANSz köznevelődési osztályának az elnökéhez. Azt írta benne, hogy május hó nyolcadikán találkozott utoljára a barátinjával, Aune Mäntynennel kívül együtt voltak Debrecenben, s többek között magyarországi emlékeikről társalogtak s arról, hogy fogadják a finn-ugor kongresszusra Helsinkbe utazó magyarokat, s köztük a nekik legkedvesebb debrecenieket.

Aune kijelentette, hogy külföldön sehol sem érezte olyan jól magát, — mint éppen Magyarországon s életében legalább egyszer visszaszeretne térni Debrecenbe. Két nap mulva, közelebbről május hó 10-én, vasárnap

délután a szőke Aune meghalt. Vakkél átfürdés ölte meg, amikor arra készült, hogy résztvegyen barátinjé Irja örömeiben, akit június hó 21-én vezet oltárhoz vőlegénye, a finn hadsereg egyik repülőistije.

Dr. Fráter Pálné figyelméből Kornya Sándor ref. gimnáziumi tanár, aki a héten utazott el a jövő héten lezajló finn-ugor kongresszusra, elvitte a két leánynak a debreceni MANSz-nak az ajándékát, illetve kegyeletének jelét. Irjának és vőlegényének magyarországi emléktárgyakat, Aune sirjára pedig kedvelt virágából, fehér szalmavirág-ból és fehér árvalányhajból font s a magyar nemzeti színekkel átkötött koszorút.

Jóminőségű téglá és cserép

kapható Tóthi és Sebestyén téglagyárból. Eladás Fűrdő utca 2. Telefon: 610.

Véres és izgalmas eseményeket idézet elő a jeletlen ellenzéki izgatás

Rábakeszthelyen a hatósági megbízottként jelenvolt főjegyzőt inzultálták — Báró Prónay megtámadták A támadók megverték a csendőrt is, ki kénytelen volt fegyverét használni — Nem igaz a rábakeszthelyi sortűz híre

Budapest, jun. 13. Az egyik pesti lapban olyan hírek jelentek meg mintha a szentgotthárdi kerületben a csendőrség választási incidensből kifolyólag fegyverét használta volna. Illetékes helyről kijelentik a hivatalos jelentés alapján, hogy e hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Budapest, jun. 13. A rábakeszthelyi incidens kivizsgálásával megbízott csendőr törzstiszt részéről a belügyminisztériumba a következő jelentés érkezett:

Június 11-én este háromnegyed 9 órakor Rábakeszthely községbe érkezett Czettler Jenő volt képviselő, Darányi Ferenc főispán és Huszár Károly volt miniszterelnök társaságában. Czettler Jenő beszéde közben a beszédét hallgató tömegből többen, akiket Szentgotthárdról az ellenpárt küldött ki a gyűlés megzavarására, zajongani kezdtek. A hatósági megbízottként jelenvolt Hegedűs János főjegyző a zajongókat esendőre intette, mire őt a tömegből valaki oldalba lökte. A főjegyző megfordult és akit a tömegben legközelebb ért, areul ütötte. Ugyanakkor mindössze két főből álló csendőrszázár volt a tömegben. A csendőrök figyelmeztetésére a tömeg lecsendesedett. A csendőrszázár sem elővezetést, sem összefogást nem hajtott végre.

Az esetből kifolyólag mindössze egy egyént, Tóth Józsefet, jelentették fel közrend elleni cselekmény miatt. A járőr fegyvert egyáltalában nem használt. Minden ezzel ellentétes állítás szándékos koholmány.

Budapest, jun. 13. A sátoraljaújhegyi csendőrpáncsnokságának a belügyminisztériumhoz érkezett jelentése szerint június 12-én a délutáni órákban medgyasszói választókerülethez tartozó Tiszaluc községben báró Prónay György képviselővel beszéde közben Csáky Imre ottani lakos a rendet közbeszólásokkal zavarta. — Báró Prónay ellen támadást kísérelt meg, a közbelépő csendőrszázárvezetőt pedig megütötte. A járőrve-

zető a támadás ellen szuronyt és fegyvert használt s a támadót megsebesítette. — Csáky sérülése orvosos vélemény szerint 8 napon túl, de 20 napon belül gyógyul. — A vizsgálat folyamatban van.

A fázis rendszert legkésőbb augusztus 1-én életbelépteti a kormány

Budapest, június 13. A textilárak egyfázisú forgalmiadója ügyében délelőtt, az érdekképviseletek bevonásával értekezlet volt a pénzügyminisztériumban. Varga Imre államtitkár kijelentette, hogy a textilárak egyfázisú forgalmiadóját a legközelebbi hetekben letárgyalják. A kormány határozott célja, a textilfázist legkésőbb aug. hó 1-én életbeléptetni. A rendelet kiadásánál a kormány a kinstári érdekeket meg kívánja védeni. A pénzügyi kormány a helyzet teljes és tárgyilagos felderítése céljából a budapesti kereskedelmi és ipar-

kamarát a szükséges kalkulációk fontos megejtésére kérte fel. — A kalkuláció előterjesztése után a minisztérium külön-külön kíván tárgyalni a gyáripár, a feldolgozó ipar, a nagy- és kiskereskedelem tényezőivel. Előreláthatólag nem egyöntetű belföldi és behozatali kulesot állapítanak meg, hanem bizonyos főbb kategóriák szerint különböző kulesokat. A termelést szolgáló javak valószínűleg alacsonyabb kules alá fognak esni, mint a közvetlenül fogyasztást szolgáló áruk.

Nagy hasával véletlenül fellökte a csösz

Felmentettek egy földesi gazdalkodót, akit hatósági közeg elleni erőszakkal vádolt a debreceni kir. ügyészség.

Humorban bővelkedő, egyben pedig felmentéssel végződő ügyet tárgyalt szombaton délelőtt a debreceni törvényszéken dr. Jeney Sándor tanácselnök büntetőtanácsa. A vádlott egy robusztus, erős ember. Katona Antal földesi gazdalkodó volt, akit hatósági közeg elleni erőszakkal vádolt a királyi ügyészség.

A vádirat szerint Katona tizennyolc libája a múlt év nyarán kint legelt a földeken, a buzakereszték között. Arra járt Bujdosó József csösz, aki nem tudta, hogy a föld is és a liba is a Katona Antal tulajdonát képezi. Fogta tehát magát és a libákat behajtotta a földesi község házára.

A gazda hamarosan tudomást

szerezett arról, hogy libáival milyen kalamitás történt. Ingerülten indult befelé a község házára. Utközben találkozott Bujdosó Józseffel, aki történetesen egy alacsony, cingár ember. Szóval éppen ellentéte a hatalmas termetű Katonának.

Az uton szembetalálkozott a két ember. A vádirat szerint Katona Antal ingerülten kérdőre vonta Bujdosót, hogy miért hajtotta be az ő libáit. Amint hevesen a csösz felé lépett, hasával fellökte a kis embert. Ezért indítottak eljárást Katona ellen, aki a szombati törvényszéki tárgyaláson, azzal védekezett, hogy ő nem követett el hatósági közeg elleni erőszakot. — Az nem lehetetlen, hogy a ha-

sammal meglöktem, — magyarázta a vádlott, — de egyébként egy ujjal sem nyultam hozzá.

Ezután Bujdosó Józsefet hallgatta ki a bíróság. Bujdosó azt vallja, hogy azért hajtotta el a libákat, mert azt hitte, hogy idegen libák. A fellökre vonatkozóan ő sem állítja azt, hogy akaratlanul történt volna. Lehet, hogy csakugyan véletlen volt.

A törvényszék végül is felmentette a hatósági közeg elleni erőszak vádjá alól Katona Antalt, akinek felmentése jogerős.

Növendék- hangverseny

A Városi Zeneiskola tegnap esti növendékhangversenye szép sikert hozott a szereplő növendékeknek. Jobbára ismert nevekkel találkozunk és örömmel állapítjuk meg, hogy igen szépen fejlődtek legutólsó szereplésük óta. Nemcsak technikában, hanem előadásban is sok biztató ígéretet hoztak magukkal a pódiumra. Együttel tanáruknak is elismeréssel adózhatunk a kitünő előkészítésért és nagyszerű munkáért, mert a növendékek valóban tudásuk legjavát mutatták be.

Kovács Jolán (Balczer György-né tanítványa) jó technikájával és kifogástalan játékmórával aratott sikert. Csenki Imrénének (B. Fábry Irma tanítványa) szépen kiegyensúlyozott technikája van, — amellet előadása is szimpatikus modoru. B. Fábry Irma másik tanítványa, Tárnok Margit, szintén szépen kifejlesztett technikával rendelkezik és sok szép részletet figyelhetünk meg játékában. — Mindketten sok tapsot kaptak. — Szaboles Lili (Somogyi Etelka tanítványa) igen sok araválósággal játszott, jól fejlődő technikával.

Toroczky Dénes csellójátéka (Eisler Mihály tanítványa) kellemesen tünt fel. Tónusa igen szép és meleg, technikája és előadása pedig egyaránt tehetséges csellistára mutat. Kísérője, Toroczky Ágnes (D. Simonffy Irén tanítványa) finom alkalmazkodással fogta fel szerepét, szólórészeiben pedig bátor és hibátlan játékaival társult a sikerhez.

Csajkovits Nelli (Buza Gábor tanítványa) rendkívüli módon fejlődik. Technikája már nehezebb feladatokkal is könnyen birkózik meg, előadása pedig egyre több és több kifejezésbeli szépséget ölel fel. Göllner Etelka (D. Simonffy Irén tanítványa) szép és kifogástalan zongorakiséréte osztatlan tetzést aratott.

Ne utazzon Budapestre

női felöltőket és ruhákat vásárolni, mert az újonnan megnyílt

**Budapesti Felöltő és Ruhá-
áruházban, Debrecen, Piac-u. 52.**

(Megveház me'lett)

az árak a legolcsóbb budapesti árrakkal azonosak.

Mosó selyem ruhák	-----	8.—	P-től
Schantung és burett ruhák	-----	20.—	P-től
Crepp de schin ruhák	-----	30.—	P-től
Legújabb komplek tiszta selyemből	-----	38.—	P-től

Felöltők már 25 pengőtől a legdivatosabb kivitelben kaphatók.
Kérem a kirakati árakat megfigyelni!

Gramofonok

már 44.50 pengőtől

Lemezek

nagy választékban kaphatók

Soltész László, Püspöki- palota.

Az új francia köztársasági elnök átvette a hatalmat

Páris, jun. 13. — Doumer elnök délután 3 órakor vette át a hatalmat a távozó elnöktől. Laval miniszterelnök a hatalom átvétele után benyújtja a kormány lemondását. Doumer felkéri majd a miniszterelnököt a kormány újból való megalakítására. Politikai körökben úgy vélik, hogy Laval nem válszol nyomban, hanem előzőleg a kormány tagjaival folytat tanácskozásokat. Az elnök első látogatását Briandnál fogja megtenni, kit arra kér, hogy külügyminiszteri állását tartsa meg.

Páris, jun. 13. Ma délután Laval miniszterelnök, az új köztársasági elnök a katonai kabinet főnökének kíséretében a Luxemburg palotába ment, hogy az új elnököt onnan az Elisée palotába kísérje. Az új köztársasági elnököt az Elisée palota lépcsőjén Michel, az elnökség főtitkára fogadta. — Doumergoue kézfogással és pár üdvözlőszóval fogadta az új elnököt. A beszélgetés után a két elnök kíséretükkel — Doumergoue dolgozószobájába ment, ahol az elnöki tisztség hivatalos átadása következett. — Doumergoue elnök rövid üdvözlőbeszédet mondott, amelyre az új elnök néhány szóval válaszolt. A beszéd elhangzása után a két elnök hosszasan elbeszélgetett egymással. A továbbiakban a becsületrend nagy keresztjét átnyújtotta az elnöknek amelynek átadása után Laval miniszterelnök benyújtotta Doumer elnökhöz a kormány együttes lemondását. Az elnök felkérte Lavalt, hogy kormányát ismét alakítsa meg. — Laval miniszterelnök

megköszönte az elnöknek bizalmát és nyomban átnyújtotta aláírás végett azt a rendeletet, amely az új miniszterek és államtitkárok kinevezéséről intézkedik. — Az új kormány teljes mértékben azonos az előzővel.

Az új elnök háromnegyed 4 órakor a szenátus és a kamara képviselőkarának, valamint a kormány tagjainak kíséretében autón a városházára hajtatott. Az üdvözlőbeszéd elhangzása után Castellano átnyújtotta az új elnöknek Páris város nagy aranyérmét.

A városházáról az elnök a hivatalos kísérettel visszatért a Luxemburg palotába. Este fél 7-kor az új elnök megjelent a párisi diadalív alatt elhelyezett Ismeretlen katona sírjánál, ahol felélesztette az ugynevezett emlékezet tüzet. — Az Ismeretlen katona sírjánál Laval miniszterelnök, a kormány tagjai, valamint Páris városi katonai parancsnoka fogadták az új elnököt.

Páris, jun. 13. (Havas.) Doumergoue volt köztársasági elnök ma este fél 8-kor elhagyta Páris.

Páris, jun. 13. (Havas.) Doumer köztársasági elnök a jövő hét végéig a Luxemburg palotában fog lakni, hogy ilyenmódon megkönnyítse az elnöki tisztség átadásával járó munkálatokat.

A klisé hírdetés a legeredményesebb.

NE KISÉRLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemből készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek.

Singer varrógép részvénytársaság

DEBRECEN, PIAC-U. 79. — TELEFON: 16-96.

Briand feljelentette Németországot a Népszövetségnél

Páris, június 13. Briand, mint a nagykövetség tanácsának elnöke, levelet intézett a népszövetség tanácsához, melyben közli, hogy Németország a versaillesi szerződés katonai záradékának nem tett minden tekintetben eleget.

A Petit Parisien értesülése szerint Briand leveleiben célzást tesz arra, hogy szeptember havában e

kérdést alaposan megvitadják. E vita annál nagyobb jelentőségű lesz, mert négy hónappal az általános leszerelési értekezlet előtt zajlik le, továbbá azért, mert Genfben a németek mindig a leszerelés bajnokaiként szerepelnek, holott az általános leszerelés első feltételképe a német birodalom leszerelése volna.

Fehértói Dániel

Dégenfeld tér 4. sz.
Telefon 11-85.
temetkezési vállalatának
temetése:

Varga Józsefné sz. Szűcs Erzsébet, életének 44-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 14-én, délután hat órakor lesz a Kossuth uccai ref. temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Kossuth uccai temetőbe.

Özv. Csikós Ferenéné szül. Jenéi Juliánna, életének 73-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 15-én, délután öt órakor lesz a Szent Anna u. temető kápolnájából, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Szent Anna uccai temetőbe.

Gyászrovat

UJFALUSSY GYULA
TEMETÉSE

Tegnap számunkban hirt adtunk arról, hogy kollégánk, Nemesujfalussy Ujfalussy Gyula hírlapíró 35 éves korában a Horthy Miklós közokmányban hirtelen elhunyt. A debreceni újságírók a saját halottjuknak tekintették az elhunytat, akinek hozzátartozóit tegnap még nem értesíthették a szomorú esetről, mert nem tudták, hogy hol laknak. Eppen ezért az újságírók úgy határoztak, hogy kollégájukat hétfőn délelőtt 11 órakor temetik el a Szent Anna uccai róm. kath. temetőben. Szombaton azonban váratlanul megjelent Debrecenben az elhunyt édesanyja, Ujfalussy Mihályné, aki Nagykanizsán, Zrinyi Miklós uca

45. szám alatt lakik.

Az édesanya kérésére azután szombaton temették el a tragikus sorsu hírlapíró, aki Sepsiszentgyörgyön született s innen került Budapestre, majd pedig Debrecenbe. A temetési szertartás a Szent Anna uccai temető kápolnájában folyt le s annak előteréről temették el Ujfalussy Gyulát, akinek szomorú sorsa a magyar újságíró-sors tükörképe.

A temetést a Fehértói temetkezési intézet rendezte.

A COLLEGE DE FRANCE JUBILEUMA.

Június 18-20. között ünnepli meg négy száz éves fennállását a College de France, a világ egyik legelőkelőbb tudományos intézete, mely az egyetemektől abban különbözik, hogy nem ad ki diplomákat, hanem teljesen a tudományos kutatást szolgálja. Az ünnepeken, amelyek Párisban és Fontainebleauban folynak le a köztársasági elnök részvételével, Magyarország hivatalos képviselője Hankiss János dr. debreceni egyetemi tanár lesz.

Elemi és polgári iskolai lányok és leányok felvétele

havi 70 pengő díj mellett megkezdődött a gyönyörű hegyvidéken levő

Szentendrei ref. polg. isk. internátusokban. Internátusaink nyaralógyermek részére a nyári szünet alatt is nyitva vannak. Prospektus küld az igazgatóság.

Kisebb főnyereményt jelent mindenki részére a

98

filléres hét.

Néhány bemutató ár a sok ezer szebbnél-szebb és hasznos cikkekből.

Kitűnő minőségű reform női nadrág	98 fill.	1 drb divat zsebkendő	98 fill.
Gyönyörű női harisnyák	98 „	Csodaszép férfizoknik flór párja	98 „
2 pár angolos harisnya	98 „	2 pár divat zokni	98 „
Mosó m. selyem harisnya	98 „	Atléta férfi ingek	98 „
divat szinek	98 „	Csodaszép nyakkendő	98 „
Gyönyörű csipke gallérok	98 „	2 darab divat esokor-nyakkendő	98 „
Darabja	98 „	Kitűnő minőségű gumminadrágtartó	98 „
Divat lakk-övek minden színben	98 „	4 pár gyerek zokni	98 „
2 darab fürdő öv	98 „	Fürdő cipők párja	98 „
Csodaszép himzett selyem zsebkendő	98 „	1 vég Klóplí csipke 10 m.	98 „

TEKINTSE MEG E RENDKIVÜLI VÁSÁRT ÉS HASZNALJA KI. — GYŐZÖDJÖN MEG HOGY MILYEN VÁSÁRLÓ EREJE VAN MA 98 FILLÉRNEK A

Csipkeáruházban

Kossuth ucca 4.

Ritkán van alkalma a vásárlóközönségnek ily olcsó árban jót és divatosat vásárolni.

Tiszta selyem marocain . . .	9.80	Divat schottisch nyerselyem	5.95
Tiszta selyem foulard szép mintákban	3.90	Bourette alkalmas férfi ru- hára és női kosztümre . . .	1.15
Mintás crepe de chine	5.80	Panama megízható minőségű	1.58
Tiszta selyem mousseline kü- lönleges szép mintákban		Grenadin szép mintákban . .	1.38
rendkívüli alkalom	6.90	Műselyem új mintákban . . .	1.38
Divat mousseline különleges szép mintákban	4.75	Szintartó batizst, kellemes nyári viselet, gar. szintartó	0.98
Nyerselyem szép mintákban	4.75	Selymes divatbourette, di- vatszínekben	2.38

A NAGY KERESLETRE VALÓ TEKINTETTEL AJANLATOS B.
SZÜKSÉGLETTET — MIG A FENTI CIKKEK RAKTÁRON VAN-
NAK — AZONNAL BESZEREZNI.

KLEIN MIKSA

előbb Ecker, Klein, Sugár nődivatnagyház

Debrecen, Ferenc József ut 48. szám.

Lukács Zsigmond ny. alezredes meghalt

A volt 39-esek nagy gyásza.

A volt debreceni tisztikarnak általánosan tisztelt és közbecsülésben állt tagja hunyt el. Lukács Zsigmond ny. alezredes, életének 70. évében pénteken este rövid betegség után meghalt. Lukács Zsigmond még fiatal korában, mint főhadnagy került Debrecen háziezredéhez, a 39-ik gyalogezredhez és egészen a forradalom kitöréséig ennél az ezrednél szolgált. Hosszu időn át volt a kezelő bizottság főnöke és ebben a minőségben lehet mondani az egész monarchiában egyike volt a legkiválóbb szaktekintélyeknek. Alantaisai nagyon szerették, fellebbvalói pedig megbecsülték. Rendkívül jó szívű ember volt, aki ahol csak tette és a katonai szabályok megengedték, segített a hozzáfordulón. A 39-ik gyalogezred élmezőnye és ellátása, ahová az ő hatásköre elnyúlt, mintaszerű volt. Egész korán került magasabb rangosztályokba és már a háboru előtt őrnagy, a háboru alatt pedig alezredessé léptette kelő.

Debrecen társadalmában is rendkívül közkedvelt személyiség volt, a katonaság és polgárság közötti jóviszonyt nagyban előmozdította. Igen népszerű ember volt a társasági életben is, akinek csak barátai voltak. Halála széles körben keltett mély részvétet, különösen a volt 39-esek körében, kik nagyrabecsülték és tisztelték. Temetése ma, vasárnap délután 4 órakor lesz a Darabos uca 45. sz. gyászaházról. A temetésen testületileg jelennek meg a 39-esek, kiket ezután is felhívják, hogy a temetésen minél nagyobb számban vegyenek részt. A volt 39-esek nevében Vályi Nagy Frigyes tábornok mond búcsubeszédet. A temetést katonai pompával fog lefolyni.

A gyászoló család a következő gyászjelentést bocsátotta ki:
Özv. Lukács Zsigmondné szül. Kovács Laura felesége, dr. Lukács Béla mint fia mély fájdalomtól megtört szívvel, de az Isten bölcs rendelkezésén megnyugodva tu-

datják, hogy a forrón szeretett férj, édes jó apa és jó rokon *Lukács Zsigmond* nyug. alezredes életének 70-ik, boldog házasságának 34-ik évében, rövid és súlyos szenvedés után folyó hó 12-én délután 10 órakor a halotti szentségek ajtatos felvétele után az Urban csendes elhunyt. Drága halottunk hült tetemét folyó hó 14-én, vasárnap délután 4 órakor

fogjuk a Rothermere (Darabos) uca 45. számú gyászaházról, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Kosuth ucai sírkertben levő családi sírboltba végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miséldozat az elhunyt lelkiüdvéért folyó hó 15-én reggel fél 9 órakor fog a Szent Anna ucai róm. kath. templomban az Egek Urának bemutatni. — Debrecen, 1931 június 12. — Az örök világosság fényeskedjék neki! A nagyszámu közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést »Dankó« tem. vál. rendezi.

Elkészült a szoboszlói gyógy- fürdő második nagy medencéje

Tegnap töltötték meg az új medencét először. — Ujabb kutat is furattak. — A szoboszlói gyógyfürdő nagy fejlődése.

Szombaton délelőtt töltötték meg Veress Béla igazgató-főmérnök vezetésével a szoboszlói gyógyfürdő új második nagy medencéjét, amely 50 méter hosszú és 25 méter széles. Ezzel a nagy áldozattal megoldotta a fürdő azt a problémát, hogy mind a két óriási medencéjében állandóan tiszta és friss vizet tud adni a fürdőzőknek. Nem kevesebb, mint 14 órai idő kell, míg a medencét megtöltik. *Kétnaposnál öregebb víz sohasem lesz a medencékben, mert állandóan engedik le a régilt s bocsátják be az újat.* Nem kell takarékoskodni a vízzel, telik, van miből.

Érdekes, hogy a víz, amikor frissen beengedik a csövekből, szép, világos sárgás-barnás színű, azonban a benne levő vegyi anyagok a napsugár hatására 24 óra alatt sötétzölddő változtatják a víz színét. Persze most már ez a sötét víz szín is megszűnik, mert állandóan cserélhetik a két medencés rendszer mellett a vizet. Az egyik medence állandóan hidegebb hőmérsékletű lesz. Hogy ezt keresztülvihessék, újabb kutat furattak, mely percenként 350 liter, 24 fokos vizet ad, amelynek igen gazdag ásvány tartalma van. Naponta ebből a kutból is 200 köbméter gáz tör

Jégszekrények

tagylaltgépek, önborotvapengék
nagy választékban

Tóth Gyula vasüzletében
(Városháza épület)

Műlöp, mézesbödön stb. Méhészeti cikkek, nyugagyak.

elő, amelyet most még a levegőbe engednek, de később felhasználják és konyha fűtésére. Kétszáz háztartás tüzelőjét pótolná ez az újabb kut. A villanytelepen is fűrnak egy hidegvizű kutat, amelynek a gáztartalma a gépészlakást világítja és fűti.

A szoboszlói csodatalajban minden 30 méter mélységben más és más feltörő vizet lehet találni, amely bőséges gázzal jön ki a földből.

Az orvosproblémát is megoldották most már véglegesen, amennyiben Budapestról meghívták dr. Rohony Béla fürdő szakorvost, akinek nagy jártassága van a fizioterápiában. Most már rendes klinikai alapokra fektetett gyógykezelést eszközölnek a szoboszlói fürdőben.

A sok áldozatnak, amelyet az új, vagy talán a régi tulajdonos — hoz a fürdő fejlesztéséért, már is meghozta a kamatát, amennyiben már a múlt héten elérték a tavalyi átlagot, amikor pedig igen nagy számmal keresték fel a szoboszlói gyógyfürdőt.

Lakást is igen olcsón, 80—100 filléres napiáron lehet bérelni a közelben, vagy a szállodában is.

Nagy öröm a Hadiárvaházban

Ma van a Zita hadiárvaház
ünnepélye.

Amint már többször megírtuk, ma lesz a hadiárva cserkészcsapat ünnepélye és táborüze. Már napok óta nagy a sürgés-forgás az árvaházban mindegyik gyermek mozog, dolgozik, hogy kitégyen magáért a nagy napon. Különösen nagy az öröm, mióta megtudták, hogy táborozni a vadregényes Mátrába mennek. Ők, az alföldi gyermekek, akiknek nagyrésze még hegyet sem láthat, most három hétig gyönyörködhetnek a szép, romantikus hegyvidékben. Somoskőujfalu mellett, Nógrádmegyében lesz a tábor. A somoskőujfaluasiak alig várják a cserkészeket, hogy ők is tehessenek valamit a kis árvákért.

Érzik, tudják azonban a cserkészek, hogy álmuk csak akkor fog teljesedni, ha teljes odaadással dolgoznak, hogy az ünnepély a legfényesebben sikerüljön, mert ettől függ, hogy három hétig az igazi cserkészies együttlétben, a táborban töltsék el a vakáció nyugodt napjait.

A Szent Erzsébet Nőegylet, a Leány Club, a Szociális Misszió tagjai is érzik ezt s azon igyekeznek, hogy a közönség semmiiben hiányt ne szenvedjen. Büffé, frissítők várják a közönséget. Fagyaltot is készítenek ez alkalomra. Ily körülmények között aztán csakis jól találhatják magukat, akik eljönnek. Este vidám táborüze lesz, amit a közönség frissítő és fagyalt mellett ülve nézhet végi.

Az ünnepély délután fél öt órakor, a táborüze este 8 órakor kezdődik az árvaház udvarán, Magoss György tér 7. szám alatt.

Vásárlásainál hi-
vatkozzon lapjára,
a Debreczen-re.

Törvényszéki főtárgyalás villámcsapással

Szombaton délben tárgyalás közben beleütött a villám a debreceni törvényszék villámhárítójába. — Két hónapi fogházra ítélték egy gazdoló autótaxitulaídonost.

Szombaton délben ismét valóságos felhőszakadás vonult végig Debrecen felett. Több helyen lecsapott a villám s közel egy órán keresztül olyan sötétség borult a városra, hogy a hivatalokban fel kellett gyújtani a villanyt. — Többek között a villám becsapott a törvényszék villámhárítójába is, éppen akkor, mikor a földszinti tárgyaló teremben dr. Jeney Sándor tanácselnök büntető tanácsa egy gondatlanságból okozott súlyos testisértés ügyet tárgyalta.

A vádlott Bőör János debreceni autótaxitulaídonos volt, aki a vádirat szerint a múlt év augusztusában Hajduböszörményből hazafelé jövet autójával Józsa község határában nekiment Kővér Gyula hajduböszörményi gazdálkodó szekerének, amelyen a gazdán kívül még három ember ült: id. Gál Sándorné, ifj. Gál Sándor és Mező Sándor. Az összeütközés következtében a szekér felborult s a benne ülők kirepültek. Id. Gál Sándorné oly szerencsétlenül esett hogy négy bordája eltörtött, haja kiszakadt, arca és egyéb testrésze pedig kisebb-nagyobb zúzódást szenvedett.

Bőör János az autón beszállította a szerencsétlenül járt öregasszonyt a debreceni sebészeti klinikára, ahol több mint egy hónapon keresztül ápolták. Gálnét a szenvedett sérülések alaposan megviselték és még most is erősen szynli azokat.

A szombati főtárgyaláson Bőör János azzal védekezett, hogy ő kényszerüségéből azért kanyarodott jobbra, mert két tehén állt útjában s azokat nem akarta elgázolni. Egyébként is az uton nagy por volt s nem látta, hogy a szekér olyan közel van hozzá.

A sértett Gál Sándorné, valamint a szekéren ülő tanuk azonban másként adják elő az esetet. Szerintük a szekér és az autó között nem volt tehén és a por sem volt olyan nagy, hogy ne lehetett volna tőle látni. Bőör gépe rendkívüli sebességgel rohant s amikor közel ért a szekérhez, éles szögben

nekiment és a kocsit ferhécébe ütköztetve a járműt felborította.

Varga Imre hajduböszörményi gyógyszerész Kővérék szekere után egy másik autón ment hazafelé s így szemtanuja volt a szerencsétlenségnek. Az összeütközés tényére vonatkozóan azonban semmi érdemlegest nem tudott mondani, csupán azt jegyezte meg, hogy a Bőör gépe igen gyorsan ment.

Ezután a védő a bizonyítás kiegészítése iránt tett indítványt, de ezt a bíróság elutasította, mivel az eddigi vallomásokból a tényállást tisztázottnak látta.

Dr. Kádár István ügyész a vádbeszédében hangzottatta, hogy az ilyen büntetőeljárásokra a törvénykönyv aránytalanul enyhe büntetést szab ki. A jelen esetben megállapítottak látja a nagyfokú gondatlanságot és azt, hogy a vádlott, noha autótaxitulaídonos, nem ért jól a kocsivezetéshez. Súlyosítja a vádat s egyben kéri a bíróságot, hogy Bőör Jánost örökre tiltsa el az autóvezetéstől.

A védő felmentő ítéletet, illetve enyhe büntetést kért védeence részére.

A perbeszéd elhangzása után Jeney elnök előszólija id. Gál Sándornét és megkérdi:

— Van-e valami kártérítési igénye?

— Hát bizony sokba került a kórház. 357 pengő kórházi kártérítést kérek, — hangzik a válasz.

— Más igénye nincsen?

— Meg még fájdalomdíjat is követelek. Semmi hajam nincsen és azóta egy kanna vizet sem tudok felemelni. Ezért kérek 500 pengőt.

Ezután a bíróság ítélethozatalra vonult vissza.

Jeney elnök negyed 2 órakor hirdette ki a törvényszék ítéletét, amely szerint a bíróság gondatlan ságból okozott súlyos testisértés vétsége miatt mondotta ki büntöské Bőör Jánost és ezért öt 2 hónapi fogházra ítélte, egyben pedig egy évre eltiltotta az autóvezetéstől. — A bíróság az eskü alatt elhangzott vallomások alapján — megállapította, hogy a vádlott a megengedettnél nagyobb sebességgel ment s nem igaz az, hogy a gépkocsi előtt tehének voltak.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben, a vádlott és védője azonban felebbeszét jelentett be, és a táblán szóbeli tárgyalást kért a vádlott megidézésével.

E tárgyalás közben, Gál Sándor kihallgatása alatt történt, hogy egyszerre irtóztató csattanás reszkettette meg a levegőt és a tárgyaló termét. Ugyanekkor látni lehetett, amint a terem melletti zárt udvarban a villámhárító drótján végigkigyózik egy fényes, varkító csik.

A nagy csattanásra természetesen a legtöbben felriadtak és a tanu is elhallgatott. Jó pár pillanat telte bele, amíg mindenki visszanyerte hidegvérét. Ez háromnegyed egy órakor történt, amely után nemsokára elaludtak a villanylámpák is. A villamosközpont attól tartott, hogy a villám komoly károkat okozhat s ezért foganatosította az óvintézkedést.

Országos férfiszövet akció

Magyar Köztisztviselők Ruházati Áruházaiában Debrecenben, Vár-utca 1. szám.

Telefon 10-55.

Férfi öltönyszövet

garantáltan elsőrendű minőségű, magyar gyártmányu, tiszta gyapju kamgarn és cheviot

készpénzfizetésnél mt. P 13'60

hitelvásárlásnál mt. P 16.—

Kapható sima és mintás fekete és sötétkék színben, továbbá több száz sacco és sportruhára alkalmas divatmintában

Öltönkellékek

A férfioöltönyökhöz szükséges összes belésárak gyapjusergével együtt, jó minőségben

készpénzfizetésnél P 10'20

hitelvásárlásnál P 12.—

Férfioöltöny mérték után

Egy- vagy kétsoros, sacco vagy sportfazonban, saját szabóságunkban elsőrendű szabással, igen gondos kivitelben, fenti szövetekből és belésárakkal, legalább egyszeri próbával elkészítve, a legmesszebbmenő garancia mellett.

készpénzfizetésnél

P 85.—

hitelvásárlásnál P 100.—

A rendelt öltöny a választott szövetből 8 napon belül elkészül, sürgős esetekben hamarabb is. — Kivánatra megbízottunk gazdag szövet mintagyűjteményünket lakásán vételkötelezettség nélkül bemutatja. Nagy választék minden női, férfi és gyermek ruházati cikkben. Köszölgélati alkalmazottaknak és nyugdíjasoknak hat havi hitel.

Letartóztatták Colussi Béla moziigazgatót

Az Éme. és Colussi közötti anyagi differenciák a letartóztatás előzményei. — A feljelentés Colussi szerint alaptalan.

Budapest, június 13. A debreceni törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Colussi Béla moziigazgató ellen. A főkapitányságról korán reggel detektív ment Colussi budapesti lakására és előállította őt. A főkapitányságon megállapították személyazonosságát és ezután az elfogató parancs értelmében előzetes letartóztatásba helyezték. Az igazgatót még ma át kísérik az ügyészség fogházába és onnan viszik majd Debrecenbe, hogy a vizsgálóbíró rendelkezésére álljon.

Colussi a filmszakma ismert és jónévvű tagja. Hosszabb időn keresztül az UFA vezérigazgatója volt, később Debrecenben vállalt érdekeltséget és az ottani Uránia Mozgót kibérelte az engedélyes Ébredő Magyarok Egyesületétől.

Később az engedélyes ÉME és Clussi között differenciák támadtak és ezek annyira elmérgesedtek, hogy Colussi kivonult a moziéból. Az ellenfelek pereket indítottak egymás ellen. Ennek a háborúságnak az eredménye az a feljelentés, amelynek alapján Colussit őrizetbe vették és amely azonban az ő védekezése szerint teljesen alaptalan. A bírói eljárás Colussi szerint

tisztázni fogja az ő szerepét.

A debreceni ÉME család, sikerkasztás és hűtlen kezelés miatt jelentette fel az igazgatót és ezeknek a gyanuja miatt adta ki ellene a vizsgálóbíró az elfogató parancsot azzal az indoklással, hogy Colussi megszőkött Debrecenből. Colussi védője ezzel szemben arra hivatkozik, hogy védeence eredetileg budapesti lakos, aki — miután ottani üzleti elfoglaltsága megszűnt — természetesen Budapestre utazott, ahol villája és hatszobás lakása van, szökésétől tehát nem kell tartani.

Olcsó cipővásár.

nagy tömeg partivétel folytán

női divatcipők

trottőr és francia sarokkal

míg a készlet tart

Pengő 5.—, 7.80, 8.—, 9.50 és 12.50.

Neumann Testvérek

cégnél

PIAC-UTCA 9. SZÁM

BIKA SZALLODA MELLETT.

UNIÓ könyvecskére olcsó és

előzékeny kiszolgálás!

Sok pénzt

takarít meg, ha cégemre figyelmet fordít, mert ilyen olcsó áraim még nem voltak dusan felszerelt új helyiségemben.

	P-től
Divat férfi-ing kül. gallérral	2.64
Férfi apacs ing panamából	4.20
Fiu apacs-ing, erős minőség	3.—
Fiu matröz-ing 6. szám	—78
Fiu matröz-ing flór 4. szám	1.30
Gyermek sockerli, 1-es	—30
Gyermek sockerli, flór 1-es	—48
Férfi szines sokni	—28
Mintás divat sokni	—68
Csikos erös sokni	—48
Selyem reform nadrág	—1.78
Selyem jámbó sapka	—54
Nehéz női selyem harisnya	—1.96
Divat fürdő-sapka	—38
Női gummitalpu cipő	—1.98
Sok más hasznos cikkek hasonló olcsó árban.	

Májer Manó cégnél

Csapó-u. 6. sz.

Ha Debrecenben kerui a pénzt, Debrecenben töltsd el!

A Volt Iskolatársak Szövetségének közgyűlése

F. hó 21-én vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődik az új Dóczy-intézet tornatermében.

A Volt Iskolatársak Szövetsége ezúton értesíti tagjait és az érdeklődő közönséget, hogy évi rendes közgyűlését folyó hó 21-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja az új Dóczy-intézet tornatermében. A gyűlést Tóth Árpádné tanítónő-képző intézeti tanár, a Szövetség helyettes elnöke vezeti. Elnöki megnyitója után a hivatalos programot üdvözlések, majd lévezetes és magas nivóju műsor előzi meg, amit az alábbiakban közlünk:

1. Szaboleska-költeményt szaval: Biró Erzsébet iparművész, volt növendék.

2. »Szaboleska élete és költészet« felolvassa Papp Klotild tanító nőjélt.

3. Szaboleska—Fráter: Miért nem született te...; Szaboleska—B. Szücs Ferenc: Félek a nyártól. Eneki Orbán Edith tk. V. o. növendék.

4. Zongorázik: Uray Magdolna zeneművészeti főiskolai tanárképző intézeti növ. tanárjélt.

5. Szaval: Szentgyörgyi Gabriella tk. II. o. növ.

6. Thomas: Mignon; Loewe: Felismerés (szövegét németből fordította: Révészné Váro Margit). — Eneki Bónis Malvin tk. III. o. n.

A műsor után pár perc szünet következik, majd dr. Görgey Mártonné főtitkár beszámol a Szövetség évi munkájáról. Siposs Mária pénztárnok előterjeszti a pénztári évi zárszámadást és a következő évi költségvetést. Debreceni Erzsébet számvizsgáló bizottsági jelentése után az elnök a közgyűlést bezárja.

HIRDETMÉNY.

Közírré teszem, hogy a Kishegyesi és Pallagi tanyai bekötő utak burkolási munkálatainak az 1890. te. 62. §-ában előirt felülvizsgálata és helyszíni szemléje folyó év június 16-án reggel 8 órakor lesz a helyszínen megtartva.

Erről az érdekelteket azzal értesítem, hogy jogukban van esetleges észrevételeiket eljáró bizottságnak a helyszínen bejelenteni.

Polgármester.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törzsméneséből 1 drb 22 éves, 1 drb 21 éves, 1 drb 11 éves, 1 drb 6 éves, 1 drb 5 éves kancsa és 1 drb egy éves kancacsikó, továbbá Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából 1 drb 8 éves, 1 drb 6 éves, 1 drb 4 éves tehén, 1 drb 3 éves és 2 drb 2 éves üsző, továbbá 2 drb javított vágóoka, 1 drb 3 éves, 2 drb 2 éves törzsgulyabeli tenyészbika és 1 drb egy éves bikaborjú, a f. hó évi június 18-án a Hortobágyon tartandó u. n. hídvasáron a vásártéren nyilvános árverésen eladatik.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető a város gazdasági és erdészeti ügyosztályánál.

Gazdasági Tanácsnok.

*A Debreczen apró-
hirdetése olcsó, mert
eredményes.*

JUNIUSI propaganda áraink!

VEZÉRELVÜNK:

Nagy forgalom, csekély haszon.

Aki egyszer nálunk vásárol, állandó vevőnk marad.

Panama prima garantált szintartó Most 1.36	Mosó selymek csodaszép mintákban Most 1.18	Burett nyers színben Csak most 1.15	Voálok nagyon szép válogatott mintákban Most 0.78
Füredőtrikó prima makó anyagból 1'50 1'65 1'80			Strand kabátia csikos vás on szép színekben most 1'88
Crepe de chine egész nehéz minőség 4.28 4.80	Mintás georgette a legujabb kimintázásban 4.68 4.88	Crep saten egész nehéz minőség most 6.18 6.50	Sima georgette gyönyörű színekben most 5.80
Gumi füredőcipők préselt és sima minden szín és szám most 1'90		Frottier anyag füredő bőnyre 150 cm. széles 9'80	
Schantung ripsz com- pléra, pastel színekben most 2.48	Selyem burett sok szín- ben, alkalmi ára most 2.48	Fehérnemű »Risette« nyers selyemszerű anyag fehérnemű színek, 1.78	Ruhavászon minden színben most 1.28
Fehérnemű nansug nagy választékban most 0.96 1.38	Női övös harisnyatartó Cloth — — — — 0.96 brokát — — — — 1.68	Melltartók elsőrangú szabás 0.60 0.78 0.98	Nyers selyem minden színben most 4.80
Gyapju füredődressz mélyen leszállított árban 5'— 7'50		Füredősapka udonságok 0'48 0'68 1'20	
Paplan, dupla cloth, pri- ma vattával, két szem. complet nagyság 15.80	Soknitartó jó minőség 0.58 0.68 0.78	»Janesi« fiu ruhácska szintartó ripsz vászonból most 2.40	Flanell takaró prima minőség most 5.88
Dívat lack övek minden színben 0'96 1'20		Fehér grenadin dupla széles 1'28 1'48	
Nadrágtartó férfi 1.38 1.78 1.98	Rózsás cloth paplan hófehér elsőrendű vattá- val 24.80 27.80	Gyermek játszó ruha most 0.98 1.98 2.48	Fiu ruhára csikos vá- szon, bőrerős most 1.78
Lamé selyem I-a minőség minden színben most 2.68	Férfi zokni gyári olesó áron 0.66 0.76 0.96	Nyári gase kendő csak fekete színben 4.28 5.80 7.80	Gyermektrikó minden szín és nagyság 1-től 0.74, 7 fillér emelkedéssel
Női selyem harisnva 1'30 1'48 1'90		Női és férfi dívat kesztyűk 1'48 1'58 1'78	
Gyapju delain kendő óriási választékban 2.68	Nyakkendő, önkötő, al- kalmi vétel 0.78, 0.96, 1.48 1.96 2.28	Férfi bőróvek fémesattal 0.96 1.18 1.28 1.80	Csokor nyakkendő gyönyörű mintákban 0.38
Füredő övek 0'30 0'78		Férfi oxford ingek szintartó anyagból 4'28 6'28	
FÉRFI RÖVID ALSÓNADRÁG zefir — — — — 1.64 1.74 cérna rayé — — — — 1.96 2.58	EGÉSZ PUPLIN INGEK külföldi puplimból bélelt mellel 8.60	FÉRFI SZÖVETEK egyes öltöny maradékok, eddig még nem létezett olesó áron.	
APACS INGEK, szintartó pa- namából, kiváló jó szabás 4.20 5.40 6.50	NŐI FLÓR HARISNYAK 1.20 1.48 1.98	NŐI SELYEM COMBINEK ÉS NADRÁGOK elképesztő olesó áron.	

Csillag Testvérek

Piac és Simonffy ucca sarok.

Erdélyi emlék

Erdélyben történt, Bethlenben, 42 évvel ezelőtt. Tizenhárom éves voltam, sovány, törekeny kis lány. Tédig erő ruhám volt, amit akkor csak nagyon is gyermeknek tartott kis leányok viseltek. Sógorom is, apám is jegyző volt. Igen jó viszonyban voltunk a postamester-növel. En különösen sokat jártam hozzá, nagyon szerettem őt magát is és szerettem nézni, hogyan kezeli a postát. Egyik napon nővére haldokló ágyához hívták, ami őt kétségbeejtette, mert nem tudott hirtelen helyettesíteni kapni.

— Tudnám kezelni a postát, — ajánlkoztam én, ha rám merné azt bízni. Ha nem hiszi, kérem, maradjon itthon még egy napot s engedjen engem felügyelete alatt dolgozni.

Megtette. A próbanap bevált s másnap a postamester nő elutazott.

A községnek a másik végén laktam s délben ebédelni haza mentem. Alig kezdek ebédezz, midőn jön egy inas, kéri, menjek vissza, mert a méltóságos gróf ur ki akarja váltani csomagját.

— Ahogy megebédelttem, rögtön jövök, — volt válaszom.

Rövid idő sem telt bele, mikor már jött ismét az inas azzal, hogy a méltóságos gróf ur azt üzeni, hogy tessék azonnal visszajönni. Erre bennem felgyulladt az immár tisztviselői önértetnek egy parányi szikrája s az inast azzal küldtem vissza, hogy most nincs hivatalos óra, csak kettőkor kezdődik, hamarabb nem vagyok köteles visszamenni.

Két órákor bementem s az iróasztal előtti hatalmas karosszékbe ültem. Egyszer csak nyílik az ajtó s belép maga a gróf.

— Mondja csak, — fordult hozzám a gróf, — hogy merete maga azt üzeni, hogy nincs hivatalos óra. Maga csöppség, alig látszik ki abból a nagy karosszékéből s nekem mert ilyeneket üzeni! Na várjon csak! Ezt megbánja, mert táviratilag jelentem az igazgatóságnak.

En védtem magam igazságom tudatában hőiesen, s minden szavára tizet válaszoltam, szóval feleltem. De mikor elment s kezdtem a történetek felett gondolkodni, kétségbe estem. Ekkor jöttem rá, hogy feljelentése az általam imádásig szeretett postamester-nőnek okoz kellemetlenséget. Sirtam, jajveszékéltem s azon törtem a fejemet, miként tegyem ezt jóvá. — Hat óra után fedult arccal, tele félelemmel megyek haza, félve az otthon kijáró pirongatástól. Mikor belépek, a gróf urat látom, ki feláll, keztenyújtva azt mondja: — Jól van kislány, gratulálok! Emberlein megállotta helyét, igazat nem hagyta. Ne is tegye ezt senkivel szemben.

Közérdekű levelek

A TEMETKEZÉSI INTÉZETEK KÖZSÉGESÍTÉSÉHEZ.

Az évek óta többször felszínre hozott községi intézkedés végére komolyra fog válni. A községi ügy tisztán nem látja és nem is érti, hogy milyen nagy változáson fog a temetés rendje a községi intézkedéssel kapcsolatban keresztülmenni. Eddig ugyanis csak a városi közgyűlési teremből főleg egyoldalú megvilágításban látta az egész ügyet, a tulajdonképpeni érdekeltek felek a temetkezési vállalkozók meghallgatása nélkül, csak úgy egyszerűen akarják a jelenlegi temetkezési vállalkozókat a tönk szélére juttatni. Miután a legutóbbi városi közgyűlésen a temetkezési vállalkozók állati legjobban sérelmezett köztemetői szabályrendelet 11-ik szakaszát, teljes szövegében.

A temetői ravatalozó épületében a halottak ravatalozásával, őrzésével, a szertartási, vagy más helyiségben, úgy szintén a felek kívánságához képest a sírhoz, vagy a sírbolthoz szállításával járó szolgáltatásokat, valamint a hozzátartozók óhajára a temető halottsházában végzendő bármilyen egyéb teendőket, csakis a temetőnek erre a célra rendelt személyzete végezheti.

Tehát fenti szakasz nem egyebet mond mint azt, hogy a városunkban jelenleg négy temetkezési vállalkozó teljes felszerelése, úgymint a nagy értékeket képviselő gyászokcsik, fekeposztók, drapériák, kegyeleti cikkek, testőrruhák ravatalok és azok terítői lószerszámok, hintók, kocskik, lomtárba kerülnek. Már pedig ezen cikkek kölcsönzéséből tudják jórészt a temetkezési vállalkozók magukat fenntartani. Meg aztán mi fog történni a jelenleg alkalmazott személyzettel. Ugyanis abban a pillanatban, mikor a város megnyitja a köztemetőt, nem lesz szükség a vállalkozónál levő személyzetre. Tehát először megfosztják a temetkezési vállalkozók tulajdonosait a fő jövedelmi forrásuktól, aztán meg növelni fogják a szélnek eresztett személyzettel az anagy is nagy munkanélküliséget. Ez talán mégsem egészen méltányos.

Ha a város feltétlenül ragaszkodik a köztemetői szolgáltatások végzéséhez, okvetlen kell, hogy a temetkezési vállalkozók tulajdonosaitól tisztességes árban a felszereléseiket vegye át. — Ugyanakkor a jelenlegi személyzetet kell, hogy alkalmazza. — illetve mint szakembereket megfelelően elhelyezze. Vagy pedig addig az ideig, míg a város maga fe nem állítja a községi temetkezési üzemet, a köztemetői ravatalozást és egyéb szolgáltatást, feltétlenül meg kell hagyni az eddigi vállalkozóknak — kivéve a holttesteknek a ravatalozási időpontig hűtőkamrákban való kezelését.

Üzlet megnyitás

Értesítem a nagyérdemű közönséget, ugyancsak a régi vevő ismerőseimet is, hogy a Bosznay J. és társa cégtől kiléptem. —

E hó 18-án Sas ucca 2 sz. alatt
Rőtös és rövidáruüzletet nyitok.

Törekvésem arra is irányul, hogy a nagyérdemű vevőközönséget a legszolidabban és a legolcsóbb árakkal szolgálhassam ki.

Szíves pártfogást kér **Barna Mihály.**

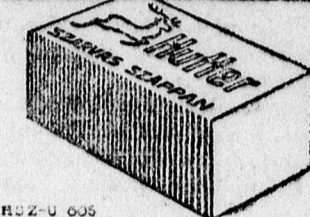

...és az ifju nemzedék?

az öregek példáját követi és mosáshoz ugyanolyan szappant használ, mellyel már dédanyja is mosott — Hutter-szappant! Mindig változatlan — mindig egyformán kitűnő!

HUTTER SZARVAS SZAPPAN

...és Asszonydicséret

a rég bevált áztatószer éjjelen át minden szennyet felold — munkát takarít

HU-Z-035

Azon esetben pedig, ha a városnak sikerülni fog a közgyűlésen megszavaztatni a községi temetkezési üzemet felállítását, ugyanakkor mondja ki a közgyűlés, hogy a jelenlegi temetkezési vállalkozók tulajdonosait kár pótolni fogja, illetve teljes árú készleteiket, felszerelésüket, tisztességes árban átveszi s jövőbeni megélheté-

sükről gondoskodni fog. Ugyanakkor a jelenlegi személyzetnek a községi üzemnél való megfelelő elhelyezkedésüket biztosítja, — illetve esetleges végkielégítésükről gondoskodik. Mindenesetre kell, hogy a város a temetkezési vállalkozókkal a tervre vonatkozólag előzetes tárgyalást eszközöljön.

Bakóczy Kálmán

Agyonsujtotta a villám

Tegnap Debreczenben és környékén óriási vihar tombolt. A viharnak megvan a maga áldozata. Piránszky József 55 éves nvirmánfalvai földműves személyében. — Piránszky Józsefet a mezőn érte utól az eső és hogy védekezzen,

egy fa alá menekült. A villám belecsapott a fába és halálrasujtotta a szerencsétlen embert. Az arra járók már esek megröszesedett hullájára akadtak rá. Miután büncselekmény nem forog fent, az ügyészség a temetési engedélyt kiadta.

Mi, akik itt la'unk Debreczenben

talán nem is vesszük észre, hogy városunk szinte észrevétlenül a nagyvárosok útjára lépett. Az eddig sokszor gunyosán emlegetett „alföldi metropolisz“ a szó legszorosabban vett értelmében ma holnap megérdemli a metropolisz nevet. Nem kétséges, hogy ebben a hatalmas fejlődésben elsősorban az ipar és kereskedelem az érdem. (Nemcsak közgazdaságilag, de a város kuisó képét illetőleg is.)

A valóban nagyvárosi üzletek, kereskedések pazar kirakatai, portálai valóban a város díszei s a debreceni ipar és kereskedelem messze földön híres jóságáról, szolid megbízhatóságáról.

A szoliditásról és megbízhatóságról lévén szó, önkéntelenül a butor iparra és kereskedelemre kell gondolnunk mint amely tisztán a megbízhatóság és bizalom kölcsönös viszonyán alapul.

Ebben a viszonylatban is első helyen áll a Faipar és Faiparügyi Rt. butorüzlete, Rákosi Jenő (Király) ucca 4. Ez az üzlet az Debreczenben, amely a butort illetőleg a legszoliditástól a legmagasabb igényekig képes kielégíteni.

Ebédelt, hálók, uri szobák, gyermekszobák dus választéka mellett a legkényelmesebb fotóelek, heverők, íróasztalok, praktikus kártyaasztalok, általában a legmodernebb egyes lámpák, napernyők, Thonet székek stb. vannak felhalmozva dus választékban, úgy, hogy mint már említettük, bárki

— a legelőzékenyebb kiszolgálás, kedvező részletfizetés mellett, — izlésének, kíváncságnak és pénzének megfelelő értéket kap. Azonkívül az üzlet Piac ucca 83. szám alatti mintatermében állandó butorkiállítás van, hol kényelmesen lehet válogatni a modern butoripar szebbnél szebb remekeiben. A modern, gondos és körültekintő vezetés a páratlan agilitású Bernáth igazgató érdeme.

Vasárnap:

Botrány.

Filmdráma 9 felvonásban. Laura la Planta főszereplésével.

Megelőzi:

Ki a gyilkos?!

Titokzatos bűnügyi dráma, hét felvonásban.

Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

3 órákor felhelyárak!

R Svábpor egyszerű főhíntésre tökéletes eredmény

E Polaski szesz hatása pillanatok alatt

B Fémtestű minősége kifőnő, ára olcsó

U Kapható mindenütt.

S Gyártja: Rehus Vegyiművek, Budapest.

Weekend-kirándulásának örömeit

fokozza : fényképezzen az új, magas érzékenységu angol IMPERIAL filmre és lemezre.
Kapható BERZÉKI FOTOSZAKÜZLETÉBEN, PIAC UCCA 38. SZÁM, AZ UDVARBAN.

Vásároljon a Debreczeni
Bor hűtési cégek nél.

Könyvismertetés

GRÓF BETHLEN ISTVÁN
ÉS A MAGYAR KÖZGAZDASÁG

Éimmel Beregi Béla közgazdasági író, lapszerkesztő tollából igen értékes, nagy horderejű gazdaságpolitikai tanulmány jelent meg, mely az utolsó 10 esztendő gazdasági fejlődésének valóságos apológiája. Ezen munka értéke és hasznos volta aban nyilvánul meg, miszerint Bethlen István gróf, hazánk nagy miniszterelnöke gazdasági koncepciójának a magyar közéletre és közgazdaságra való hatását meggyőzően, mély tárgyilagossággal, statisztikai adatok alátámasztásával méltatja. Oknyomosan mutat rá az 1920 év óta beállott haladásnak. Elmondja benne, hogy 1921 év április hó 20-ikán, amikor gróf Bethlen István átvette az ország ügyeinek vezetését, a helyzet a teljes »kaosz» képét mutatta. Most pedig ott tartunk, hogy a legelőkelőbb külföldi gazdasági szakemberek mint *mintadómrót* emlékeznek meg Magyarországról. És kinek köszönhetjük ezt? Bethlen István grófnak, az ő tehetségének és az ő intenzív, heroikus munkájának. A mű tehát a közérdeket szolgálja, amidőn ezen történelmi jelentőségű tevékenységet Bethlen István gróf miniszterelnök pályafutásáról ismerteti. Ezen ismertetés hí tükörképe nemcsak egy szenzációs ember életének, hanem a magyar nemzet egyik sorsdöntő időszakának is. Bethlen István gróf missziójának fontossága, miként azt a szerző ezen munkában részletesen kifejti, éppen abban centralizálódik, hogy gazdasági alapot teremtett az újból építendő Nagy-Magyarország épülete alá és ezen tevékenységének köszön-

hető a külföld megváltozott hangulata is. Ezen alapvető munkában a miniszterelnök tevékenységének legnagyobb fontossága és minthogy a miniszterelnök életét és pályafutását ismertető, eddig megjelent művek inkább a politikai, nem pedig a gazdasági szempontokra fektették a fősúlyt, *hézgapótló munkát* végzett, tehát akkor, amidőn olyan könyvvel lépett a nyilvánosság elé, amely Bethlen István gróf gazdaságpolitikai célkitűzéseit és tevékenységét ismerteti. A munka kifejti, hogy Bethlen István gróf is érzte felsőbb missziójának súlyát, ezért ragaszkodik rendületlen szívóssággal saját irányításaihoz.

Nem enged sem jobbra, sem balra, hanem halad kitarással előre, azon az uton, amely a jobb magyar jövő kiküzdéséhez vezet.

A kortársak rendszerint nem nagyon hálásak a nagy államférfiakkal szemben, ezt bizonyítja Gladstone és Bismarck, újabban pedig Clemenceau sorsa is.

Bethlen István gróf önzetlen fáradozásainak méltatása, az érdemek igaz elismerésére nem ez a nemzedék, hanem az utókor, a történelírás lesz hivatott. A történelem majd azt fogja megállapítani, hogy a háború, az összeomlás és az igazságtalan békék után Bethlen István gróf volt az, aki felrázta a Nemzetet abból a kóros álomból, amelyben addig szendergett. Erős keze ugyszólván az örvény széléről rántotta vissza a nemzetet. Rendet, nyugalmat és belső békét teremtett. Igaz, hogy ezzel magára vonta mindazok izzó gyűlöletét, akik nem a békét és a rendet, hanem a felforgatást és zavart szeretnék. A társadalmi rend minden igaz híve azonban hálás köszönettel kell, hogy legyen hazánk nagy miniszterelnöke iránt, kinek *hágai* és az ezt követő párisi nehéz harcai azt mutatják, hogy az ő személye felér ugyszólván egy egész hadsereggel.

Hága és Páris nehéz küzdelmeinek méltatása a történelemre vár. Az utókor lehet hálátlan ugyan, a történelem azonban igazságos bíró, mely éppugy igazságot fog szolgáltatni, mint ahogy igazságot szolgáltatott Széchenyinek és Kossuthnak is, akik szemben állottak egymással a politikai élet harcaiban.

Bethlen István gróf miniszterelnök sok sikert aratott a lefolyt 10 viharos esztendőben, a legnagyobb és legszebb sikere azonban az lesz, ha az ő tolla fogja aláírni a békerevizio okmányát. Kifejti ezen munka, hogy Európa egyik legnagyobb jelenlegi államférfiát tiszteli Bethlen István gróf személyében. Itthon sem tudnak mást felhozni ellene, minthogy a világválság hatása nálunk is érezhető. Erre azonban csak azt felelhetjük, hogy ha Hoover államférfiui nagyságát nem csökkentti az, hogy Amerikában is depresszió van, úgy Bethlen István gróf államférfiui tekintélyét sem csökkentheti a világválság itteni utórezgése.

Ezt a lelkes és hazafias munkát ajánljuk a debreceni közönség figyelmébe.

Fürdőkád

zománcozott öntött vasból P. 80.--

Bészler és Dávid

vaskereskedésében, Piac-u. 7.

Biller Irén regényes házassága egy amerikai gyárossal

Budapest, június 13. Biller Irén, az ismert operettprimadonna a múlt kedden megismerkedett egy amerikai gyárossal, néhány óra múlva eljegyezte magát és ma délelőtt vélegényével az anyakönyvvezető elé állt. A regénybeillő szerelmi történetet a boldog menyasszony és a boldog vélegény, valamint a történet tanu a következőképpen mondták el:

Biller Irén német színpadokon vendégszerepelt nagy sikerrel. Legutóbb Lipesében játszott, majd Bécsbe utazott, ahol egy új szerződéséről tárgyalt. Az osztrák fővárosban meglátogatta régi barátait. Múlt kedden vacsora meghívást kapott Haymerle báróhoz, a bécsi társaság ismert tagjához. A primadonna sete kilenekor megjelent a báróéknál. A lífben vele együtt szállt fel egy angolul beszélő uriember, aki hatalmas rózsacsokrot szorongatott a kezében. Amikor hallotta, hogy Biller Irén a báróékhöz megy, udvariasan bemutatkozott és így szólt:

— Ugyebár ön Biller Irén a magyar primadonna? Barátaim már sok szépet meséltek önről.

Amikor kiszálltak a lífből, az amerikai ur, aki San Fengel néven mutatkozott be, így szólt:

— Művész, csináljunk egy jó tréfát. Menjünk be karonfogva a lakásba és mondjuk a háziaknak, hogy mi tulajdonképpen már régóta ismerjük egymást.

Biller Irén beleent a tréfába és az ismeretlen amerikai urral karonfogva jelent meg a vendéglátó háznál. Természetesen nagy csodálkozással fogadták az érkezőket. Vacsora után jó hangulat uralkodott. Irodalomról és színházról beszélgettek. Biller Irén megemlítette, hogy szorgalmasan tanul angolul és Amerikában szeretne fellépni. A társaságban jelenlevő Mrs. Frazee, egy ismert amerikai színházi vállalkozó erre a következőket mondotta:

— Jöjjön ki Amerikába, szívesen felléptetem.

Biller Irén mosolyogva mondta: — Imádom a színpadot, de még mindig jobb volna férjhez menni és nyugodtan élni. Volt olyan esztendő, amikor négyszázszor léptem fel.

Sam Fengel, az amerikai gyáros erre minden átmenet nélkül azt mondotta:

— És ha megkérném a kezét, hozzám jönne?

— Hogyne — válaszolt Biller Irén nevetve.

Azt hitte, hogy csak tréfa az egész. A házigazgda erre megszólalt:

— Kedves Irénke ezzel az em-

berrel ne tréfáljon, mert ez olyan érti, amit az előbb mondott. — Ugy van, — válaszolta az amerikai — komolyan veszem és be is fogom ezt bizonyítani.

Másnap délelőtt Sam Fengel, aki egy newyorki kórházberendezési gyár tulajdonosa, megjelent Haymerle báróéknál és ünnepélyesen megkérte Biller Irén kezét.

— Tudom, hogy Bécsben önök a legjobb barátai a magyar művésznőnek, éppen ezért önökhöz jöttem és hivatalosan megkérem önagsága kezét.

Szerdán este szűk baráti körben már meg is ünnepelték Biller Irén és Sam Fengel eljegyzését.

Biller Irén, vélegénye, Haymerle báróék és Mrs. Frazee tegnap hajón Budapestre érkeztek. Az amerikai vélegény megbízta az egyik ismert budapesti ügyvédet, hogy szerezze meg a szükséges okmányokat és tegyen meg minden előkészületet a gyors esküvőre.

Sam Fengel, aki nem azzal a céllal jött át Európába, hogy itt megnősüljön, utlevelén kívül semmi okmányt nem hozott magával és így a budapesti amerikai konzulátus tette lehetővé, hogy az anyakönyvvezető elé járuljon. Egy nap alatt megszerezték Biller Irén okmányait, sőt amerikai vizumát is. Az ifju pár előbb Velencébe utazik nászutra, — azután pedig Amerikába.

Köszönetnyilvánítás. Szeretett jó anyánk és nagyanyánk elhunyt alkalmával hálás köszönetet mondunk rokonainknak, ismerőseinknek és mind azoknak, kik fájdalomunkban részvétellel viseltettek s a pótolhatatlan anyai szeretet elvesztésén való bánatunkat vigasztaló eszavaikkal enyhíteni igyekeztek.

Boda Miklósné
férjével és gyermekeivel

Izléses

Gyermekruhákat

Babykelengyéket

Fürdőruhákat

Selymeket

Kötöttárukat

Mosóárukat

rendkívül

olcsón

vásárolhat

Korovitz Gyula

divatárúüzletében

Püspöki palota

HATVAN UCCA SAROK.

UJABB
szenzációs
dolgozat
láthat

Feldheim Imre

posztótízlet
(Svetits-palota)

kira kataiban

Ingyen javított a
tőlem vásárolt

bőröndöt

Araitat
mélven leszáll-
lítóitam.

Fuermann

bőröndös
mester, Piac-u.
26-28 Passage

Istentiszteleti rend a református templomokban, június hó 14-én.
Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Diószeghy Mihály, délután öt órakor Szabó Géza. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Molnár Ferenc, délelőtt 11 órakor Madar Zoltán, délután öt órakor Kovács József. — vallásosestély. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor dr. Soós Béla, délután öt órakor Madar Zoltán. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután öt órakor vallásosünnepély Kardos Lajos. Ispótyi templomban délelőtt 10 órakor Uray Sándor, délután öt órakor Szabó Gyula. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kovács József, délután három órakor Bagdy Dániel. — Csapókerben délelőtt 10 órakor Szabó Gyula, délután három órakor Halász András. — Ondód-Vedres dülöben délelőtt Halász András. — Kösény szegen délelőtt Konrad Zoltán. — Bánkon Tóth Sándor. — Czuczán délután három órakor vitéz Szabó Endre. Egyeken délelőtt 11 órakor Siposs Imre. — Nagyszerén délelőtt 9 órakor Bagdy Dániel. — Hegyesen, Elepen délelőtt Musza Ferenc. — Halápon délelőtt 9 órakor Kántor József. — Belsőhaton délelőtt 8 órakor Siposs Imre. — Ohattelekházán délután három órakor Siposs Imre. — Hármashegyén, délelőtt fél 10 órakor Kalas Ferenc. — Nyulason délelőtt fél 11 órakor Tantó Sándor th. — Tégláskerti iskolában délután három órakor Benyhe Imre th. — Köntösgáton délután három órakor Kalas Ferenc. — Sámsoni úti iskolában délután négy órakor Halász András. — Wolaffkatelepen délután három órakor Szalay Gyula.

Menyasszony és vőlegény

A római katolikus templomban: Rendes vasárnapi szentmiserend. — Templomnyitás reggel hat órakor. Misék, gyóntatás, áldoztatás hat órától. Szentmisék a főoltárnál 6, 7, 8, 9 fél 10, 11, háromnegyed 12 és félegy órakor. Nyolc órakor piarista diák-mise. Fél tíz órakor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Bence Mátyás Szentmiserend félegy órakor. Délután fél négy órakor szentolvasó, szentbeszédet mond Kovács Sándor, a Kath. Figyelő szerkesztője, utána ájtatosság. A Homokkertben reggel nyolc órakor szentmisét mutat be és prédikál Szilliczei Váradny Gyula. — A Nyilas-telepen délelőtt 10 órakor szentmisét mutat be és prédikál Kovács Sándor, a Katolikus Figyelő szerkesztője.

Az evangélikus templomban, — június hó 14-én, vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet, vitéz Szabó Endre ref. lelkész. — Kilenc órakor ifjúsági, félegy órakor levente-istentisztelet: Rapos Viktor. — Csütörtökön reggel 8 órakor gyermek-istentisztelet: Rapos Viktor.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt 9—10 óráig imaájtatás, 10—11 óráig prédikáció, délután 6—7 óráig prédikáció, fél 8—9 óráig vallásosestély, vegyeskar- és zene-számokkal.

X Vizsgát jutalomkönyvek, legnagyobb választékban Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

Bethlen István miniszterelnök a ma délutáni sportünnepélyen

Mint már megírtuk, a Testnevelési Bizottság rendezésében megtartandó leventeversenyen és sportbemutatóon gróf Bethlen István miniszterelnök ur egész kíséretével meg fog jelenni. A miniszterelnök ur legmelegebben érdeklődik mindenkor a sport iránt s különösen a levente intézmény fejlődését kíséri nagy figyelemmel.

A gazdag sportprogramból bájos

jelentőség lesz Falussy Margit testnevelési tanár betanításában működő reprezentáns női gyakorlatok, valamint Schmidt Gyula tanár férfi tornászcsapata.

Az ünnepély már délelőtt 9 órakor az előmérkőzésekkel megkezdődik, a délutáni főverseny pedig fél négy órakor veszi kezdetét a DTE nagyérdemi sportpályáján.

Ünnepélyes istentisztelet a Nagytemplomban a kormányzó születésnapja alkalmából. Horthy kormányzó születésnapja alkalmából június hó 18-án, csütörtökön délelőtt 10 órakor a református Nagytemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz, melyen dr. Baltazár Dezső püspök mond prédikációt. Az istentiszteleten megjelennek a hatóságok, a katonaság és intézmények vezetői.

Doktorrá avatás az egyetemen. — Nagyszámu és előkelő közönség töltötte meg szombat délután az ősi Kollégium disztermét. Hat fiatal új doktort avatott fel az egyetem tanácsa. Az orvosi karon Virágh Zoltánt, az Augusztina Szanatórium tehetséges alorvosát, Farkas Mártont és Bakó Sándort, a jog- és államtudományi karon a két Szücs testvért, Szücs Tamást és Szücs Gyulát, a bölcsészettudományi karon pedig Zólyomi Bálint Lajost fogadták doktorrá az egyetemi tanács tagjai. Az új doktorokhoz dr. Szentpéteri Kun Béla, az egyetem rektora intézett magaszárnyalású beszédet.

Vallásos estély a Kistemplomban. A Piac-utcai egyházrész szokásos vallásos estélye ma délután 5 órakor lesz a Kistemplomban. Ez alkalommal Kovács József s. lelkész hirdeti az ígét. Műsora a következő: 1. Fennálló ének. 2. Fő-ének. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Uray Sándor vezetőlelkész. 4. Énekel Nagy András. 5. Bibliát

A legjobb butort a legolcsóbban

magyaráz Kovács József s. lelkész. 6. Szavalat. 7. Énekel Nagy András. 8. Szavalat. 9. Záró imát és áldást mond: Uray Sándor vezetőlelkész. 10. Záró ének.

Nukosz. közlemény. — Bajtársunk, Lukács Zsigmond nyug. alezredes, f. hó 12-én elhunyt. Temetése 14-én délután 4 órakor a Rothermere (Darabos) - utca 45. sz. alatti halottas házból. A temetésre a bajtársak megjelenését kéri az Elnökség.

X Szemüvegét legjob bminőségben, szakszerűen elkészítve, legolcsóbb árban, Heller M. látyszerésznél Széchenyi ucca 1. szám, szerezheti be.

Kartelen kívüli 30 napos
propaganda

Villanyondolálás

Érvényes június 14-től július 14-ig.

Az eddigi 25—30 Pengős áráimmal szemben 10 Pengőért 6 havi garanciával készíték.

Kolozsváry Hölgylódrász, Rózsa u. 3. sz.

Egy ingyen kíséret a lap olvasóinak életjelentőségéről.

A közismert Prof. Roxroy csillagász újabb ismét elhatározta, hogy országunk lakói részére teljesen díjmentes próbajóslatokat dolgoz ki életükéről, német, angol és francia nyelven.

Prof. Roxroy hire oly messze terjedt, hogy bevezetésére valóban nincsen szükség. A mások életének jeleiből, annak jelentősége megállapításához oly képességekkel rendelkezik, — bármily távol legyenek is tőle — hogy az a csodálatossággal határos.

Maguk a különböző nemzetiségű csillagászok és egyéb jelentékeny személyiségek az egész világról mesterrüket tekintik személyében és nyomdokaiban járnak. Ő felsorolja az Ön tulajdonságait, tehetségét, megmondja Önnek hol és hogyan érhet el eredményeket és emlékezteti Önt életének kedvező és kedvezőtlen pontjaira.

Az Ő leírása a múlt, a jelen és a jövő történeteiről csodálkozásra készítelik Önt és segítenek Önnek.

Stahmann Pál ur egy tapasztalt csillagász, Ober-Niewiadon (Németország) mondja:

„A Roxroy tanár ur által részemre felajánlott jóslat teljes egészében megfelel az igazságnak. Ez egy nagyon alapos és jóslatmunka. Mivel magam is csillagász vagyok, pontosan megvizsgáltam csillagászati számításait és adatait és azt találtam, hogy munkája minden részében tökéletes és ő maga ebben a tudományban teljesen jártas.“

Ha Ön ezen külön ajánlatot igénybe óhajtja venni és olvasópróbat kíván kapni, úgy hivatkozzon ezen újságra, küldje el pontos adatait (feltétlenül sajátkezü írással) nevét, címét, születésnapját, havát, évét és helyét, mellékeljen leveléhez bélyegeket (nem vert pénzben) 50 fillért ezen közlemény költségeire, portóra, stb. Ezek után azonnal megkapja Ön a kívánt próbaolvasást. Címezze levelét a következőképen: Professor Roxroy, Dept. 4091, A Emmastraat 42, Den Haag (Holland) Prof. Roxroy nem érti a magyar nyelvet, ezért sajnálatára csak német, francia, vagy angol nyelvű válaszokat küldhet. Levelére 40 fillér bélyeg ragasztandó.

— A mikepéresi-úti áll. elemi népiskolában a rendes beiratások

Rákosi Jen, (völ) K'rály-u'ca 4 sz. alatt szerezheti be.

folyó évi június hó 16., 17. és 18-án délelőtt 8—12-ig tartatnak meg. — Felhivatnak a szülők, hogy gyermekeiket a jelzett napokon annál is inkább irassák be, mert ha belet a létszám, senkít se áll módunkban fölvenni. — Beiratási díj a kötelező egész évi oktatófilmes előadásokkal együtt: 2 pengő 50 fillér. Szegénység bizonyítvánnyal rendelkezők semmit se fizetnek. — Igazgatóság.

— A végkielégített közalkalmazottak, folyó hó 14-én, vasárnap este hé. órakor, a vargauccai római kat. iskola 5. számú termében, a helyicsoport megalakítása végett értekezlet tartanak, melyre az érdekeltek megjelenését okvetlenül kérjük.

Szervezőbizottság,

Ha választ? Válassza a

Cirkusz Europa

szenzációs műsorát.

Kezdeté fél 9 órakor.

Naponta változatos műsor.

SALEM a néger ugrócsoda 2 au tót fog átgrani. — Vasárnap 2 nagy ünnepi DISZELŐADÁS. Délután 4 órakor nagy családi és gyermek-előadás. — Esti előadás kezdete fél 9 órakor. — A délutáni előadáson a gyermekek minden helyen fél helyáratat fizetnek.

— A debreceni róm. kath. elemi központi és kertségi iskolákban a rendes beírások folyó hó 18., 19. és 20-án eszközöltetnek.

— Beírások a Dóczy-intézet gyakorló iskolájába, június hó 19-én és 20-án, 10 órától egy óráig. 22-én 9—1 óráig lesznek. Az I., III. V. osztályokban még van hely.

X Debreceni Kalauz. 160 oldalon, rasban és képből ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. A könyv ára részletes térképpel együtt 1 pengő 50 fillér. Kapható a könyvkereskedésekben és a Menetjegyirodában.

— Poloskát, svábbogarat, biztosan elpusztít a Szektin rovarirtószert. Kapható Jósá és Jóna Irogériájában, — Debrecen, Kossuth ucca 6. szám. Ára 1.20 fillér.

— A pénteki gyertyagyújtást Iopásra használta fel egy suhanc. Rosenzweig Mihály hitközségi metsző, Késes ucca 3. szám alatti lakos, pénteken este behívta a lakásába Madarász László 19 éves pékinast, hogy az ünnepi gyertyákat gyújtsa meg, s később pedig oltsa el. A vallásos aktust azonban Madarász arra használta fel, hogy egy hatvan pengő értékű ezüst órát a lakásból ellopjon. Madarászt előállították a rendőrségre és megindult ellene az eljárás.

— Ismét feltűntek a hamis egy-pengősök. Az utóbbi időben ismét elszaporodtak Debrecenben a hamis egy-pengősök. A piacokon gyakran tűnik fel hamis pénz, amelyet eddig igen könnyű volt felismerni, mert szürkék és nem pengenek, amellet puhák is. Tegnap Nagy Lajos, az OTI pénzbiztosító, leszámolás alkalmával vette észre, hogy valahol egy hamis egy-pengőst kapott. Beszolgáltatta a rendőrségre, ahol a nyomozás megindult.

— Lopják a libákat. Tatai György né, Ungvár ucca 4. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az éjszaka folyamán a baromfiólóból, két libát ellopott A nyomozás megindult.

— Baleset érte a mentőautót. Tegnap éjszaka betegszállítás közben igen súlyos baleset érte a mentőautót. Egy beteget szállítottak ki a mentők a klinikára és amikor a klinika kapuja elé értek, az autó soffitörze fékezni akart, de a cipője lecsuszott a fékpedáljáról és az autó nekiszaladt a klinika kapujának. Az autó eleje teljesen összetört, de sem a soffitörnek, sem a betegnek nem történt semmi baja, csupán a beteg kísérője szenvedett a homlokán könnyebb zúzódást.

— Lezuhantak a kődiszítések az Első Takarékpénztár homlokzatáról. Nagy ijedelmet okozott tegnap délután a Piac uccán az, hogy a Kossuth ucca sarkán, a Debreceni Első Takarékpénztár homlokzatának faláról a kődiszítések egyrésze, hatalmas robajjal a járdára zuhant. Szerencsére a lezuhanó kövek senkit sem sértettek meg. A rendőrség a környéket azonnal lezárta és a tűzoltók kivonultak egy tolólétrával, hogy ha még szükséges az eszéstől meglazult, további köveket is levegyék. A szükséges intézkedéseket azonnal megtették, nehogy egy újabb zuhanás szerencsétlen séget idézzen elő.

Halálos villamos szerencsétlenség a Hunyadi uccán

Egy öreg embert elütött a villamos és a sérüléseibe a klinikán behalt. — A vizsgálat fogja megállapítani, hogy öngyilkosság történt-e vagy szerencsétlenség.

Megdöbbentő szerencsétlenség történt szombaton a kora reggeli órákban a Hunyadi-utcán. Egy 72 éves öreg ember a villamos alá került és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a klinikán, ahová a mentők kiszállították, sérüléseibe behalt. A halálos szerencsétlenség körülményei még nincsenek teljesen tisztázva, a tanúk közül nagyon sokan úgy vélik, hogy az öreg ember öngyilkossági szándékból vetette magát a villamos elé, de nincs kizárva az sem, hogy az öreg ember nem hallotta a villamos csöngetését és így lépett a villamos elé. — Az eset részletei a következők:

Schnarke Nándor 72 éves cipész-mester, Erzsébet-utca 44. sz. alatti lakos reggel a hajnali órákban jött el hazulról. Körülbelül fél 6 óra lehetett, az első villamos akkor indult ki a garázból, hogy a napi forgalmat megkezdjék. — A Hunyadi- és a Barna-utca sarkán hirtelen egy öreg ember lépett a kivonuló 20-as számú villamos elé és a villamos vezetőjének már nem volt ideje arra, hogy a kocsi lefékezze, az öreg ember a villamos kerekéi alá került. A vezetőnek sikerült a kocsi lefékezni, ahol a kerekék alatt véresen, összetörve, eszméletlenül feküdt — Schnarke Nándor.

A villamosszerencsétlenség kö-

— Az Iparos Ifjúság Önképzőköré kirándulása. A Debreceni Iparos Ifjúság Önképzőköré, június hó 21-én, vasárnap tartja meg szokásos évi egézsnapos kirándulását, a Nagyerdőn. A kirándulás helye a víztoronytól jobbra vezető út melletti tisztás, ahova irányjelző táblák vezetnek majd el a nagyközönséget. A kirándulás programja: Egész nap a Törökvis kiváló zenekara fogja szórakoztatni a közönséget. Ebédfőzés kint, — mely áll pörköltből és zamatosból, — délután külön uzsonakészítés, egésznap fagyalt és hideg büffé. Az egézsnap kirándulás szórakozásáról az ifjúság nagyszámú rendezőgárdája gondoskodik. Ebédjegy egy pengő, melyben a belépődíj és bennfoglaltatik. A szórakozni vágyó közönséget ezúton hívja meg a rendezőség.

rül hamarosan nagy tömeg verődött össze, a közeli Royal-szállodából értesítették a mentőket is, akik pillanatok alatt kirobogtak a helyszínrre segélynyújtás végett. A szerencsétlen öreg ember a fején szenvedett súlyos sérüléseket, azonkívül több oldalborda eltört és eltört a karja is. A mentők a véres-fejű öregember ideiglenes kötéssel látták el, kirobogtak vele a sebészeti klinikára, ahol azonnal a műtőasztalra fektették, de már hiába volt a sürgős műtét, az eltört bordavégék megsértették az öreg ember tüdejét és oly súlyos sérüléseket okoztak, hogy Schnarke Nándoron már nem lehetett segíteni, a szerencsétlenség után rövidesen kiszáradt.

A rendőrségi vizsgálatot dr Tóth Sándor rendőrfogalmazó vezette be, majd a délelőtt folyamán megindult a tanúk kihallgatása. A kihallgatott tanúk nagyrésze úgy vallott, hogy Schnarke Nándor vetette magát a villamos alá. — Az ismerősei azt mondják, hogy Schnarke Nándor beteges volt és ez indította a végzetes tette.

Schnarke Nándor holttestét be szállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol fel fogják boncolni. A szerencsétlenség ügyében a vizsgálat tovább folyik.

— A Dóczy-intézet elemiiskolájában a beírások, folyó hó 19. és 20-án lesznek délelőtt 9—12 óráig, a régi Dóczyban. Jelentkezés felvesz az elemi iskola igazgatóságán.

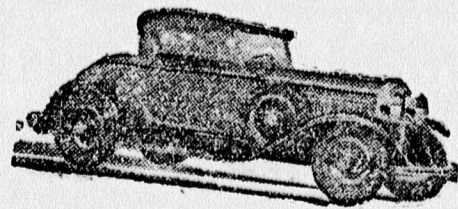
— Beírások a társulati polgári fiúiskolába. A társulati polgári fiúiskolában az 1931—32. iskolai évre szülő beírásokat folyó hó 19-én és 20-án tartjuk meg, mindkét napon 9—12 óráig. Az első osztályt megnyitjuk a jövő évben is, tehát abba is veszünk fel növendékeket. Bővebb felvilágosítás az iskola hirdető tábláján.

Igazgatóság.

— Hibaigazítás. Tegnap számunkban az anyakönyvi hírek közé a születések rovatába egy kis hiba csuszott be, amelyet itt korrigálunk: Garay Sándor péksegéd, leány Iona Margit.

Olcsón eladó

Négy személyes kis autó 7 HP., ugyancsak 7 személyes tura-autó, választási célokra nagyon alkalmas; 1 drb 2.5 HP villany-motor komplet.

Pataky-garage, Erzsébet-u, 32. Telefon 12-52

Benzin-, o lajállomás.

LEENDŐ ANYÁKNAK

kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes Ferenc József keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangzóan dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszer-üzletekben is kapható.

X Jól vizsgázott Ferike és Katika, örül ennek apuka és mamuka. Használt könyvet jó pénzért vesz Springer könyvesboltja és fotóciákké szaküzlete, foposta mellett.

— Képviselőválasztásról szóló 1925. XXVI. tc. új kiadásban megjelent, — Éra 1.20. Antalffy József könyvkereskedésében, Szent Anna és Varga ucca sarkán. Telefon 612. szám.

— Nívós tánczenekar alakult Debrecenben. Jó összeállítású és kellemes tánczenekar alakult Debrecenben, — amelynek tagjai főiskolai hallgatókból kerültek ki. A zenekar a legkényesebb igényeket is kielégíti úgy összetanultság, mint előadás mód csinosasága tekintetében. A zenekar ma este a filharmonikusok koncertje után a vaggongyárban szintén szerepelnek. Mint tánczenekar szerdán este nyolc órakor mutatkoznak be a nagyközönségnek, a Nagyerdei Vigadóban. Ezt a bemutatót már is igen nagy érdeklődés előzi meg, mert akik ismerik a zenekar kiváló képességeit, a legnagyobb várakozással tekintenek szereplése elé.

— Tánciskola nyílik a Homokkertbe. A Homokkerti Ref. Olvasóegylet, f. hó 10-én, Patay József elnökletével tartott rendes havi választmányi ülésen az indítványok sorozatában egy igen érdemleges indítvány hangzott el, — melyet Csukás József, az olvasóegylet alelnöke terjesztett a választmányi ülésen megjelent tagok elé. Ugyanis indítványozta, hogy a választmány járuljon hozzá ahhoz, miszerint az olvasóegylet otthonában, a fiatalság részére tánciskola létesüljön. A megalakuló tánciskola különösen azt a célt szorgalmazná, hogy ezáltal a táncot tanuló ifjúságnak nem kellene az öreg szülők kísérelében otthonuktól több kilométeres távolságra, a városba fárautó hanem a tanfolyamot otthonukban és a vezetőség ellenőrzése és felügyelete alatt végezhetnék el. Az elhangzott indítványt a jelenlevő választmányi tagok nagy tetszéssel fogadták, mire Kövér Gyula, az egyetel könyvtárnoka nyomban megtette az indítványát, — hogy bizassék meg Csukás József alelnök a tánciskola mielőbbi megalapításával, mivel arra a homokkerti ifjúságnak régebb idő óta nagy szüksége van s ezzel legalább az ifjúságnak is egy régi vágya teljesül. Csukás József alelnök ezúton hívja fel az ifjúságot, hogy mindazok akik a tanfolyamon részt akarnak venni, a mai naptól beíratkozás végett jelentkezzenek az olvasókör elnökénél, Patay Józsefnél, vagy a kör gondnokánál. Levelezőlapom bejelentett felvételi jelentkezést tudomásul vesz és haladó tagokat is szívesen fogad a vezetőség.

Az Európa cirkusz előadása

A városunkban tartózkodó Európa cirkusz szenzációs előadást tartott tegnap este, mellyel bebizonyította, hogy megérdemli a debreceni közönség pártfogását. Az előadás nagy sikert aratott az egész világon páratlan Hungaria-csoport, egyensúlyozó mutatványaival. Itt mutatkozott be először, Mackó, az első magyar női lown, aki Dénessel és a törpe Miki augusztókkal a legnagyobb sikert aratták. Vakmerő légtornász mutatványaikkal tartották állandó izgalomban a közönséget a három Velos. — Julius zsokeólovaglással, Dasy és a partnerei pedig később és zsonglőr mutatványaikkal szintén nagy sikert arattak.

Larsen mester, kiről kiderült, hogy azonos a népszerű Dénes Augusztal tréfás kártya és bűvész mutatványaival az előadás legnagyobb sikerét aratta. A műsor utolsó és egyben legvakmerőbb száma Salem, a néger csodaugró, saltó ugrása volt, aki egyszerre két autót ugrott keresztül. — Ezzel a változatos és páratlan műsorral az Európa cirkusz bármely más cirkusszal felveheti a versenyt és itt idáig nem látott új attrakciókkal teljesen meghódította a debreceni közönséget.

Anyakönyvi hírek

Születések: Papp Mihály kocsis, leány Margit. — Nagy Lajos fuvaros, leány Erzsébet. — Pál Zsigmond cipészegéd, leány Margit.

Házasságok: Oláh József—Moesár Irma. Dalmi József—Balogh Erzsébet.

Hálózások: Breuer Sámuelné szül. Krausz Berta izr. 60 éves, Barna ucca 15. szám. — Tóth Lajos ref. 9 éves, Bánk 85 szám. — Schnarke Nándor rk 72 éves, Sebészeti klinika. — Lukács Zsigmond gk. 68 éves, Darabos u 45. szám.

Kertészeti tanulmányi kirándulást é hónapban nem tart a Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egyesület, hanem a jövő hónapban fogja azt megrendezni, melynek pontos idejét s részleteit később fogja közzélni.

Meghalt a kaszárba esett gyermek. Hírt adtunk már arról a borzalmas szerencsétlenségről, mely a Bánkon történt, ahol Tóth Lajos 9 éves gyermek, játszódás közben beleesett egy kaszárba, mely felvágta a hasát. A súlyosan sérült gyermeket beszállították a klinikára, ahol meghalt. A csendőrség jelentette az esetet az ügyészségnek, amely vizsgálatot indítványozott az ügyben. A központi vizsgálóbíró-bíróház a vizsgálatot elrendelte, a tragikus véget ért gyermek hulláját fel fogják boncolni és csak azután döntenek a felett, hogy megindul-e az apja ellen a bűnvádi eljárás, gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

X A Magyar Köztisztviselők Szövetsége, tagjai és a vásárló közönség figyelmét ezután is felhívjuk igen előnyös ruházati hirdetésére. Tekintettel arra, hogy a rendkívül olcsó árú gyapjuszövetakció, folvó hó 27 napján megszűnik. Felkérjük tagjainkat és a vásárlóközönséget ruházati szükségleteinek mielőbb való fedezésére, mert készleteinket csupán az akciónk tartamának megfelelő mennyiségben tároljuk.

X A legizlésebb ruhákat készít, hozott szövethől is, Szabó László szabómester. Széchenyi ucca 1. szám.

— A Katolikus Népszövetség mai előadása elmarad, a miniszterelnök programbeszédje miatt. Ez elmaradt előadást folvó hó 21-én, a szokott helyen és a szokott időben.

igazgatóság.

— A debreceni vendéglőstanoniskola június hó 16-án, kedden délután négy órakor, a szakiskola, Miklós ucca 3. szám alatti emeleti helyiségében tartja évről-évre vizsgálatát.

— Az elszakított reformátusság gyászja. Biky Ferenc nagyszőlősi lelkész, a máramaros-ugocsai egyházmegye esperesének felesége a napokban elhunyt 65 éves korában. Az elhunyt urasszony az igazi magyarasszonyoknak mintaképe volt, aki a megszállás alatt is a férje oldalán nagy tevékenységet fejtett ki az egyháziasság és nemzeti szellem továbbbápolásában. Biky Ferenc jelöltje volt a kárpátaljai reformátusságnak a piispöki székben, aki magas kora dacára valóban védelmezője azoknak az érdekeknek, amelyek szorosan összefüggnek a csonkakarta reformátusságának életérdekeivel. — A temetésen igen nagy részvét nyilvánult meg és ősrégi magyar családot siratták meg az elhunyt nagyszonyt.

SCHMIDTHAUER keszervíz természetes, egészséges és csodálatos páratlan tisztítóhatással fogva a világ legelső keszervize

— A Szív Ujság, a szokottnál bővebb tartalommal jelent meg. Minden kat. család vegye meg. Ezenkívül a Kath. Figyelőt, a Ferences Közlönyt, Magyar Miseszöveget, Missziós Lapot, — mindenkinek ajánljuk. Kaphatók még kegytárgyak, imakönyvek rózsafüzérek, minden vasárnap a katolikus templom előtt. Reggel hat órától délután egy óráig. A katolikus közönség szíves pártfogását kéri a Szív Ujság kiadóhivatala.

SCHMIDTHAUER keszervíz természetes, egészséges és csodálatos páratlan tisztítóhatással fogva a világ legelső keszervize

— A Hajdúszoboszlói Hévízfürdőbe az elmúlt héten hosszabb tartózkodásra és kúrára többek között a következő furdóvendégek érkeztek: Adorján György tanító, Mezőberény. Bereczky Lajos MÁV felügyelő, Debrecen. Brandstätter Gyula dohánygyári felügyelő, Rakamaz. Dr. Flaszter Jenőné orvos neje, Rakamaz. Folkmann Ferencné gyógyszerész neje, Rakamaz. Gasparik Pál ny. erdőtanácsos, Nyíregyháza. Györök Ti. vadárné gazd. akadémiái tanár neje, Debrecen. Haulits Antalné építőmester neje, Aszód. Hammer Rudolfné gyógyszerész neje, Elek. (Békés m.) Dr. Jelénvik Károlyné vámtiszt neje, Békéscsaba. Kraudblat Lajos áll. isk. igazgató-tanító, Törökszentmiklós. Merreider Ferencné magánzónő, Kassa. özv. Molitor Józsefné nvug. tanító nő, Debrecen. Markosovszky Andor malomfelügyelő, Mezőcsát, Borsod m. Morvai Mihály Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara alelnöke, Békés m. vitész Ormay Alfonz ezredes, Pécs. Rác L. MÁV felügyelő, Miskolc. Sándor Mihály és neje, malomtulajdonos, téglagyáros, Mezőtúr. Szücs János ny. rektor, Püspökladány. Sztankó Farkas ny. fémipari iskolai igazgató, kormányfőtanácsos, Debrecen. Szinai Dávidné kereskedő neje, Tiszalök. Weisz Sándor, Magyar Általános Hitelbank igazgatója, Mezőtúr. Vaszko Vince fényképész, Dévaványa. Zsupán Lászlóné és leánya tanárnő, Miskolc. Zelkó Istenrik ny. csendőralezredes, Pécs.

HIRDETMEY.

Közhírré teszem, hogy a hortobágyi hídiállatvásár, a folyó évi június hó 18-án, esztőtörtékön a hortobágyi csárda előtti vásártéren fog megtartatni.

Debrecen, 1931. június 6.

Dr. Vargha Elemér sk. h. polgármester.

KÖZGAZDASÁG

Terménynyözsde

A készárúvásáron a rozs 10 fillérrel drágult, a tengeri pedig 15 fillérrel olcsóbbodott.

A határidőpiacon, mint az utóbbi napokban rendszerint, ma is nagyon egyenlőtlen volt az irányzat.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Buza júniusra 14.58, 14.57, 14.60, 14.73, 14.70, zárlat 14.70—14.71.

Tengeri júliusra 13.85, 13.70, 13.62, 13.60, 13.55, zárlat 13.55—13.57; augusztusra 13.69, 13.67, zárlat 13.60—13.62; májusra 11.65, 11.70, 11.61, zárlat 11.60—11.62.

A készárúpiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 14.55—14.70, 78 kg-os 14.70—14.85, 79 kg-os 14.90—15.20, 80 kg-os 15.00—15.30, felsőtiszai és jársági 77 kg-os 14.25—14.40, 78 kg-os 14.40—14.50, 79 kg-os 14.60—14.80, 80 kg-os 14.70—14.85.

Rozs pestvidéki 13.40—13.60, egyéb rozs 13.40—13.60, tak. árpa I. 17.75—18.25, tak. árpa II. 17.25—17.50, felsőmagyarországi sörárpa 20.00—23.50, egyéb sörárpa 18.50—19.00, köles 14.50—16.50, tiszai tengeri —, egyéb tengeri 14.00—14.15, zab I. 24.00—24.25, zab II. 23.50—23.75.

A termény- és magpiac félhivatalos árjegyzései: Fehérbab 21.50—22.50, tökmag II. 32—33, mák 102—103, muharmag 14.50—15.50, csillagfürt 15—16, Ella burgonya 10.50—11.25.

A VALUTA ÁRFOLYAMA.

Angol font 27.81—27.96, Belga frank 79.50—79.90, Cseh korona 16.87—16.99, Dán korona 152.90—153.50, Dinár 10.06—10.14, Dollár 572.50—575.50, Francia frank 22.25—22.55, Holland forint 229.70—230.70, Lengyel zloty 63.95—64.35, Lei 3.38—3.42, Leva 4.12—4.18, Lira 29.85—30.15, Német márka 135.40—136.00, Norvég korona 153.10—153.70, Osztrák schilling 80.25—80.65, Svájci frank 110.80—111.40, Svéd korona 153.15—153.75.

A MÉSÁROS SZAKOSZTÁLY JELENTÉSE.

Levdgatott: Nagy marha 79 darab Debrecen részére, növendék marha 21 darab Debrecen részére, borju 118 darab Debrecen részére, bárány 37 darab Debrecen részére, 16 6 darab Debrecen részére, borju 184 darab Budapest részére, juh 298 darab Páris részére. **Nyersbőrárak:** Magyar marhabőr 50 fillér, tarka marhabőr 60 fillér, borjubőr 110 fillér. **Husárak:** I. rendű marhabőr 1.60, II. rendű marhabőr 1.20, I. rendű borjubőr 12 héten alul 2.20, II. rendű borjubőr 12 héten alul 1.80, I. rendű növendék hus 1.80, II. rendű növendékhus 1.60, bárány hátulja 1.40, bárány eleje 1.40.

BIBORHERE-, ÖSZI BORSÓ- ÉS SZÖSZÖS BÜKKÖNY-KERESLET.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja abiborhere, szöszös bükköny és ösziborsó termelésével foglalkozó gazdákat, hogy Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi R.-T. (Budapest, VII., Rottenbiller u. 33. sz.) nagyobb mennyiségben kíván folyó évben e terményekből vásárolni, ezért a várható tercmést jelentsék be a Mauthner cégnek, hogy a megvásárlásra vonatkozólag közvetlenül léphessen érintkezésbe az érdekelt gazdaságokkal.

DEBRECENI

TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 12.50—12.00 és a boletta, rozs 12.00—11.50 és a boletta, árpa 16.00—15.00, tengeri 15.00—14.50, lucerna 7.50—6.00, széna 5.50—4.00, lóhere 5.80, alomszalma 1.30.

FLY-TOX

REVESZ ERNŐ és Társa

Budapest, V., Nádor ucca 30

Debrecen és vidéke összes bér- cséplőgép tulajdonosaihoz.

Értesítem Debrecen és vidéke összes bér- és cséplőgép tulajdonosait, hogy nyári olajsűkségletének fedezésére a választmány a Magyar Fanto Művek Rt. debreceni kirendeltségével (Piac-u. 42., Pannónia-garage udvar) kötött igen előnyös egyezséget. Felhívom ezért az összes bér- és cséplőgép tulajdonosok figyelmét arra, hogy az olajok csoportos átvételezése a cég debreceni telepén a választmány határozata értelmében június 26-án és július 2-án délelőtt fog megtörténni. Egyben felhívok mindenkit, hogy olaj szükségletének és hiteligenységének előjegyzésére haladéktalanul jelentkezzenek fenti cég irodájában, mert különben nem lesznek kellő időben kiszolgálva. — Elnök.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY.

A m. kir. debreceni 6. honv. vdd. ellátásvezető Debrecen állomásra: 6800 q zab és 8300 q széna; Nyíregyháza állomásra: 14.600 q széna; Nyírbátor állomásra: 360 q zab és 360 q széna; Berettyóújfalui állomásra pedig: 300 q zab és 300 q széna szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet.

A versenytárgyalások a szükségleti állomásokon folyó évi július hó 1—4-ig fognak megtartatni. Részletes felvilágosítást ad Debrecenben a m. kir. Allamrendészeti szervek élelmiszerüzeme: Nyíregyháza a 4-I. u. oszt.; Nyírbátorban a 12-III. zlj. és Berettyóújfaluban a 11-II. zlj. gazdasági hivatal főnöke.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY.

A m. kir. „Gábor Áron” 6. honvéd tüzérosztály parancsnok helyettes közétkezési bizottsága 1931. évi június hó 18-án délelőtt 10 órakor a gazd. hivatal kir. irodájában a közétkezési bizottság részére 1931. évi július hó 1-től 1931. évi december hó 31-éig terjedő időre szükséges „Tej” szállítására versenytárgyalást hirdet. — melyre a szállítást elnyerni szándékozók ajánlataikat a fenti jelzett időre pontosan adják be, mert a később beérkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A tejennyiség szállítására és feltételekre felvilágosításokat a fenti gazdasági hivatal ad, naponta d. e. 11—12 óráig.

M. kir. „Gábor Áron” 6. honvéd tüzérosztály gazdasági hivatali kirendeltsége.

SPORTHIREK

Az amatőr bajnokság döntő küzdelmét várják a DKASE a NyKISE-vel a Diószegi uti pályán

Ma délután eldől a bajnokság sorsa a NyKISE—DKASE bajnoki mérkőzésen, érthető tehát az a nagy érdeklődés, amely városzerte meggyílvánul a mérkőzés iránt.

A DKASE tavasszal igen szépen szerepelt. Sorra győzött nagy gólaránnyal ellenfeleivel szemben, mindössze a DEAC elleni 1:1 és a NyTVE elleni 0:1-es mérkőzésen adott le 3 pontot. De csaknem hasonló a helyzet a NyKISE-nél is, amely csak talán a kisebb gólarányú győzelmek miatt maradt el a DKASE mögött.

A bajnoksapatnál azonban az utóbbi időben nagy változás állott be. Elvesztette a csapat kerületi válogatott balszárnyát, a Magyar—Varga duót. Ezzel szemben a NyKISE-nél felzabaldult a letiltást kitöltött Rebmann, akivel kompletté vált a halvesor, sőt Csémi is visszamehet a csatársorba. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a DKASE a sérült Bíró helyére Paczót kénytelen hátravonni, úgy az erőviszonyok nemcsak kiegyenlítődnek, hanem inkább kissé a NyKISE felé billennek. A DKASE-nál nagy fort jelent a honi pálya, valamint az a körülmény, hogy 2 ponton felül még jobb gólaránnyal is vezet, ami győzelem esetén biztos bajnokságát jelenti, míg vereség esetén

3 csapat, a DKASE, NyKISE és a NyTVE kerülne egyforma pontszámmal az élre és csak az utolsó meccs után, valamennyi győzelmét feltételezve, a gólarány döntene el a bajnokságot. Mindent egybevetve nagy küzdelem és a nagyobb rutinnal rendelkező, esetleg kapu előtt kevésbé ideges csapat minimális győzelme fog bekövetkezni.

Az érdekes mérkőzés a DVSC Diószegi-úti pályáján fél 6 órakor kerül lejátszásra Boronkay Gábor (Budapest) bíraskodása mellett, míg határbírái Szántó Zoltán és Scheitzner Károly lesznek.

Előzőleg délután háromnegyed 4 órai kezdettel a DMTE—Textilgyár csapatai játszanak bajnoki mérkőzést.

Háromnegyed 2 órakor a Villanygyári SE mutatkozik be a közönségnek a NyVSC elleni II. osztályu bajnoki mérkőzésen.

Mint fentebb is említettük, a mérkőzések a DVSC Diószegi-úti sporttelepén kerülnek lejátszásra. — Hölgyjegy 1 pengő.

Jelen pillanatban a bajnokság élcsoportjának állása a következő:

1. DKASE	24	19	2	3	79:20	40
2. NyKISE	24	17	4	3	78:26	38
3. NyTVE	23	15	6	2	55:23	36

Szép küzdelmeket, remek sportot fog nyújtani a vasárnapi uszóverseny

Debreczenben szokatlan, hogy már ilyen korai terminuson kerüljön uszóverseny megrendezésre, mint a ma eldöntésre kerülő középiskolai bajnokságok és az ezzel kapcsolatos propaganda verseny. A verseny programja olyképen lett összeállítva, hogy menél változatosabb és érdekesebb küzdelmekben legyen a közönségnek része.

A verseny legerdekesebb számai a 100 méteres és 400 méteres gyorsuszás, a 200 méteres melluszás és a vegyes staféta lesznek.

A vegyes stafétában a MAC csapata fog nagy küzdelmet vívni a DEAC-al az első helyért. A 3-ik helyért a DUE és a Szolnoki MÁV stafétái fognak küzdeni.

A középiskolai bajnoki számokban a győztest megjelölni lehetetlen.

A verseny legnagyobb attrakciója kétségtelenül a vízpolómérkőzés lesz, amelyen Debreczen válogatott csapata veszi fel a küzdelmet a magyar bajnokság második helyezettjével, a MAC-al szemben. Debreczen csapata egész héten szorgalmas tréninggel készült a nagy küzdelemre és a csapat tagjai biztató formáról tettek bizonyosságot. Így a mérkőzés mégsem lesz egyoldalú, hanem szép és élvezetes küzdelem, amely bizonyára sokáig kellemes élmény marad meg a közönség emlékezetében.

Debreczen csapata a következő: Köves — Gödényi, Kepecs — Farkas — Szentkirályi, Körmöndy II., Orosz. — A MAC a már ismertetett felállításban játszik: Ludwig — Ivády, Csorba — Kánássy — Vértessy, Keserü II., Halász. Ebből a csapatból öt játékos szerepelt eddig is már a magyar válogatottban és így nagy klasszisokról jöhat mondani nem is lehet.

A vízpoló — az eddigi rendezések től eltérőleg — nem a verseny legvégén lesz, hanem az uszós számok között kerül lejátszásra. A mérkőzés pontosan háromnegyed 7 órakor kezdődik és így még teljesen napvilágon kerül befeje-

zésre. Ezt az újítást a közönség is bizonyára örömmel fogja fogadni, miután így tényleg láthatja az egész mérkőzést, annak minden szépségével.

A verseny után a MUSZ keleti kerülete a budapesti vendégek tiszteletére a Bikában társasvacsorát rendez, melyen szívesen lát minden sportbarátot. Részvételi jegy 2.50 pengőbe kerül, melyek Lővi József kerületi előadónál kaphatók.

A helyárak a legminimálisabban vannak megállapítva. I. sor 2 P, II. sor 1.50 P, állóhely 80 fillér. Ezenkívül a középiskolások részére 40 filléres jegyek kerülnek eladásra.

—oooOooo—

A BOCSKAI

csapata vasárnap ismét mérkőzik Svédországban. Ellenfele ezuttal Karlstadban az FT Weimland csapata tesz. Reméljük, hogy a Bocsikai csapata kiköszörül a göteborgi csorbát.

SZATMÁRNÉMETI TÜREKVÉS—DEBRECENI VASUTAS 2:1 (0:0)

Szatmárnémeti, június 13. Az első felidőben a debreceniek támadtak, a második felidő 10. percében Kántor révén vezetéshez jutottak a debreceniek, Jelinek azonban a 14. percben kiegyenlített és a 31. percben megszerezte a szatmárnémetieknek a vezetést. A mérkőzésnek ezer nézője volt.

AZ ATTILÁT MEGFOSZTOTTÁK ÖSSZES BAJNOKI PONTJAITÓL.

A Profzionista Szövetség felelőesi bizottsága Csányi József elnöklete alatt pénteken este foglalkozott az Attila—Turul vesztegetési ügyben hozott fegyelmi bizottsági ítélettel, amely Maszlonka, Fischer és Vaczek játékosokat örökre eltiltotta a játéktól, az Attilát pedig megfosztotta két bajnoki pontjától, ezzel együtt bajnokságától is és osztályozómérkőzésre utasította.

A felelőesi bizottság éjszaka negyedkettőkor hirdette ki ítéletét:

1. A játékosokra vonatkozó döntést helybenhagyta.

2. Az Attilát bűnösnek találta a vesztegetésben és azt javasolja az alszövetségi tanácsnak, hogy a miskolci együttest fossa meg összes bajnoki pontjaitól.

3. A vasárnapra kitűzött osztályozót elhalasztja addig, míg a tanács nem hozta meg döntését.

A MAGYAR
BIRKOZÓK SZÖVETSÉGE
KELETI KERÜLETE

által dr Szilágyi Jenő kerületi társelnök vezetése alatt a közelmúltban megtartott birkozó bírótanfolyamon résztvettek részére ma, vasárnap délelőtt 9 órakor lesz megtartva a második bíróvizsga.

A kerület vezetősége felkéri a tanfolyamon résztvevő, de még nem vizsgázott bírójelölteket, hogy a megjelölt időpontban a DTE tornacsarnokában megjelenni szíveskedjenek.

MEGHIVÓ.

A Magyar Birkozók Szövetségének keleti kerülete f. évi június hó 14-én, vasárnap tartja Debreczenben az Angol Királynő különtermében délután 4 órai kezdettel Bírótisztületének megalakító közgyűlést, melyre a kerület vizsgázott bíróit, bírójelöltjeit és a kerület tisztikarát ezuton meghívjuk.

DMTE KOMBINÁLT—NYIRBÁTORI SE

A jó nevekől összeállított munkások kemény, izgalmas küzdelme lesz a mérkőzés az újdonsült nyirbátori csapattal, melynek főerősségét az NSE-ből átlépett Leveles és a Hernádi testvérek alkotják. A mérkőzés fél 6 órakor kezdődik a nyirbátori sporttelepen.

FELHÍVÁSOK.

A vasárnapi éremmérkőzések programja a DKASE pályán: 10 órakor Cipőgyár—Kinizsi, bíró Kelemen; háromnegyed 12 órakor Vargakert—Törekvés, bíró Szabó; háromnegyed 2 órakor Testvériség—Hunyadi, bíró Kiss; egynegyed 4 órakor Vasas—Turul, bíró Gutfreund; fél 6 órakor Csapókert—Kalmár, bíró Groszmann.

Felhívom a DMTE következő játékosait, hogy délután fél 1 órára a Munkás Otthonban pontosan jelenjenek meg: Szele, Szabó I., Kiss I., Pető, Boros, Kiss II., Kálmán II., Papp, Gulyás, Dalmadi, Kiss III., Laczkó. — Vadas Árpád intéző.

Felkérem a IV. ker. FC összes játékosait, hogy ma délután fél 3 órára a DKASE pálya mellett megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

Felhívom a Kossuth FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órára megjelenni szíveskedjenek a DKASE pályán. Intéző.

A Kalmár FC játékosait felkérem, hogy ma délután 4 órára jelenjenek meg a DKASE pályán. Intéző.

Felkérem a Testvériség összes játé-

kosait, hogy ma délután 1 órára a Hunyadi elleni éremmérkőzésre a DKASE pályán jelenjenek meg. Intéző.

Felhívom a Törekvés FC megnevezett játékosait, hogy vasárnap délelőtt legkésőbb 11 órára a Vargakeri FC elleni éremmérkőzésre megjelenni szíveskedjenek: Szabó, Barna, Nagy, Kovács, Tolnai, Bihari, Magyar, Nagy, Papp, Perényi, Turi II. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkérem a D. Vasas alatt felsorolt játékosait, hogy folyó hó 14-én, vasárnap délután legkésőbb háromnegyed 3 órára a Turul elleni éremmérkőzésre a DKASE pályán megjelenni szíveskedjenek: Schvartz, Szabó I., Tolnai, Szabó II., Kerek, Juhász II., Kelemen, Papp, Juhász I., Szabó III., Timár, Takács, Gál. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkérem a Homokkerti SC összes játékosait, hogy f. hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 10 órára az Olvasókör helyiségében megjelenni szíveskedjenek. Tárty: Az éremkiosztás, új felszerelés és a jövő vasárnapi turameccs. Intéző.

Felkérem az Attila FC összes játékosait, hogy vasárnap délután 5 órára a DKASE pályánál okvetlen megjelenni szíveskedjenek. — Egyben felkérem a Kossuth FC összes játékosait, hogy a DKASE pályánál 5 órára okvetlen megjelenni szíveskedjenek az Attila FC ellen egy barátságos mérkőzés lejátszására. A meccs biztos legyen. Intéző.

Felkérem a Turul FC következő játékosait, hogy f. hó 14-én, vasárnap délután fél 3 órára a DKASE pályán a Vasas elleni éremmérkőzésre okvetlen jelenjenek meg: Orosz, Hochmann Ádám, Szabó I., Erdős, Grósz, Bujdosó Marozsán, Engel, Szabó II., Havas Sips. Intéző.

Felkérem a Cipőgyár FC összes játékosait, hogy ma délelőtt 9 órakor a Kinizsi elleni éremmérkőzésre jelenjenek meg a DKASE pályán. Intéző.

—oooOooo—

CSEHSZLOVÁKIA—SVÁJC 7:3 (1:3)

Prága, június 13. A Középeurópa, Kupamérkőzések során a Csehszlovákia válogatott csapata 7:3 (1:3) arányban győzött Svájc válogatottjai ellen. A mérkőzést 7 ezer főnyi közönség nézte végig.

KIADÓ
VÁROSI ÜZLETHELYISÉG.

A Csapó uceai iparostanonciskolának Burgundia uceai frantján, a 8. számú (korábban Szirek Ferenc bérletében állott) üzlethelyiség szabadtérből kiadó.

Értekezni lehet a városháza I. em. 35. számú hivatalos helyiségében, naponta 12—14 óra között.

Debrecen, 1931 június 13.

Zöld,

b. h. polgármester.

A Miskolcra 6 kilométerre fekvő, — óránkénti autóbusszjáraton könnyen megközelíthető

Görömböly Tapolcafürdőn

kitűnő ellátás kapható a minden kényelemmel berendezett

Lefler-panzióban.

21 szoba. Napi ellátás 1 személynek 6—7 pengő, — 2 személynek 10—14 pengő.

28—30 fokos rádióaktív fürdők. — Strand.

Tulajdonos:

Lefler Károly, Misko'c, Széchenyi ucca 115.

Messze Északon, Greta Garbo hazájában, ahol pár nappal ezelőtt havas eső esett...

SZÁLLÓ, AHOZ AZ ASZTALON BIBLIA VÁRJA A VENDÉGEKET, AHOZ EZERÖTSZÁZ PENGŐT KERES HAVONKÉNT AZ ÉPÍTŐMUNKÁS. — SZERETETTEL EMLÉKEZNEK VISSZA A SVÉDEK VÁSÁRY POLGÁRMESTERRE, AKIT TÁVIRATILAG ÜDVÖZÖLNEK.

ELHALLATSZOTT A MESSZE IDEGENBE A DEBRECENI NAGYTEMPLOM RÁKÓCZI HARANGJÁNAK A HANGJA.

Stockholm, jún. 9.

Kopenhágából tízennégy órai útnán megérkezünk a szőke Greta Garbo hazájába, Svédországba, annak csodaszép fővárosába, — Stockholmba...

Fárasztó hosszú út volt ez, de már fel sem vettük, mindegy nekünk, vonaton, vagy hajón, szárazon, tengeren avagy a levegőben, megyünk, kőborgunk, legközelebb — mint valaki a társaságból megjegyezte — a lappok földjén ébredünk fel.

Gyönyörű, pazar kényelemmel ellátott szállóban lakunk, fürdőszoba, telefon, pazar kényelem, stüppedő szőnyegek. És egy érdekesség.

Minden szobában az éjjeli szekrényen művészi bőrkötésben ott a Biblia, az ó- és új Testamentum...

Sajnos, nem tudjuk használni, mert nem értünk az ékes svéd nyelven, inkább megfelelne nekünk Károl Gáspár fordítása.

Az állomáson ünnepélyes fogadtatás volt, majd este vacsora.

Ujra harmincfogásos tállás minden jóból bőséges mennyiségben.

Eszünk, eszünk, amennyit csak bírunk, de már unjuk ezt a bőséges táplálkozást.

Svédország... még gazdagabb, mint Dánia, még nagyobb itt a jólét, az gondtalanság, a bőség, pedig most azt mondják, itt is gazdasági krízis volt, de már kilátoáltak belőle. A kultúra legmagasabb fokán állanak, a rend, tisztaság, imponáló itt is.

Es a jólét. Lefler Béla, a Nyiregyházaról elkerült magyar svéd udós, követtségi sajtóattasé, aki különben ezton küldi tiszteletteljes üdvözlötét Vásáry István polgármester úr ömeltőségának és kenyerespajtásának, dr. Eesedi István igazgatónak, — meséli, hogy itt a munkanélküliség alig-alig ismert,

ha van is ilyen, az inkább munkakerülő. És egy építőmunkás 5 svéd koronát keres,

havonkint egyezer svéd koronát, amit megfelel 1500 pengőnek.

Igy aztán telik a jólétre, bő kosztura, jó ruházkodásra és a kultúr-szomj kielégítésére. A mi szempontunkból sajnos, itt is minden drága...

Nagyon szeretik itt a magyarokat, különösen a sportérdeklőzés révén, de Vásáry István stockholmi útja is maradandó nyomokat hagyott hátra.

Sokan érdeklődtek utána és a svéd konzul abból az alkalomból, hogy Debrecen reprezentáns futbalesapata, a Bocskai svéd területre érkezett és a sport révén egy-

felől hírt, dicsőséget szerez a magyar névnek és Debrecen városának,

távíratilag üdvözölte Vásáry István polgármester úr ömeltőségát.

Különben a mai nap az üdvözlések és társas étkezések jegyében folyt le. Dél előtt Beke Barna, Mittelmann Miksa, Opatá Zoltán, Vampetich István és jomagam tiszteletgünk a stockholmi magyar követnél, nemeskéri Kiss Sándornál, aki nagy szeretettel fogadott bennünket és megígérte, hogy kijön az esti mérkőzésre.

A futballmérkőzés ugyanis itt este fél nyolc órakor kezdődik, mert este fél 11 órakor megvilágos van,

sőt pár hét múlva még éjjélikor is lámpavilág nélkül lehet orvasni. Az idő borús, kissé hűvös, a kárikulát hírből sem ismerik.

Négy nappal érkezésünk előtt még havas eső esett, odahaza meg, amikor elindultunk 32—35 fokos volt a forróság.

Este felöltő nélkül nem lehet kimenni és Stockholm főcsúcsán az esti órákban bundában járó hőgyeket is láttam.

Későn nyugszik a nap, 11 óra körül és így érthető, ha még éjjélikor igen erős az éjjélik forgalom. Két óra felé esőkken azutan és reggel nagyon nehezen ébred a svéd főváros, akár csak Dániában is.

Az üzletek nyolc óra után, kilenc felé nyitnak, a főpostán 9 órakor kezdődik a hivatalos forgalom, a bankok 10 órakor nyitnak, de már kettő órakor zárnak.

S egyik-másik kinyit még délután egy órára, de a legtöbbje nem.

Itt nincs oly vágató iram, robot, hajsza a megélhetés, a kenyér után, itt kényelmes, nyugodt, de udvarias, előzékeny jómódú nép lakik,

amelyet nehezen lehet kihozni a flegmából. Egy dánt és egy svédet láttam eddig felindulva, amikor kijött a nyugodt, hideg közönyéből és izgatottan, érdeklődve felfigyelt.

Mikor a világháborúról, annak borzalmairól meséltem nekik.

Ez új volt nekik, ez izgatta őket. Ők boldogok, nem viseltek háborút és nem látták, nem érzik annak szörnyű átkát, pusztulását, nagy nyomorúságát.

Hűvös az idő, nem igen lehet itt strandolni.

Odahaza az a hír járta, hogy itt Svédországban a hideg svéddek, férfiak és nők együttesen ruha nélkül strandolnak.

Hát ez valamikor régen, különösen a tengerparton így is volt, de ma már nincs így. A

kirakatok itt is tele vannak a szebbnél, szebb fürdőtrikókkal,

strandpizsamákkal, fürdőköpenyekkel és bizony éppen úgy strandolnak az itteniek is, mint az otthoniak a debreceni Nagyerdőben, a városi uszodában. Ami különös érdekesség, az a sok-sok faház, ami itt annyira divatos. Göteborgtól — Stockholmig esodaszép az út, erdők, hegyek, erdők, fenyvesek, — sziget, tengerpart váltakozik és majdnem minden ház, legyen az emeletes, vagy földszintes, izléses, jól berendezett faház.

Könnyű itt fából építkezni, ahol annyi a fa.

A lányok itt is közvetlenek, önállóak, mint Dániában, de már nem oly nagymértékben.

Itt már látni pudert, ruzst, de viszont látni éjjél után is jóval, amikor egyetemi hallgatók az ő fehér sapkájukban, hivatalnoklányok, asszonyok, urilányok egyedül, együtt a

barátnők, vagy férfiak kíséretében

sétálnak, kávéházba, tánclokálba, étterembe mennek. S igen sok lánynak, nőnek saját kapukulcsa van...

Rendkívül fejlett és magasszínvonalú sajtója van Svédországnak. Ez a szakma különösen érdekelt és bejártam pár sajtópalotát, a Stockholm Tidende Iddrossbladet stb. nyomdáját, szerkesztőségét. — Gyönyörű épületek, a technika a nyomdaipar, a gyors és tökéletes képes hírszolgálat minden vívmányával fel vannak szerelve és angol, amerikai színvonalon állanak.

Ma újra nehéz napja lesz a Bocskainak. A stockholmi stadionban a svéd bajnokság második helyezettje, az igen erős AIK lesz a debreceni fiuk ellenfele. Erősek a svéddek, nehéz lesz jó eredményt elérni.

A hangulat kitünő, új erőt, új harcikédvet öntött beléjük a debreceni híres, nevezetes öreg harangja, a Rákóczi hangja, amely a rádió útján, a levegő szárnyán eljutott ide messze északra ezer és ezer kilométerre távol az otthoniaktól;

elhallatszott ide a debreceni Nagyteplom Rákóczi harangjának ércecs hangja, izenete, buzdítása, bátorítása és figyelmeztetése és áhítattal, imádkozva, könnyezve hallgatta a harang búgását itt a messze idegenben, idegenek között a pár debreceni magyar fiu... Tamássy László.

Egy svéd gárdatiszt van kirendelve szolgálattételre a Bocskai mellé

A felejthetetlen kedves szép stockholmi napok. — Hajókirándulás a tengeren és a bravuros győzelem a stockholmi Stadionban. —

A magyar követ felesége nemzetiszni kokárdát és virágcsokrot adott a kitünő Markosnak. — A magyar követ nagy szolgálatot tett a Bocskai itt Svédországban a magyar ügynek és hírt, dicsőséget, megbecsülést szerzett Debrecen városának is.

Gyönyörű volt az elmúlt nap mindenképen. Ragyogó idő köszöntötte a debreceni gárdát a megkapó szépségű Stockholmban; dél előtt tiszteletgünk nemeskéri Kiss Sándor magyar követnél, délben lönesön voltunk a svédországi magyar konzulnál, egy dusczag, igen kedves, szimptikus urnál, aki a fiával együtt lenyügöző kedvességgel és vendégszeretettel fogadott és vett körül.

Hihetetlen a svéddek, a svéd vezető körök kedvessége, figyelmesége és udvariassága. Johanson, a svéd szövetség elnöke, aki társadalmi, politikai és sportélet terén egyaránt tekintélyes és jelentős tényező, intézkedik és lesik minden óhajtasunkat.

Szinte hihetetlen, de ugy van, egy svéd gárdatiszt, Trulson hadnagy úr van kirendelve szolgálattételre mellénk, aki állandóan körünkben van és segít mindenben, gondoskodik minden kényelemről, szórakozásról.

... És este fél nyolc órakor a mérkőzés. A stockholmi gyönyörű stadionban, ahol 1912-ben az olim-

piászt bonyolították le, 10 ezer néző előtt játszott a debreceni Bocskai a svéd bajnokság második helyezettjével, Stockholm kedvenc csapatával, az AIK-al. A stockholmi stadion főarócán magyar zászló leng, a közönség körében a svéd társadalmi életnek kiválóságai, egy páholyban nemeskéri Kis Sándor magyar követ családjával, Lefler Béla sajtóattasé, több idegen követ.

S megkezdődik a küzdelem. Gyönyörű volt, a futballjáték minden szépsége érvényre jutott. A 10. percben az ellenállhatatlan Markos kitünő passzából Vince még nem látott csodás gólt lött. Mindenki jó volt, csak a balszélen Dröszler nem, ezért ő kiállt és Mátéffy lett a balösszekötő, Opatá a balszélső. Ettől kezdve a csatársor igen nagy játékot mutatott be Telemi mesteri irányítása mellett. — Es nem lehet tudni, ki volt a jobb, Markos, a közönség kedvence, a kitünő Vince, a szemfüles Mátéffy, vagy az észszerűen, mesteri módon játszó Opatá, akinek minden megmozdulása, húzása veszélyes volt, kornerei, beadásai Markossal egye-

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba tel'es e látással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos

temben félelmetesek.

A svéd csapat kornerből a válogatott Kaufeld révén egyenlítő (1:1) A svéd csapatban hét válogatott játékos játszott. A Boeckai Markos átadásából Teleki révén újra megszerzi a vezetést, de a svéd csapat nem lankad, küzd és sikerül is egyenlítő (2:2).

A Boeckai ekkor ellenállhatatlan tempót diktál

a közönség extázisba figyel, tapsol és ünnepli a debreceni fiukat. A csapat Teleki, majd Mátéffy révén még két gólt ér el és 4:2 a javára a mérkőzés eredménye, amikor a kiválóan bíraskodó svéd bíró a mérkőzés végét jelzi.

A mérkőzés után újabb roham. — Fényképészek rohannak meg és fényképeznek erről is, arról is, karrikaturákat készítenek a vezetőről, játékosokról. Jómagam meg az újságíró kollégák interjú rohamát állom és és sportlapok, napilapok kérnek nyilatkozatot erről is, arról is. Nagynehezen sikerült kielégíteni kíváncsiságukat. Az in terjuadásban segédkezet Beke Bar na gyógyszerész és Mittelmann Miksa igazgató ur is és másnap tele is volt a stockholmi sajtó magyar vonatkozású hírekkel, cikkekkel.

Budai nagyon jól védett, Moharos és Fejér dr. fokról-fokra javult a nehéz mérkőzésen, a half-sorban Keviczky, aki a tura egyik legjobb embere, de Mór és Vampetis is jól megfeleltek. A csatársor teljesítményér egy szó van: szenzációs.

Markosnak a mérkőzés végeztével a stockholmi magyar követ felesége nemzeti színű kokárdát, szalagot és virágot küldött, a követ meg szóval, majd másnap írásban is külön megköszönte a gyönyörű teljesítményt. A Boeckai — mondotta — nagyban elősegítette az én munkámat is Svédországban. Szép játékkal, uri viselkedésével és értékes győzelmevel új barátokat, megbecsülést szerzett itt a svédek körében...

A mérkőzés után derült ki, hogy Markos a mérkőzés napján ünnepelte születésnapját. — 23 éves lett a kis fürge, népszerű jobbszélső, természetesen a csapat, vezetőség, svédek külön ünneplést rendeztek tiszteletére.

Kint volt a mérkőzésen Giovanni, a magyar származású világhírű bűvész, aki inkább lemondta az aznap esti előadást, hogy megnézhesse a Boeckait, amely Opata Zoli révén a kedvenc csapat lett. — Opata ugyanis jóbarátja neki. De a mutatott játék, pedig sokfelé járt már, lenyűgözte és elragadta. Hálafeleként másnapra meghívta a debreceni társaságot abba a színházba, ahol ő is fellép, egy revü-előadás megtekintésére. Elme-gyünk...

Es mintha álom volna, másnap egy folytatódott a gyönyörű program. Dél előtt a világhírű stockholmi városháza pompásnál pompásabb, ragyogó szépségű termében gyönyörködöttünk, délután hajókirándulás a tengerre, az ünneplés, a kedveskedés középpontjában állunk. Nagyon szeretik itt a magyarokat és nagyon megszerette itt a debreceni fiukat mindenki.

Csütörtökön újabb utazás, indulunk Göteborgha. A magyar követ már előre táviratozott, hogy ott is fogadjanak, tegyenek meg minden intézkedést előre, hogy semmi-ben sem szenvedjük hiányt.

Pénteken újabb mérkőzés, a legnehezebb btlán. A svéd bajnokság első helyezettjével a GAIS-al játs-zunk.

A debreceni Nagytemplom Rákóczi harangjának hangja adott erőt, lelkesedést a keddi szép győzelem kivására. A hangulat ki-tünő, hazai hírek, levelek is érkeztek, most kaptunk kedves üdvözle-tet Kardoss Géza szinigazgatónk-

tól. Könyves Tóth Erzsitől, Halassy Mariskától. Az otthoniak ve-lünk éreznek és ez ad most újabb erőt a nehéz küzdelem becsületes megvívására.

Tamássy László.

Tanulmányutam

Írta: Dr. CSÜRÖS FERENC kultúrta-nácsnok.
A bécsi Kinderabnahanstalt — Kindergarten és Jugendhort — Kirakatintézmények.

XI. közlemény.

Bécsben a lainni szegényházon kívül még három szociális intéz-ményt szemléltem meg.

Ezek: a Kinderabnahanstalt der Stadt Wien. (Lustkandelstr. 50.), a Kindergarten (Sandleitengasse) és egy Jugendhort, ugyan-csak a Sandleiten utcában.

Az előbbi kettő megtekintését különösen figyelmembe ajánlotta a bécsi városházán működő Wohlfahrtsamt, az utóbbit nem figyel-meztetésre, hanem csak a magam jószántából tekintettem meg.

A háború lezajlása után tudva-levően Bécs városa szociáldemokra-ta vezetés alá került, most is az alatt van. Természetes, hogy az új városvezetés igyekezett új, meg új népjóléti intézményekkel igazolni azt, hogy Bécsben fordult a világ és most már csak a nagy tö-megek javát szolgálja a városve-zetés.

A háztulajdonosokra kivetett súlyos adókból a város különböző részein hatalmas kislakás telepek létesültek. Így épült fel 1925—27. években a Sandleitengassei nagy-szabású, modern kislakástelep, a mint azt a főbejárat fölötti nagy pirosbetűs felírás fennlen hirdeti.

A telep csakugyan mutatós és szép. A mai egészségügyi követel-ményeknek teljesen megfelelőek és a bennük levő kislakások.

Ennek a telepnek egyik leg-szebb, valóságos fényűzéssel fel-épített épülete a Kindergarten. — Voltaképpen napközi otthon a sze-gény gyermekek számára. — A Wohlfahrtsamt, mint olyan mintaintézményt ajánlották figyelmem-be, amilyen nincs még egy Európában.

Hát ez igaz is. Ilyen fényűzéssel — a higiénié fényűzésével — alig-ha épült még gyermekotthon Európában. Körülbelül 300 gyer-mek számára épült. női vezetés alatt áll. Idegenek állandóan látoga-tiák tanulmányozás végett. — Egész csoport mindenfelől jött ide-gen társaságában néztem meg, maga az igazgató vezetett.

A várocsarnokban mindnyájunk nak lábára manuszokat húzattak fel, abban csoszogtuk végig az ösz-szes helyiségeket, hogy a cipőnk talpára ragadt port valamiképp be ne vigyük.

Szinte aggodalmas tisztaság — mindenfelé. A gyermekek játszó és foglalkoztató termében fehér zománccfestésű bútorok, az asztalo-

kon, vázákban virág, a falakon művészi képek, még a játékokat is alighanem művészek tervezték. — Mosdó, fürdő, öltöző helyiségek, csupa fehér csempével borítva. Az emeleten széles, nagy terasz napozónak. Az udvaron játszótér vi-rágágyakkal, szobrokkal, szökő-kutakkal.

30 gyermek van egy csoportban egy képzett óvónő felügyelete alatt.

A szegény, kopottruhás, vézna, sápadtarcú gyermekek sehogysen ille-nenek bele a ragyogó környezet-be. Mozgásuk félénk és ügyetlen. Minden lépésük, hangosabb kacajuk tilalomba ütközik. Alighanem sokkal jobban érzékelik magukat egyszerűbb környezetben, ahol azonban több szabadságuk volna.

Azzal az érzéssel távoztam az intézetből, hogy mindez nagyon szép és lelelemelő, amit rendben, tisztaságban, higiénikus fényűzés-ben ott láttam. De abból a pénz-ből, amibe ez az épület és fenntar-tása kerül, legalább öt egészen jó óvodát lehetne építeni és fenntar-tani szerényebb berendezéssel, sze-rényebb igényekkel s a gyermekek is mindenesetre jobban érzékelik magukat és legfőképpen ötször annyi gyermek jutna ellátáshoz és felügyelethez.

Szóval kirakatintézmény ez a Kindergarten. Arra jó, hogy csoda-lattal töltse el az idegent a bécs-városi vezetőségnek a gyermekvé-delemben tanúsított pazar bőkezű-sége iránt. De arra nem jó, hogy mintának vegyük a mi szerény és szűkös viszonyaink között. Ha nem is ennyire, de azért kirakatintézmény jellegű a Kinderabnahanstalt is. 1927-ben épült igen szép modern stílű palota. A bécsi gyermekvédelem központi épülete. Belső be-rendezése ugyanazt a higiénikus fényűzést mutatja, mint a Kinder-garten. Tulajdonképpen átfutó kar-antén 240 ágygal.

A szegény gyermekeket, akiket a városi hatóság köztartásra fel-vesz, itt veszik orvosi vizsgálat, szülei helyzetét környezettanul-mány alá. Ha beteg, gyermekkör-házba utalják, vagy speciális inté-zetbe küldik. A gyermekek legfel-jebb 21 napig maradhatnak itt. — Női felügyelet és vezetés alatt van-nak. A berendezés, rend, tisztaság, kényelem dolgában mintaszerű. — Mindenütt fehér csempe, linóleum borítás, üvegfalak.

Csupán az tűnt fel, hogy az

ágyak nagyrésze üresen állott. Az intézmény tehát nincsen kihasz-nálva. Ez lehet véletlen is. Egy ilyen elosztó intézetben a létszám folyton változik. De lehet az oka az is, hogy a gyermekek ittartása igen sok pénzbe kerül Bécs váro-sának s igyekeznek minél előbb ol-csőbb köztartású intézetbe továb-bítani őket.

Kétségtelen, hogy mintainté-z-mény, de kérdés, nem kerül-e any-nyi pénzbe, hogy az nincsen azzal a céllal, melyet elérni akar. Ismét csak az a gondolat járt a fejem-ben, mikor az intézet kapujából ki-léptem, vajjon nem az idegenek kedvéért és a városvezetés políti-kai céljai érdekében épült-e fel így, ilyen költségesen ez a szép palota.

Ez a gondolat csak megerősödött bennem, mikor a Sandleitengasse egyik eléggé elhanyagolt barakk-telepén az egyik Jugendhortot tekintettem meg.

Ez a Jugendhort tulajdonké-pen napközi otthon iskolás gyer-mekek számára, akik rendes isko-lai óráik után ide jönnek. Régi intézmény, eredetileg Zita-heim volt a neve. Két évvel ezelőtt a városi hatóság vette át s azóta a Wohlfahrtsamt alá tartozik.

Egyszerű barakképületekben — vannak a szintén egyszerű bútor-zatú termek. 410 gyermek kap benne iskolán kívüli nevelést. A fel-vételt a Jugendamt eszközözi. A gyermekek szüleinek módosabb része (a létszám egynegyed része), heti 1.50—10 schillingig terjedő dí-jat fizet. Háromnegyed része a gyermekeknek ingyenes növendék. 14 osztályra vannak osztva, átlag 30 gyermek egy osztályban. Az igazgató, akinek vezetése mellett az intézményt megtekinttem, pa-naszkodott, hogy igen nehéz az intézményt fenntartani, mert hiány-zanak az anyagi eszközei, nem-hogy a fejlesztéshez, hanem ahhoz is, hogy az eddigi színvonalat meg tudják tartani.

Bécsben számos ilyen Jugend-hort van. Nálunk az intézmény ismeretlen, még legközelebb állnak hozzá a mi vasárnapi iskolánk. — Ahogy a szervezést és célját meg-ismertem, üdvös hatásuk lehet-nek ezek a Jugendhortok, kivált egy világvárosban, ahol nem en-gedik az ifjuságot uccagyerkőcök-ké zúlni, hanem megörzik és to-vábbfejlesztik mindazt, amit a rendes iskola lelkükbe épít.

A SINGER VARRÓGÉPEK
MÉGIS A LEGJOBBAK!

Autosyphon

ismét
ingyen
kapható.

Üvegkereskedelmi R. T.
Rózs ucca 4.

WEEKEND JEGYGYEL:

Munka után
édes a pihenés!

A HÁRASZTÓ HÉT UTÁN LEGKEL-LESEBB ÉS LEGSZÓRAKOZTA-TÓBB KIRÁNDULÓHELY.

ERDŐBÉNYE
GYÓGYFÜRDŐ

ÓSERDŐ KÖZEPÉBEN.
OLCSÓ KISZOLGÁLÁS
JÓ ITALOK.
JÓ KONYHA.
KITÜNŐ AUTÓUT.

ELSŐRANGU VASUTI ÖSSZEKÖTTETÉS!

Az erdő ébredése

Mikor az első napsugár
A fák csúcsát elérte már,
Tavaszi hajnalhasadáskor
A mi Nagyerdőnk szebb, mint
máskor
S ki útjait gyakran bejártam,
Míg szunnyadt a félhomályban,
Jobban tudom, mint bárki más,
Hogy ébredése mily csodás.

Itt állok most is, itt lesem,
Hogyan lopózik csendesen
A fény a karcsú törzsön végig
A főlgyek s fenyők gyökeréig,
Látom rezdülni a fűszálat
S kelyhét, levelét a virágnak
S fűszál, kehely s levél alatt
Mozdulni lepkét, bogarat.

Aztán egy perc, egy pillanat csak
S hallom szavát a madaraknak,
Jelt ad magáról sorra mind:
A cinege, a csiz, a pinta,
A fülemüle próbát csattog,
Tutulnak a gerlék s galambok
S a legsötétebb lomb alól
Boldog rigónak füttye szól...

Am csittul s véget ér hamar
Éz a bűbajos hangzavar:
Karmesteri tiszténél fogva
Harkály barátunk lekopogja
S dalos ajkán a kicsi népek
Felesendül a dicső karének,
Zengik, fujják a dallamot,
Mít Isten maga alkotott.

Kottáját ők nem ismerik
S hogy tudja mégis mindenik!
Szövege nincs, de mintha lenne
S egy szent imádság volna benne,
Lelkem hevül rá, szívem rezket
S velők én is dalolni kezdek,
Dalomban is van láng, derű,
Csak nem oly tiszta, gyönyörű.

S a nap fenn magasabbra hág
S lecsendesül itt, e világ,
De ott túl kondul hívogatva
Kilenc toronynak ércharangja,
Parancsolóm: az élet szólít,
Hogy újra fölvegyem békóit,
Tovább maradnom nem lehet —
Kedves Nagyerdő, ég veled!

Révi Nándor.

Nyáron, a világ közvéle-
ménye szerint, Budapest
a legszebb város.

Az itt lévő

BRISTOL
szálloda

új rendszere

a közönség tetszését megnyerte

NAPI 12.— P-ÉRT KAPHAT
— a szoba tekvésétől függően —LAKAST ÉS ELSŐRENDÜ
TELJES ELLÁTÁSTJöjjön, próbálja meg és mindig
csak hozzánk fog szállni.Bristol-szálloda
BUDAPEST—DUNAKORZÓMég tíz napig lehet
a „Debreczen“ párisi társas-
utazására jelentkezni.

TIZHAVI RÉSZLETBEN IS LEHET FIZETNI A RÉSZVÉTELI DIJAT.

A »Debreczen« kéthetes párisi kirándulására a jelentkezések folyamatosan vannak. A jelentkezési határidő, — mint azt már közöltük, — június 25-e. Arra kérjük a résztvevni szándékozókat, hogy ebbeli szándékukat a Máv. Menetjegyirodában már most jelentésük be, ugyanis párisi szállodánkkal közölnünk kell a résztvevők hozzávetőleges számát. Páris ezen a nyáron annyira előzönlik az idegenek, hogy a szállót jó előre le kell kötni és a később jelentkező kiterheti magát annak, hogy helyhiányában nem tudjuk jelentkezését akceptálni. Ismételtén kérjük tehát, hogy a résztvevők jelentkezzenek le, hogy megfelelő elhelyezésükről gondoskodni tudjunk.

A társasutazás részletes programját már közöltük. A tíznapos párisi tartózkodás alatt úgy a város minden nevezettségével, mint a párisi élettel tökéletesen meg fogjuk a résztvevőket ismertetni. Ez a kirándulás nem a szalon szerint fogja a résztvevőkkel a múzeumokat, érdekességeket megismertetni, hanem a rendezőség nagy súlyt helyez arra is, hogy a kirándulók a párisi gyarmatügyi élettel, a francia nép szokásaival,

az óriási város hatalmas vérkeringésével is megismerkedjenek, kiemelkedő pontjai lesznek a programnak a párisi gyarmatügyi világiállítás többszöri megtekintése, a július 14-iki grandiózus ünnepeken való részvétel és a tengerparti kirándulás.

Gyönyörködtetőnek ígérkezik az utazás is. Eltérően a többi párisi társasutazástól, mi nem egyfolytában tesszük meg a hosszú utat, hanem kerülve a strapát, odafelé menet másfél napra megszakitjuk utunkat Innsbruckban. — Ezáltal nemcsak azt érjük el, hogy az utasok jó kondícióban érkeznek meg Párisba, hanem útközben látni fogjuk Tirol gigászi hegyeit, Vorarlberg vadregényes tájait és Svájc gyönyörű vidékeit a zürichi tóval. Ez az utazás maga egy élmény lesz.

A kiránduláson való részvétel költségét, — mint már jeleztük, — hitelképes egyének tíz havi részletre is lefizethetik. Ez a kedvezmény sokaknak lehetővé fogja tenni a nagysikerűnek ígérkező kiránduláson való részvételt, — olyanoknak is, akik egyébként erre nem volnának képesek.

Az ország egyik leggazdagabb birtokosának
fia hitelezési csalással vádolva került
a debreceni járásbiróság előttMIKOR A TABARINBAN MÉG A CIGANYOK IS
PEZSGÓT ITTAK.

Rendkívül érdekes ügyet tárgyalt a napokban a debreceni járásbiróság. A bünper különös érdekességét az adta meg, hogy a három vádlott között szerepelt egy fiatalember, aki az ország egyik leggazdagabb földbirtokosának a fia. Apjának hatezer holdas birtoka van Okány határában és szinte a sors iróniája, hogy a fia most hitelezési csalással vádolva került a bíróság elé. Az ügy előzményei különben a következők:

Ez év április 11-én Debrecenbe érkezett az Okány községbe való O. S. V. Itt találkozott dr. K. I. fogorvossal és H. E. tisztviselővel, akikkel elhatározta, hogy csinálnak egy görbe estét. Tíz óra tájban tehát betértek a Hunyadi utcai Tabarin mulatóba.

O. S. V. pezsgőt hozatott és mikor ez elfogyott, rendelt egy újabb üveggel. Ekkor már a mulató hölgyei is figyelmesek lettek a pezsgőző fiatalemberekre, letelepedtek melléjük és ettől kezdve gyorsan ürültek a poharak, szaporodtak az üres üvegek az asztal alatt. Egy óra múlva már a cigányo kis pezsgőt ittak és hajnalban mikor a főpincér a cechet prezentálta, ennek végösszege meghaladta az 500 pengőt.

Ekkor következett a meglepetés. A fiatalemberek kijelentették: náluk nincsen pénz és így adósak maradtak 27 üveg pezsgő és több vacsora árával. A főpincér várt egy darabig, végül is megunt a dolgot és hitelezési csalásért feljelentést tett a mulatózó társaság tagjai ellen. Időközben O. S. V. és H. E. kifizettek 150—150 pengőt,

csupán dr. K. I. maradt adós a ráeső résszel.

Ezt az ügyet tárgyalta a debreceni járásbiróságon dr. Unger József kir. járásbíró. Először O. S. V.-t hallgatta ki a bíróság. A fiatal ember személyi adatai felvételénél előadta, hogy 30 éves, németül, angolul és spanyolul beszél, — édesapja gazdaságában dolgozik. Az esetre vonatkozóan elmondta, hogy ő egy-két üveg pezsgőt akart csak elfogyasztani. Aggodalommal látta, hogy a pincérek folyton hozzák a pezsgős üvegeket, de nem akarta barátai mulatságát megzavarni és nem emelt ez ellen kifogást. Igaz, hogy egyziben megtiltotta a további rendelést, de erre a hölgyek smucig disznónak neveztek, mire nem szólt többet.

Unger bíró: Pedig ezeketán egészen nyugodtan mondhatta volna a barátainak, hogy hagyjuk itt ezt a piszok helyet és menjünk haza.

O. S. V. különben védekezésében előadta, hogy nem gondolta, hogy a cech ennyit fog kitenni. A mulató 12 pengőre számlázta azt a pezsgőt, amit az üzletben 3.50 pengőért lehet kapni.

Most már a főpincér is beleszólt a tárgyalásba:

— Kérem, mi belépődijakat nem szedhetünk és így az ital árába számítjuk bele az összes rezsiket. Erre a fiatal birtokos replikázott:

— Kérem, én ehhez jól értek, — sajnos az ilyen dolgokban nagyon verzirt vagyok! Egy-két üveg pezsgőnél lehet azt magasra számlázni, de mikor 27 üveg pezsgőt fo-

gyaszt el egy társaság, akkor a tulajdonosnak le kell a pezsgő árát mérsékelni, mert így is megtalálja ilyen nagy fogyasztásnál a számítását.

O. S. V. ezután hosszasan fejtegette a lokálok életét, a tulajdonos üzleti elveit, meglehetősen nagy tájékozottságot árulva el ezen a téren.

— Látja, — jegyezte meg Unger bíró — ha én egy O. S. fiu lennék, nem kerülnék rongyos pár pengő miatt a vádlottak padjára!

— De gustibus non est disputandum (az izlésekről nem lehet vitatkozni) — hangzott a vádlott fiatalember felelete. — En demokratikus gondolkozásu vagyok s még az ueca sarkára is leülök.

De az utca farka és a vádlottak padja, ahová minden csirkefogó leül, között mégis csak van némi különbség!

— Kossuth Lajos is ült a vádlottak padján!

— De nem hitelezési csalásért! — rekesztette be a vitát a bíró.

Ezután H. E.-t hallgatta ki a bíróság. Ez elmondta, hogy meg volt arról győződve, hogy a gazdag O. S. V. vendége, miután azonban a mulatság ilyen szerencsétlenül végződött, a maga részéről 150 pengőt megfizetett.

Kihallgatta a bíróság a főpincért is. Részletes felvilágosítást kellett adnia számla egyes tételeiről, ahol például ilyenek is szerepeltek: »tükörtörés«. Ugyanis a fiatalemberek a világító parkett néhány tábláját is összetörték.

A számla vizsgálásánál Unger bíró többször is kifakadt: Hallatlan, ez már a második eset a Tabarinna kapcsolatban, hogy így csinálnak a betévedt emberekkel.

Ítéletre a tegnapi tárgyaláson nem került sor. Ugyanis dr. K. I. nem jelent meg azon, miután állítólag külföldön tartózkodik, míg egyesek szerint Szolnokon Zeleisintézetet alapít. Így az ő kihallgatása végett a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Nem trükk,
valóság!

Jó kilátásu, szobából
barátságos, oba
tisztá a 20%
étkezés

Bőséges, étkezés
ízletes házi 10%
sz

engedményt kap Ön, mint ezen
lap előfizetője

BUDAPESTEN

a

Park Szállodában

VIII. Baross-tér 10. Szemben
a Keleti Pályaudvar érkezési
oldalával.

1927-1931

A forradalmak utáni első teljes országgyűlés befejezte működését. A képviselőház ujjaalakulva kezdi meg az új parlamenti ciklust, míg a felsőház, amelynek választott tagjai tíz évre nyerték megbízatásukat, változatlan összetételben fogják gyakorolni törvényhozói hivatásukat.

1927. január 25-én volt a most lezárult országgyűlési ciklus ünnepélyes megnyitása és ettől kezdve négy és fél esztendőn keresztül állandóan munkában volt, hogy létrehozza azokat a törvényeket, amelyek a gazdasági és kulturális szükségletek és általában a magyar nemzeti élet és politika követelményei hivatkoznak.

Az évenként ismétlődő költségvetési és felhatalmazási törvényeken kívül korszerű reformok történtek a gyakorlati élet minden terén. Hogy csak egy párat említsünk ezek közül: a demokratikus politikai fejlődést hivatott szolgálni az új fővárosi törvény és a közigazgatási reform megalkotása, amely új és széles rétegű tömegek érvényesülését hozta be a törvényhatósági életbe.

A szociálpolitikában nagy fontossága van a betegségi, baleseti, rokkantsági és öregkori biztosításnak és csak sajnálni lehet, hogy a szociálista obstrukci miatt nem kerülhetett sor a szintén idetartozó Társadalombiztosító szanálására célzó javaslat letárgyalására.

Kulturális területen a nyolcosztályú elemi iskola megvalósítása, a polgári iskolákról szóló törvény, a numerus clausus módosítása, nemzeti közművelődési alapítvány létesítése, emelkednek ki.

A gazdasági élet kívánalmait elégitették ki a gabonaértékesítési, az iparfejlesztési, a kartell, az elektifikálási törvény, továbbá a föld birtokreform pénzügyi likvidálása a földteherrendezés, a bor- és fűdőtörvény, valamint több olyan intézkedés, mely a középosztály helyzetén igyekszik javítani.

Az egész nemzeti társadalmat érintette az adók és a közterhek csökkentése, a hadikölcsöntulajdonosoknak az állam teherbíró képességéhez mért megsegítése, a törvénykezés egyszerűsítése stb.

Mindezekhez járulnak még azok az intézkedések, amelyekkel a kormány a hozzánk is eljutott gazdasági válság káros hatásait törekedett enyhíteni. Ezek közé tartozik még az említett gazdasági jellegű törvényeken kívül a költségvetések fokozatos csökkentése, a tisztviselői normál létszám megállapítása, az adminisztráció egyszerűsítése.

Magyarországnak a külföldön való érvényesülését pedig a megkötött barátsági és egyéb szerződések mozdították elő. Ezek közül elsősorban az olasz-magyar barátsági szerződés emelkedik ki, mert nag és hatalmas barátot szerzett nekünk.

Ebben a parlamenti ülészekben hangzott el Bethlen István grófnak történelmi nevezetességű hivatalos bejelentése a revíziós törekvésekről. Mindent összevetve, megállapíthatjuk, hogy a parlament működése a komoly munka jegyében folyt, abban a szellemben, amely a nemzet anyagi és szellemi érdekeit tartja kizárólag szem előtt.

Az országgyűlés pártjainak összetételében jelentős változás nem történt. Itt talán csak azt említhetjük fel, hogy a demokrata párt kettévált demokrata és szabadelvű pártokra, továbbá, hogy a fajvédők pártja mint önálló párt megszűnt. A kormányt támogató és az ellenzéki pártok tagjainak arányában alig volt változás.

A képviselőház elnöki székében Zsitvay Tibort Almásy László váltotta fel, alelnök pedig Huszár Károly helyett Czettel Jenő lett.

A kormány összetételében már több tárca kapott új gazdát. Az országgyűlés megnyitásakor hivatalban volt Bethlen-kormány tagjai közül a váratlanul elhunyt Vass Józsefen kívül Csáky Károly gróf, Hermann Miúsa, Pesthy Pál és Valkó Lajos miniszteri széke üresedett meg, méltó utódokra találva Ernst Sándor, Gömbös Gyula. Károlyi Gyula gróf és Wekerle Sándor személyében.

A felsőház természetesen jóval kevesebb ülést tartott, mint a képviselőház, hiszen hivatása is részben más. O felsőház, mint tudjuk, nem annyira a szigoruan vett törvényalkotással foglalkozik, hanem azt szükséges mérséklő és lassító hatást fejt ki, mely az új alkotások és reformok terén feltétlenül szükséges. Ezt a tevékenységet komoly, nívós jellegű ülésein mindig a leghívebben gyakorolta.

Az országgyűlés munkásságáról most a legfőbb földi bíró, a nemzetmondó itélet. A nemzet új képviselőinek megválasztásával a saját sorsa felett fog dönteni. Jogosan remélhetjük, hogy ebben a döntésben a tiszta hazaszeretet, az ország érdekeinek felismerése és a józan ítélőképesség fog vezetni mindenkit. A júliusban összeülő új országgyűlés pedig, melyre talán az eddigieknél is nagyobb feladatok megoldása hárul, törekedjék a nemzet kulturális és anyagi jólétének emelésére s a jobb és boldogabb Magyarország megteremtésére.

A haza hajósai

Vitéz Horthy Miklós hazánk kormányzója
Vezeti hazánk hajóját tíz év óta.
Tenger veszedelmek, vészes sziklák között
Álnok cselvetést, vészt, árnyant, bajt leküzdött.
Otrantónak hőse célja felé halad:
Legyen boldog minden magyar s legyen szabad!
Családfája Bereg síkságán fakadott.
Mindig védte, óvta a magyar szabadságot.
Segítse Istenünk! Erje el a célját:
Támassa fel ismét Nagy-Magyarországát!

Ország hajójában derék evezősök
Ő vele okosan, serényen működnek.
Vészben, bajba, dologban mind kitartanak,
El nem lankadnának, reményt fel nem adnak.
Nem lesz borús mindig az égbolt felettünk,
Kiderül a napunk s boldog lesz életünk.
Lesz árva magyarnak még boldog nappala,
Lesz még megint egész aconka országá.

»Vissza az anyaföldre!» Melinenek mondása.
Bethlennek s kormányának ez az akarása.
Hogy földművesnépünk sorsa jobbra váljon
S többi hazánkfia vele boldoguljon!
Anteusként földtől nyerjen erőt nemzet
S legyen boldog hazánk, melyet Árpád szerzett!
Segíts meg Istenünk, teljesítsd kérésünk:
Legyen egész hazánk s boldog magyar népünk!

Aldott földből fakadt hazánk erős fája,
Törzsén eredt ága, díszes koronája.
Apoljuk, óvjuk meg a drága életét!
Erje el épségben idők vég telenjét!

Paládi Károly.

Könyvismertetés

A DEBRECENI VÁROSI NYOMDA RÖVID TÖRTÉNETE.

Csürös Ferenc a debreceni városi nyomda 370 éves évfordulójára egy kis füzetet adott ki, melyben az ősi nyomda történetének »fecske röptében« való áttekintését nyújtja. A kis füzetecske tartalmának nagyobb részét ismerjük már egy terjedelmes munkából, mely ezelőtt két évtizeddel jelent meg. (Csürös Ferenc: A debreceni városi nyomda története 1561—1911.), a kisebb rész az aóta letűnt húsz esztendő mozgalmas eseményeit örökíti meg. A nyomdát a múltban nagyobb-nagyobb csapások érték: vandál pusztításoktól az újabb korban sem volt mentes. A kuruc, német, osztrák járásokról ma már csak a jegyzőkönyvek beszélnek, de a legújabb korban a sok eredményt s sok reményt elpusztító román garázdálkodásra a város közönsége ma is élénken emlékezik. A város vezetőinek böl-

csesége a múltban is a jelenben is mindig megtalálta a helyes utat, amelyen haladva az ország legrégibb kálvinista nyomdája betöltötte azt a szerepet, amit betölteni a századok folyamán hivatva volt. A Tiszántúl szellemi életének irányításában a kollégiummal együtt elsőrendű tényezőként működött. Fontosabb, irodalmi s egyházi téren való vezető szerephez pedig akkor jutott, mikor a város társtulajdonosi viszonyba került a tiszántúli egyházzal. A nyomda ettől kezdve a tudományos munkák kitermelése mellett főleg a protestantizmus érdekeit szolgálja. A mai zaklatott világban, mikor az emberekidejének nagy részét a mindennapi kenyérért való küzdelem foglalja le s szellemi szükségletének a kielégítésére csak rövidebb lélekzetű munkákhoz fordul, e világos nyelven megírt kis füzetecske aránylag rövid idő alatt biztos eligazodást nyújt a város nyomdája története iránt érdeklődőnek.

Dereze Lajos.

Molykár elleni megóvást

vállalok. Finom szórmékre köl esönt folyósítottok. Tűz és betörés ellen biztosítva.

Nagy József szücsmester, Szent Anna-u. 3.

Ablakok és ajtók

minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán és Tsa asztalosáru ipartelepén, Naevvárad ucca 14. szám.
Miklós ucca végén.

F. N. motorkerékpárosok a legmegelégedettebbek. 350 kcm . . P 1375.—
500 kcm . . P 1780.—

Magyarországi vezérképviselőt:

Urbach László Budapest, VI., Hunyadi-tér 12. sz.
Telefon: 116—28.

Csatornázásnál

központi fűtés, egészségügyi berendezés, épületbádogos munkáknál, forduljon bizalommal

Fülöp Miklós

bádogos és vízvezeték szerelő mesterhez, Debrecen Csapó ucca 3. szám
Költségvetés díjtalan

UJ! ÉPÜLETFA-ÜZLET UJ!

Az építető közönség tudomására hozom, hogy a

HID UCCA 1. SZÁM ALATT

Horváth-telepen az építkezéshez szükséges mindennemű anyagot raktáron tartok a mai legkedvezőbb árban. Ugyiszintén asztalos árukat nagy választékban, valamint tűzifát felaprítva és hasábosan.

BURGER BÉLA
Telefon 11—58.

A dalosügyről

**Válasz egy jóbarátnak.
Kedves Barátom!**

Bizony régen adósod vagyok ezzel a levellemmel. Most ime itt van. A nagy nyilvánosság előtt, ahogy kívántad.

Nem hiszem ugyan, hogy — mint mondád — bizonyára sokakat fog érdekelni, de legyen óhaj-tásod szerint.

Elsősorban egy tévedésedre kell hogy figyelmeztesselek: Nem szabad a virágbaszökkenő, nagy hivatás előtt álló magyar daloséletet a debreceni állapotok alapján megítélned. Igazad van abban, hogy művészi teljesítményben talán nem nyújt száz százalékban annyit egy debreceni kórus sem, mint amennyit a professzionista kórusok mértékével mérve, a magasabb igényű közönség vár tőle. Ez azonban éppen a közönség hibája, mert az értelmiségi foglalkozású elemek jórésze — ha muzsikálisan csak egy kevéssé is képzett — huzódozik attól, hogy egy-egy jobb dalárda teljesítményét a maga közreműködésével magasabb fokra emelje.

Egy kis egyszerű statisztikával szolgálok ezzel kapcsolatban. Debrecenben száznál több ügyvéd és ügyvédjelölt, tekintélyes számú mérnök és orvos él. Ezek közül mindössze egy ügyvéd, egy orvos és egy mérnök, összesen hárman énekelnek a dalárdában. A köz- és magántisztviselők sincsenek kellő számmal képviselve.

Nem így van ez a többi vidéki városokban, pl. Szegeden, Győrött, Pécsen, Veszprémben, Egerben. — Az említett helyeken kiváló kórusok működnek, amelyeknek tagjai 70-90%-ban az értelmi foglalkozást űzők közül, tehát azok közül kerülnek ki, akiket a középiskolákban nyolc éven át oktattak a komoly kórusénekléshez elengedhetetlenül szükséges kottaismeretre. Az utóbbi három város legjobb dalárdái el is vitték a Király-díjat a soproni, szegedi és debreceni országos versenyről. Igazamat bizonyítja a nánásiak országoshírű vegyeskórusa is, amely úgy a soproni, mint a szegedi versenyen első, a debreceni második lett.

Nem akarom azt mondani, hogy más tehát ne is énekeljen kórusban csak az iskolákat végzett emberek. Ellenkezően. Csak azt szeretném látni, hogy a dalos életben azok is megfelelő részt kérjenek, akik ma hiányoznak onnan.

Az elért művészi teljesítménytől függetlenül is minden dalárdának van létjogosultsága. Minél többen énekelnek dalosegyesületben, annál jobb.

A kórusban-való éneklés önfegyelmre, önzetlenségre, áldozatkésztségre nevel. Megmutatja, — talán jobban, mint bármilyen más egyesülés — hogy »egységben az erő« és a közös munka gyümölcse: a siker feletti öröm nagyobb, ha többen osztják meg. Tanít arra, hogy a közös cél elérése lelki háson a közösségben munkálkodó

Kerékpárjait

átzsirozza, szakszerűen javítja, mindenféle alkatrészt, bel- és külföldi gumikat legolcsóbban azonnal be is helyez

Nagy István

műszerész
Széchenyi ucca 6. szám.

egyén számára is. Mgeérteti az emberekkel, hogy azt az egységet, a melybe tartoznak, minden erejükkel erősebbé, boldogabbá tegyék, mert büszkébben vallhatják magukat tagjainak, ha annak ereje miatt nem kell szégyenkezniük.

Remélem, nem vonod kétségbe, hogy nekünk milyen nagy szükségünk van az említett tulajdonságokkal bíró jó hazafiakra.

És hogy a dalárdák az elsorolt tulajdonságaiknál fogva nemzet-tartó tényezők, azt a rokon finn és eszt nemzetnél ismert példán kívül az elrabolt területeken izmosodó magyar dalosélet bizonyítja a legfényesebben. Hogy csak egyet len példát hozzak fel: figyelemreméltó körülmény az kedves Barátom, hogy az egyik elszakított területi városban, ahol a háborút megelőzően 6 dalárda működött,

ma 15 kórus ajkán zeng a drága magyar szó, az édes-bús magyar dal. Folytatom még azzal, hogy az elnyomott erdélyi magyarság »Magyar Dalosszövetsége« több dalost számol, mint a mi Országos Dalosszövetségünk és az mind a magyar nyelv fennmaradásáért, a magyar kultúra továbbfejlesztéséért küzd önfegyelmellett, önzetlenül, áldozatosan.

Nem gondolod kedves Barátom, hogy yneked is, akinek mérnöki diplomája csak akkor válik igazán anyagiakban is értékessé, ha Nagy Magyarország elkövetkezik, be kellene állanod abba a sorba, a mel y az összetartozást munkálja. Gyere te is, hívj mást is. Bármelyik kórus szívesen lát.

Válaszodat várva dalostesvéri szeretettel üdvözöl:
Septimus.

Jóská ruhát vesz

Szegény Jóska, könnyelmű szülők gyermeke, aki most a szeretet bőségét élvezi. Sötét szeme csillogása, nevető ajkának derűs mosolya: határtalan jókedvet árul el. Pedig egy pár évvel ezelőtt, sirásra görbült ajkát panasz, folytonos panasz hagyta el s szemének fényét megtörte a könnyek zuhataga... Ő már átélte a szenvedések, a nélkülözések egész sorozatát, pedig éveinek száma még egy évtizedet se ért el. Zsenge korában, mikor még jártányi ereje is alig volt, került a gyermekmenhelyre azon lakói közé, kiknek javarésze alig ismeri a pótolhatatlan anyai szív forró szeretetét. Üvegházi nővények őt, akikhez az életét sugara csak lopakodva jut el. Minő boldogok is azok, akik sütkérezhetnek a szeretet eme záporában, amivel a jó nevelőszülők őket halmozták.

Jóska is ilyen jó helyre került, amióta szülei kegyetlenül eldobták maguktól, hogy zavartalanul élvezhessék mindazt, amit a feleslett élet csalóka örömei feljűk nyujtanak. Ezek a szerencsétlenek minden felelősséget magukról elhárítva eveznek a posvány bűzhedt fertőjében.

Nagy napra virradt ma Jóska. Új ruhát vesznek neki. Ideje is volt a régi, keshedt, szakadozott ruhadarabok, melyekből izmos barna kis teste minduntalan elővigyorgott, lekerülnek róla, hogy a jól kiérdemelt nyugalmat zavartalanul élvezhessék.

Ott áll nevelőanyaja mellett, egy hatalmas, nagy kirakat előtt. Bársonyos tekintettel simogatt egy kis barna ruhát, melyet már szeretne magára felvenni. Az árát is látja rajta kifüggesztve, de szerencse, hogy még alig ismeri a pénzfejedele királyi hatalmát s így nyugodtan nézheti a magas számot.

Ártatlan szíve az új ruha alól hangosan ver... Kis kezét ráteszi mellére, mert az a kis, bolondos jószág kiugrani készül. De jaj, majd megállt, mikor hallotta, hogy az ára sokkal nagyobb, mint a menynyi pénzükre célra rendelkezésre áll.

A nevelőanya mélységesen hallgat. Nem mer hozzászólni. Ha en-

gednek is valamit a kimondott árból, annyit úgy se engedhetnek, mint amennyiért megvehetnék azt. De a gyermek nem ismer akadályt. Szépen, alázatosan, könyörgő hangon megszólal:

— Bácsi kérem, tessék a ruhát tiz pengőért ide adni, mert nincs több pénzünk!

— Hogyan gondolsz ilyet, — mondja a kereskedő, — hiszen ezzel az anyag sincs megfizetve, hát hol a munkadíj?!

A gyermek nem hagyja annyiban a dolgot, tovább érvel:

— De nagyságos bácsi kérem, legyen olyan szíves adja nekünk a ruhát, majd meglátja, fog idejönni egy olyan ur is, akin a veszteségét behozhatja.

A kereskedő ránéz a gyerekre és önkéntelenül mosolyog...

Az asszony még mindig hallgat, nem akar beleavatkozni, csak várja a fejleményeket.

A gyermek még nem ad fel minden reményt, újra megszólal:

— Édes, nagyságos bácsi kérem, én ezt a pénzt ajándékba kaptam egy jó embertől, aki szomszédunkban lakik. Ő se adhatott többet, mert nem sok van neki se.

— Ezt ugyan nem hiszem el kis fiam, — kételkedik a kereskedő. — A mai viszonyok között nem igen szoktak ajándékozni tiz pengőt.

Mikor a gyermek bebizonyította állítása igazságát, egy ügyes fordulattal a célt elérte.

— Kedves, édes, nagyságos bácsi, én jól tudom, hogy tiz pengő kevés érte, de leszolgálok a különbözetet becsülettel azzal, hogy egy hétig eljövök mindennap, kísétem a boltot és vizet is hozok két nagy kannával.

A kereskedő ennek már nem tudott ellentállni. Jószágos lelkével megérezte a gyermeki szív pompás gazdagságát és szó nélkül odaadta azt a ruhát, amelyre talán rá kellett fizetnie.

A mai materiális világban jól esik hallanunk egy olyan kereskedőről is, aki a szigorú merkantilizmus hasznánál többre értékeli azt, ahol a szív hangjai szólalnak meg a legteljesebb ideális értelemben.

Adjon az Isten városunknak sok ilyen derék kereskedőt, akik csend

ben, egy nemes gesztussal több és nagyobb áldozatot hoznak, mint azok a philanthropok, kik minden cselekedeteiket hangosan dombra verik.

Mikházi.

Csak egy mosoly

Tudomány és gyakorlat.

— A tudósok már régen fáradoznak az atótok szétrombolásán.
— No, adjanak csak egy atótot az én Pista fiam kezébe: mingyárt meg lesz oldva a probléma.

Fotografusnál.

— Ezt a fényképet nem veszem át. Hisz ezen legkevésbé tíz évvel öregebbnek látszom.
— Annál jobb, asszonyom, akkor legalább tíz évig nem kell új fényképet csináltatnia.

A rend embere.

— Sürgős szükségem volna kilenc pengő kilencven fillérre.
— Miért nem kerek tiz pengőre?
— Mert tiz fillérem van.

Naiv fölfogás.

— Ma hiába mennék a csillagvizsgálóba, hogy a holdfogyatkozást megfigyeljük; az ég csupa felhő és szakad az eső.
— Sebaj, akkor viszünk esernyőt.

Műveltség.

— Nagyságos asszonyom, olvastam az új könyvemet, a francia forradalmat!
— Oh, hát az csak olyan könyvhistoria? Mindig azt hittem, hogy az valóságban megtörtént.

Egyre megy.

— Kérek egy kiló kenyeret.
— Fehéret, vagy barnát?
— Mindegy. Vакnak viszem.

Ok s okozat.

— Bandi egészen piros lett, mikor csókolóztunk.
— Nos, miért nem használsz olyan ajakpirosítót, amelyik csókálló?

Azok a frázisok.

— Mondja, szomszédasszony, — hogy van a beteg aranyhala?
— Köszönöm kérdését, hála Istennek, majd csak talpraáll.

Arcátlanság.

— Milyen szép nyaklánc! Törjük be a kirakatot és emeljük el.
— Előbb menjünk be az üzletbe és kérdezzük meg az árát, hogy ér demes-e?

Elvek embere.

— Ma délelőtt a tanár úrtól egy pengő borralalót kaptam.
— De hiszen antialkoholista.
— Igen ám, de meg kellett ígennem, hogy az egészen ásványvizet veszek.

Kutszivattyuk, kagylók, hengerek, dugattyuk, aknafedők, csatornaszemek és dugattyubőrök legolcsóbban beszerezhetők

FISCHER

új- és ócskavas-kereskedőnél
CSAPÓ UCCA 89. SZ.
Telefon 859.

Jóminőségű téglá és cserép

Sapfató Tóth és Sebestyén téglagyárából. Eladás Püföd ucca 2. Telefon: 610.

Villanyondolálás

garanciával

Komárominé-nál

Debrecen,
József kir. h.-ucca 3. sz.

Az északsarki mélytenger kutatása tengeralattjáróval

Irta: BARATH GEZA.

Sokat foglalkozik a világsajtó mostanában azzal a hírrel, hogy Hubert Wilkins hírneves sarki repülő meg akarja kísérni az északi sarki jég alatt való áthatolást a Spitzbergák és Alaska között, az Északi sarkon keresztül. A tengeralattjárót az amerikai tengerészet bocsátotta rendelkezésére és azt Verne híres »Nautilus«-ról nevezi el. A »Nautilus«-t megfelelően átalakították és felszerelték a jég alatt keresztül-kasul megeendő, mintegy 55500 kilométernyi útra. Ellátták két évre való élelmiszerekkel, erős világítólampákkal, rádióval, a legkülönbözőbb biztonsági és tudományos: meteorológiai, — oceanográfiai, gravitációs stb. műszerekkel. Felszerelték óriási fűrókkal, amelyek a jég keresztüljárása után levegőfölvételre, sőt a jégre való kiszállásra szolgálnak. A Nautilus tudvaleg már el is indult.

Az út veszedelmei.

Az Északi Sark környékét körülvevő európai, ázsiai, amerikai kontinensek és Grönland között — a mint azt az eddigi kutatások megállapították — mindenütt befagyott tenger van. Ennek a tengernek a kontinensek partjait öntöző, továbbá az Európa és Spitzbergák között elterülő része sekély, 100—300 méter mély. Európa és Grönland között már 2000—3000 méter mély a tenger. Ez köti össze a szintén több ezer méter mély északsarki tengert az Atlanti Oceánnal. Ezért mondhatjuk, hogy a pólust is óceán borítja.

Eddigi ismereteink alapján tehát bátran állíthatjuk, hogy az északi sarkvidék körül szárazföld nincs. Az Északi Sark tudnillik olyan messze van a kontinensnek talapatától és ott olyan mély a tenger, hogy szárazföld nem is lehet, legfeljebb kiálló vulkánikus szigetek lehetnek itt, azonban az eddigi kutatók a sarktengerben ilyeneket sem találtak. A tengeralattjárónak szirtekkel való összeköttetése tehát nem tulságosan fenyeget.

Ezt a mély tengert jég borítja, amelynek vastagsága félméter és hat méter között váltakozik. A tengeralattjáró szükség esetén 60—70 méter mélységig is leereszkehet, nyugodtan elhaladhat ezen jégpáncél alatt.

Vannak talán, akik a jéghegyekkel való összeköttetés veszedelmére gondolnak. Tudnunk kell azonban, hogy jéghegyeket a Spitzbergák, a Sark és Alaska között nem találtak a kutatók. A jéghegyek ugyanis nem a sarki tenger befagyott jégének töredékei, mert hisz — amint említettük — ez a jég legfőleg hat méter vastag s így csak kevéssé emelkedik ki a tengerből. A jéghegyek a parti hegyek gleccsereiről levált jégkolosszusok, amelyek közt van 100 méter magas is. Mivel az úszó jéghegynek csak kilencedrésze látszik ki a vízből, a víz alatt az ilyen jéghegy 80 méter mélyre nyulik le. Ezek a parti gleccserekről levált jéghegyek azonban nem jutnak a sarki tenger ama részére, amelyet a tengeralattjáró át akar szelni, mert azokat Grönland és a kontinensnek partjairól az áramlatok dél felé hajtják és így jut közülök az, amely a torlódásokban el nem törlik, vagy el nem olvad.

kivételesen az Atlanti Oceán északi részére.

A jéghegyekkel való összeköttetés veszedelme tehát a Spitzbergák, az Északi Sark és Alaska között nem fenyegeti a tengeralattjárót. Az ilyen veszedelmek inkább a Spitzbergákig való uton környékezik a buvárhajót, de ezen az útszakaszon a felszínen haladhat és kellő elővigyázatossággal elkerülheti az összeköttetést.

Az expedíció július és augusztus hónapokban teszi meg a tervezett utat és ebben az időpontban a sarki tengeren a hőmérséklet ritkán van a fagyponthoz. A jég ilyenkor vékonyabb, kisebb helyeken a tenger vize is kiesillan s ott a tengeralattjáró felszínre is emelkedhet a levegő fölfrissítése céljából. Ha ez nem sikerülne, akkor kerül sor a hatalmas fűrókra, amelyekkel átfűrjék a pár méter vastag jégpáncélt s így juthatnak tiszta levegőhöz. Ha hosszabb utat kellene megtenniük teljesen befagyott területen, akkor tudományos megfigyelések vagy egyéb okok miatt olyan széles, fölfelé dolgozó fűróval fűrjék át a jeget, amelynek üres belsején keresztül egy ember a felszínre juthat.

Az út lehetőségei.

Az expedíció célja, nagyon helyesen, nem sport, bravur, nem rekord hajhászása, hanem többirányú tudományos megfigyelés (főként meteorológiai, geológiai, oceanográfiai stb.).

Ez alkalommal az expedíciónak csak azokkal az értékes lehetőségeivel óhajtunk röviden foglalkozni, amelyek a mély tenger kutatására és megfigyelésére vonatkoznak.

Elsősorban fontos ebből a szempontból a mélységek mérése, mert az északsarki mélytenger mélységi viszonyai, pár 3000—6000 méteres mélységmérésről eltekintve, — úgyszólván ismeretlenek. Az igen nagyszámú mélységmérések ma már ismertté tették a világ tengereinek fenekének domborlati viszonyait. Az északsarki tengerénél ez ma még teljesen ismeretlen, ami nem is csoda, ha figyelembe vesszük a nagy mélységek mérésének nehézségeit. A nagy mélységek mérésére nehéz súlyokat használtak, amelyeket olyan sodronydobról eresztettek a mélybe, amin 10 ezer méter hosszú, több milliméter átmérőjű zongorahúr volt. Amikor a súly, amely egy csövön keresztül mozog (ez iszap fölhozására is szolgál), feneket ér, akkor a sodronydobbal kapcsolatos mérőkészülék jelzi a lebocsátott sodrony hosszúságát, illetőleg a tenger mélységét. Ez 4000—5000 méteres mélység mérésénél több óráig is tartott és nagyon körülményes volt. Ma már a nyílt tengeren olyan készülékeket használnak mélységmérésre, amely a hang visszaverődésén alapszik. A víz színén erős robbanást idéznek elő. A hanghullámok lehatolnak a vi-

zen keresztül a tenger fenekéig és onnan visszaverődnek. A dörrenés elhangzása és a hang visszaverődése közt eltelt időből — annak az ismerete alapján, hogy a hang a vízben milyen sebessen terjed — a készülék segítségével könnyen kiszámíthatják a tenger mélységét. Ami eddig órákig tartott, az ma percek alatt végezhető. A »Meteor« nevű hajó két és egy negyed év alatt 67.000 mélységmérést végzett ily módon a nyílt tengeren. Kérdés, hogy ez a módszer alkalmazható-e a jeges tengeren, a jég alatt. Ha nem, akkor a régi, hosszadalmas módszerrel kell az expedíciónak a mélységeket mérni.

Igen fontos vizsgálatokat végezhetnek a kutatók a tengervíz hőmérsékletének, sótartalmának, vegyi szerkezetének a különböző mélységekben való meghatározásával. Ezekről függenek ugyanis a különböző tengeráramlatok. Az áramlatok pedig hatással vannak az éghajlatra. Ezeket a vizsgálatokat is szellemesen és gyorsabban végezhetik el ma már, mint régebben, amikor minden tengerretegbe külön lebocsátottak le üres hengereket vízfölhozatal céljából, ami a nagy mélységeknél óriási munka volt. Ma az acélsodronyra tetszés szerint, 100, 200, 500 stb. méter távolságokra üres acélhengereket erősítenek és sodronyt így bocsátják le — mondjuk — például 4000 méter mélységbe. Azután kis súlyt eresztenek a sodronyon keresztül az első hengerre, amelynek szellemes szerkezete ekkor bezáródik és a henger aljáról elválik egy másik kis súly, amely a következő hengerre zuhan és azt zárja el. Így megy ez végig az egész 4000 méteren. Az ilyen módon fölhozott tengervízről pontosan tudják tehát, milyen mélységből származik.

Az egyes rétegek hőmérsékletének megállapítása céljából átbukó hőmérőket bocsátanak a mélybe, amelyeken a fölvezetés pillanatában a higanyszál megszakad, úgy, hogy a felszínen az illető mélység hőmérsékletét mutatja.

A mélyvizek állatvilága.

Kotró-hálóval, amelyet a fenéken vontatnak, kutathatja az expedíció a fenéken élő állatvilágot. Ezek nem érzik a pólus dermesztő hidegét, mert vizük hőmérséklete 0 fok körül van még akkor is, ha a jég fölött fagyponthoz 40—50 fok Celsius a hideg. Az expedíció esetleg érdekes, új mélytengeri állatokat is fölfedezhet, amelyek örök sötétségben és óriási nyomás alatt élnek.

5000 méter mélységben, például, egy tenyérvnyi helyre több mint 50.000 kilogram súlyú tengervíz nehezedik. Ezt a nyomást azonban az itt élő állatok megszokták, mert a víz belső szöveteiket és üregeiket is átjárja és így kívülről is, belülről is egyformán hat, mert ennek a nagy nyomásnak megfelelően vannak teremtvé. Ez az óriási

nyomás az oka annak is, hogy a tengeralattjárók nem bocsátkozhatnak ma még mélyebbre, mint 70—80 méterre, mert nem bírják a szörnyű nyomást és nem tudnak megküzdeni a víz fölhajító erejével.

Tanulmányozhatják a kutatók a fény lehatolását a különböző mélységekbe, továbbá a tengerfenék geológiai szerkezetét. A különböző tengerreteg állatvilágát, az úgynevezett vertikális hálót is halászhadják. Ennek lényege az, hogy ha lebocsátják, például 3000 méter mélységbe és lassan húzzák föl, mondjuk 2000 méterig, ott ügyes automatikus szerkezettel bezárhatják. Világos, hogy a benne található állatok a 3000 és 2000 méter közötti tengerretegekből valók.

Fölfedezhetnek ilyen módon oly csodálatos formájú, hol vak, hol óriási távesőszemű halakat, különböző világítószervekkel, lámpákkal felszerelt halakat, hosszabbú pókokat stb., amelyeket a világterek mélységeiből hozott föl a kutatók a tudósok és az emberiség legnagyobb bámulatára.

Ki tudja, milyen új állatfajokat rejtenek magukban az Északi Sark mélységei?

Mindezeken kívül, csak a mélykutatók szempontjából is, még számos tudományos lehetőség kínálkozik a sarki tengeralattjáró expedíciónak, amelynek merész vállalkozása igen érdekes és hasznos eredményekkel járhat.

M. kir. 6. honvéd vegyesdandár ellátásvezető.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMÉNY.

A m. kir. debreceni 6. honv. vegyesdandár ellátásvezető Debrecen, Nyiregyháza, Nyirbátor és Berettyóújfalui állomások közszükségletének a pályaudvartól a laktanyákba való fuvarozására, nyilvános versenytárgyalást hirdeti.

A versenytárgyalások a szükségleti állomásokon folyó évi július hó 1-től 4-ig fognak megtartatni.

Részletes felvilágosítást ad Debrecenben a m. kir. Államrendészeti szervek elismiszerüzeme (Hajnal utcán), Nyiregyháza, a 4/1 huszárosztály, Nyirbátorban a 12 III. zászlóalj és Berettyóújfaluban a 11/II. zászlóalj gazdasági hivatal főnöke.

KIADÓ VÁROSI LAKÁS

SIMONFFY UCCAI BÉHAZBAN.

A Simonffy uccai I. számú bérház B. I. emeleten levő és Ungár Mór bérletében állott három szobás lakás folyó évi augusztus hó 1-től 1934. évi április hó 30-ig terjedő időre bérbeadó.

A bérbeadás tárgyában folyó évi június hó 26-án, pénteken d. e. 9 órakor, a váposháza tanácsstermben nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kikiáltási árat is feltüntető részletes feltételeket a Városháza I. em. 35. sz. alatti helyiségében naponta 12 és 14 óra között lehet megtekinteni.

Polgármester.

Mézbödönök,

vendég- és nyugagyak, lócák függönyrudak, alpakka evőszerek Nagy vasúzetében CSAPÓ U. 77. (Kanyarodónál.)

BUTOROK saját készítményük legolcsóbb árban beszerezhetőek
Bálint Sándor Piac-u. 85. szám